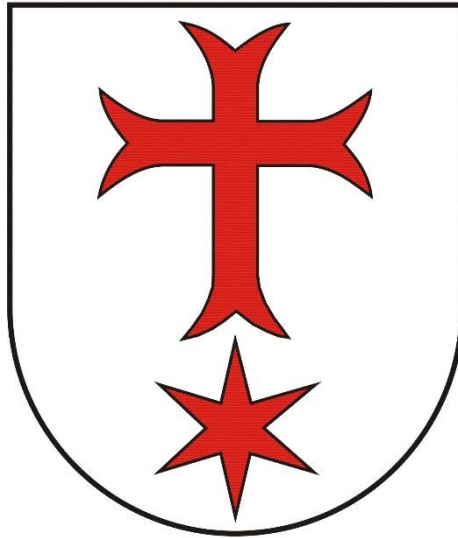

Załącznik
do .....
Rady Miejskiej w Siechnicach
z dnia .....

**PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE SIECHNICE
NA LATA 2019 - 2021**

Siechnice, grudzień 2018

I. Diagnoza obecnej sytuacji

Problem narkomanii jest problemem ogólnoswiatowym dotyczącym nie tylko jednostki ale całego społeczeństwa. Jest niepokojącym przejawem trudności dojrzewania psychospołecznego a zwłaszcza emocjonalnego człowieka. Ludzie sięgają po narkotyki, dlatego że zgubili się w rzeczywistości, mają problemy psychologiczno-osobiste, niektórzy z ciekawości i wielu jeszcze innych przyczyn, a nie dlatego, że są z natury źli i wymyślili sobie taki właśnie sposób na życie. Niezwykle niepokojącym „nowym” zjawiskiem zarówno w Polsce jak i większości krajów Unii Europejskiej, Stanach Zjednoczonych, Australii czy Kanadzie jest problem „dopalaczy”. Środki psychoaktywne zwane „dopalaczami”, po które sięga coraz więcej młodych ludzi powodują nieodwracalne zmiany w organizmie, prowadzące niejednokrotnie do śmierci. Jak do tej pory żaden kraj nie znalazł rozwiązań

W ostatnim czasie rozwija się również moda na używanie leków dostępnych w aptekach bez recepty, które stosowane w dużo większych niż zalecane dawkach, powodują efekty narkotyczne. Używanie środków psychoaktywnych wpływa negatywnie na wszystkie obszary życia. Najczęściej pojawiają się konflikty z najbliższymi, pogarszają się problemy w szkole, pracy a nawet trudności w codziennym funkcjonowaniu (jak choćby w prowadzeniu samochodu).

Biorąc pod uwagę dynamikę zmian cywilizacyjnych, dostępność środków psychoaktywnych i brak zakazujących czy ograniczających ich stosowanie, należy stwierdzić, iż na razie najskuteczniejszym sposobem walki jest profilaktyka. Należy dążyć do tego, aby zachowania ludzi były następstwem świadomych wyborów a nie nakazów. Aby każdy potrafił dokonywać wyborów z korzyścią dla swojego zdrowia.

Zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 z późn.zm.) do zadań samorządu terytorialnego należy inicjowanie zadań mających na celu przeciwdziałanie naruszeniom prawa dotyczącego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii. Zadania te określone zostały w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 – 2020. Celem strategicznym NPZ jest wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu.

Cele operacyjne w pkt 2 NPZ wskazują **profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi**. Opracowany został Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii, który wyznacza zadania na rzecz ograniczenia stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych (tzw. „dopalaczy”)

Do zadań należących do gminy należy:

- Edukacja zdrowotna
- Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii
- Profilaktyka
- Redukcja szkód, rehabilitacja i reintegracja społeczna
- Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychotropowych (tzw. „dopalaczy”) oraz postaw społecznych i reakcji instytucjonalnych

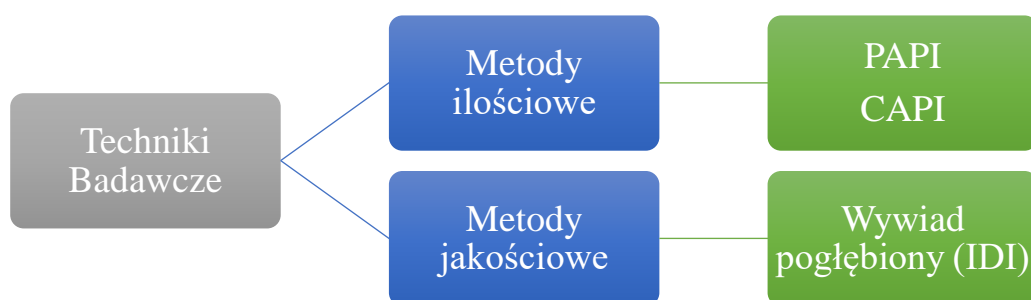
1. Diagnoza lokalnych problemów społecznych Gminy Siechnice

W listopadzie 2018 r. na terenie gminy Siechnice przeprowadzona została **diagnoza problemów uzależnień oraz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie Gminy Siechnice**, która miała na celu określenie skali i poznania opinii uczniów, kadry pedagogicznej i służb pomocowych pod względem wybranych problemów społecznych: problemu alkoholowego, nikotynowego, narkotykowego, zjawiska cyberprzemocy oraz uzależnień behawioralnych.

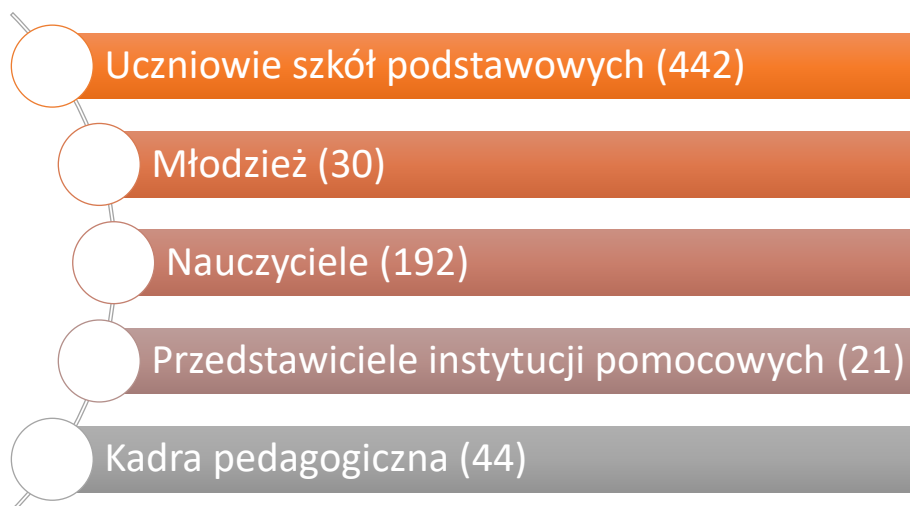
W niniejszym opracowaniu zostały przedstawione wyniki badań w zakresie problemu narkotykowego i nikotynowego.

Analiza występujących problemów uzależnień: alkoholowego, zjawiska cyberprzemocy oraz uzależnień behawioralnych została przedstawiona w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych na 2019 r.

Diagnozę problemów społecznych na terenie Gminy Siechnice rozpoczęto od przeprowadzenia badań wśród uczniów, młodzieży oraz nauczycieli. Zostały one wykonane zgodnie z metodologią ilościową, za pomocą ankiety internetowej (CAPI). Przed przystąpieniem do ankietowania dzieci i młodzieży szkolnej, za każdym razem uzyskiwano zgodę dyrekcji placówki szkolnej na przeprowadzenie badania, udzielano informacji o całkowitej anonimowości oraz o zasadach wypełniania kwestionariuszy, by zminimalizować ryzyko występowania braków danych. W celu pogłębienia uzyskanego materiału badawczego, zdecydowano o przeprowadzaniu badania jakościowych. W tym celu zrealizowano wywiady pogłębione (IDI) z przedstawicielami instytucji pomocowych oraz kadry pedagogicznej. Przedstawiciele służb pomocowych oraz kadra pedagogiczna została dobrana za pomocą metody dogodnościowej – ze względu na potrzebę dogłębnego przyjrzenia się problemom społecznym, do badania zrekrutowano przedstawicieli różnych instytucji pomocowych. Przy ich wyborze kierowano się przede wszystkim dorobkiem zawodowym oraz wiedzą dotyczącą badanych kwestii.

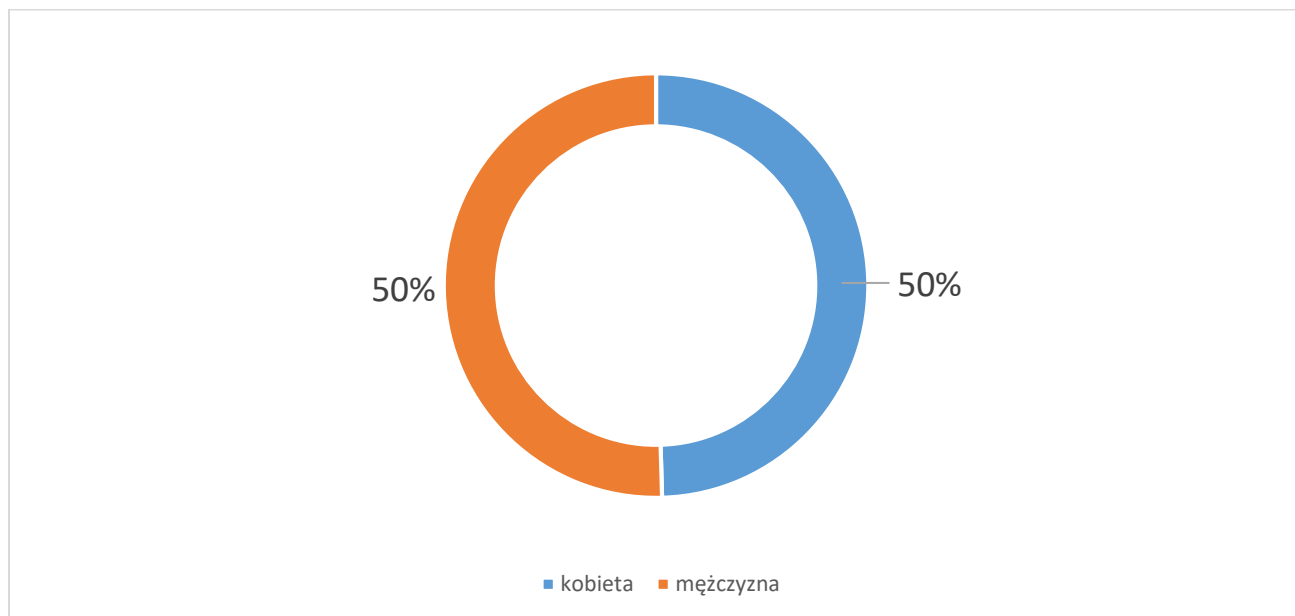
Łącznie w badaniu wzięło udział 721 osób.

1.2. Badanie uczniów szkół podstawowych

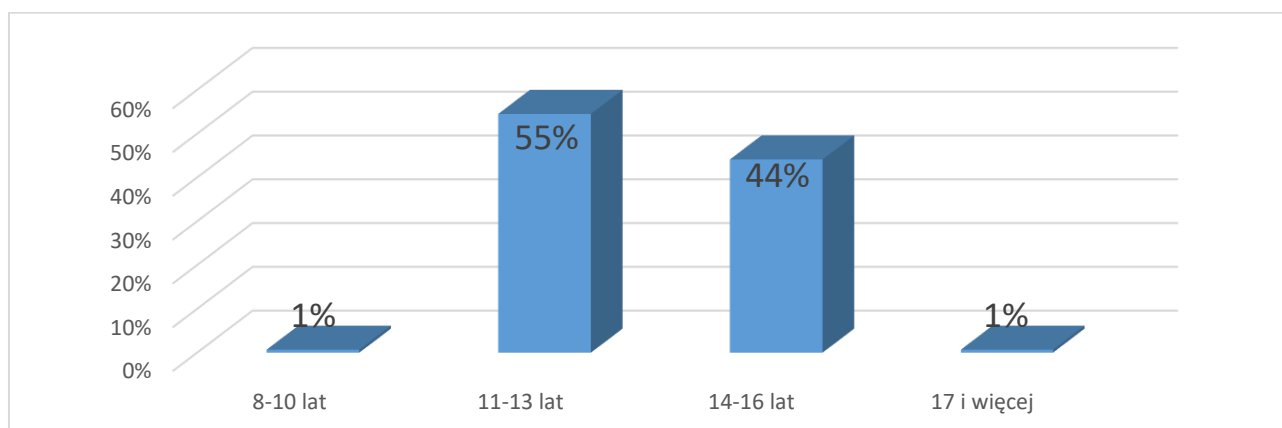
W badaniu problemów uzależnień na terenie Gminy Siechnice wzięło udział 442 dzieci zrekrutowanych wśród szkół znajdujących się na terenie gminy. Analizując rozkład próby ze względu na płeć można zauważyć, iż w ankietowaniu uczestniczyło 50% chłopców i 50% dziewczynek.

Wyk. 1. Płeć

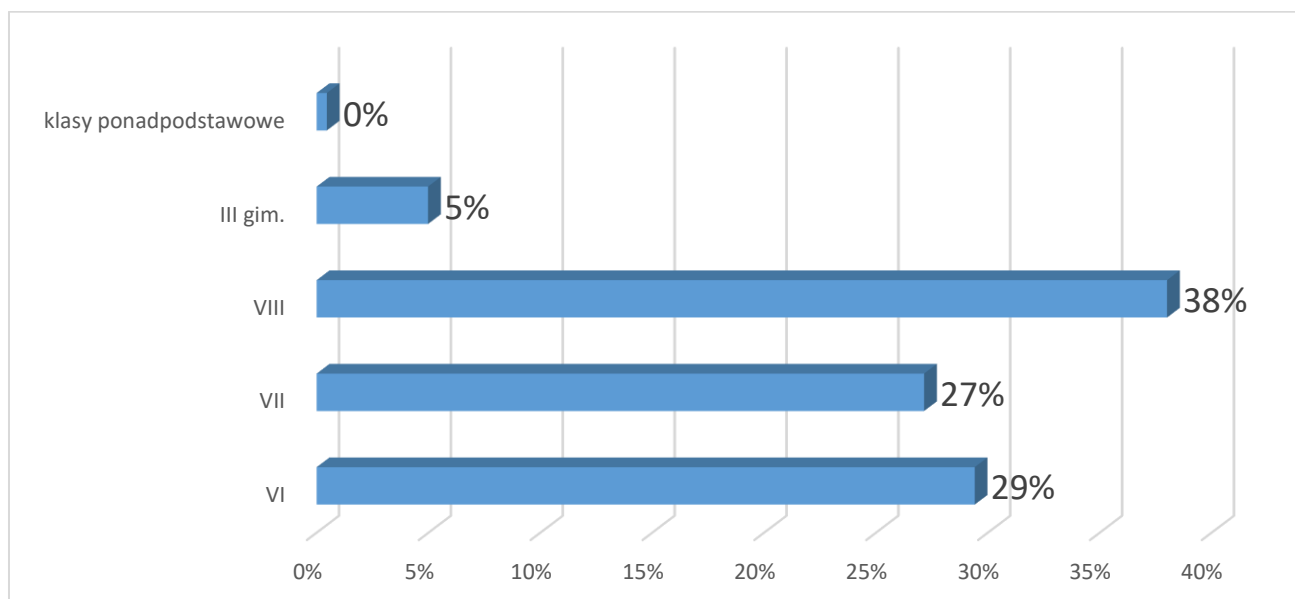
Najliczniejszą grupę badawczą stanowili uczniowie w wieku 11 – 13 lat (55%). Uczniowie w wieku 14 – 16 lat tworzyli drugą pod względem liczebności grupę. Zaś najmniej liczne grupy to uczniowie w wieku 8 – 10 lat (1%) oraz ankietowani w wieku 17 i więcej lat (1%).

Wyk. Wiek

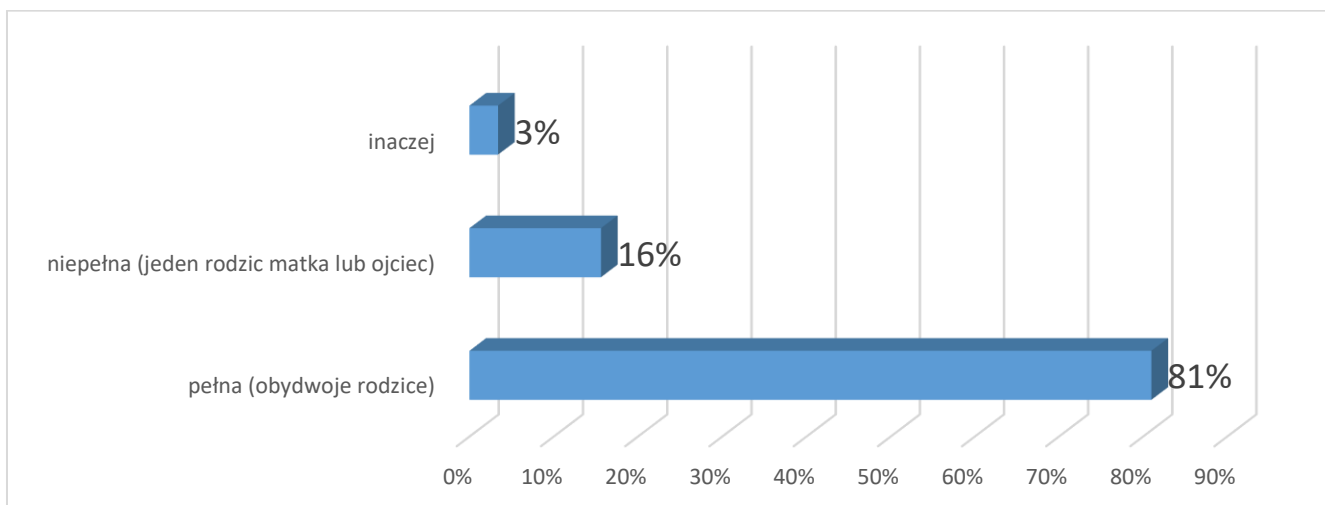
Ankietowani z klasy VIII stanowili największą część grupy badawczej, tj. 38%. Drugą pod względem liczebności grupę stanowili uczniowie klasy VI (29%) oraz uczniowie klasy VII (27%). Uczniowie klasy III gimnazjum stanowili 5% próby badawczej.

Wyk. Klasa

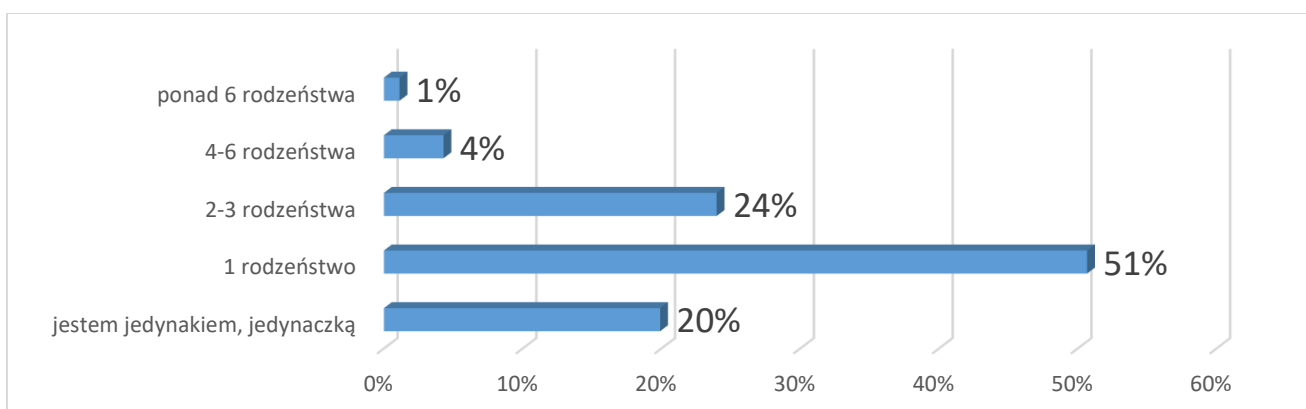
Zdecydowana większość uczniów wychowuje się w rodzinach pełnych – takiej odpowiedzi udzieliło 81% osób. 16% ankietowanych wychowuje się w rodzinach niepełnych, zaś 3% uczniów nie określiło struktury swojej rodziny, wskazując odpowiedź „inaczej”.

Wyk. Struktura rodziny

51% uczniów posiada jednego brata lub siostrę, 24% uczniów ma 2 lub 3 rodzeństwa, czworo, pięcioro lub sześcioro rodzeństwa posiada 4% uczniów, zaś ponad sześcioro rodzeństwa ma 1% osób. Co piąty uczeń jest jedynakiem lub jedynaczką.

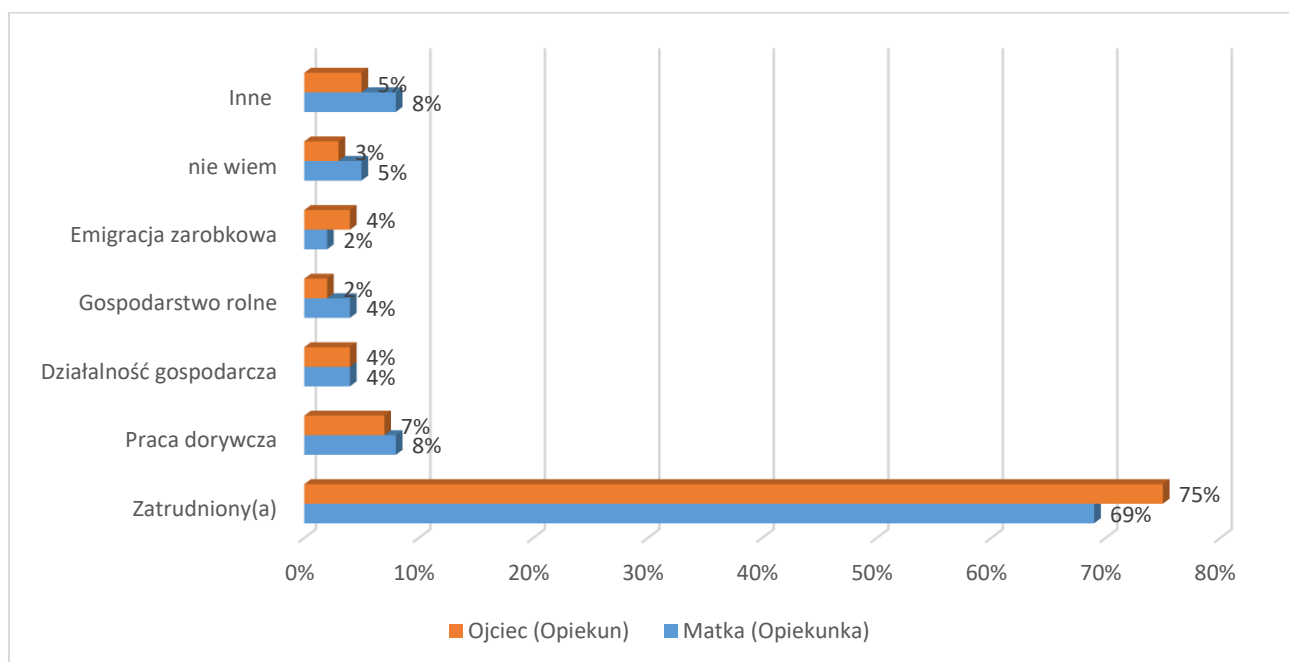
Wyk. Posiadanie rodzeństwa

Analizując sytuację zawodową matek, można zauważyć, iż najczęściej pracują one na pełen etat (69%), a także: pracują dorywczo (8%), prowadzą własną działalność gospodarczą (4%), pracują w gospodarstwie rolnym (4%), są na emigracji zarobkowej (2%) oraz ich sytuacja zawodowa jest inna (8%). 5% uczniów nie znało sytuacji zawodowej swojej matki.

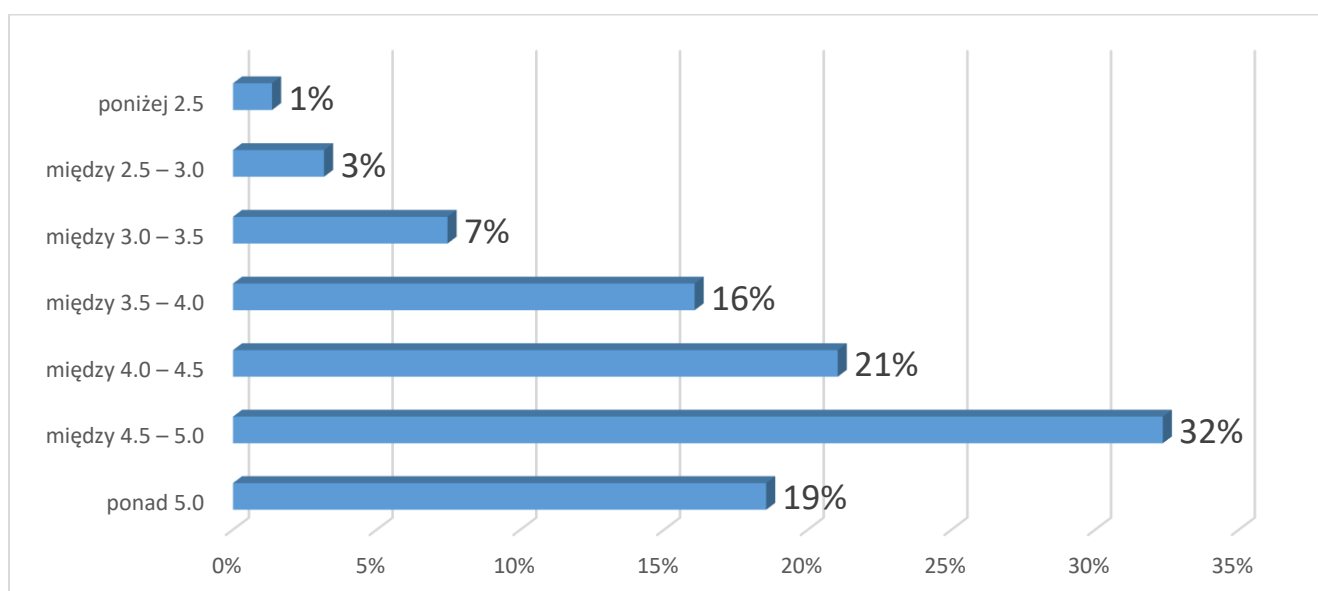
Ojcowie również najczęściej pracują na etat (75%), rzadziej natomiast: pracują dorywczo (7%), prowadzą własną działalność (4%), pracują w gospodarstwie (2%), są na emigracji zarobkowej (4%) oraz ich sytuacja zawodowa jest inna (5%). 3% uczniów nie potrafiło określić, gdzie pracuje ich ojciec.

Wyk. Sytuacja zawodowa rodziców

Większość uczniów może pochwalić się wysoką średnią ocen. Blisko co piąty uczeń zadeklarował, że jego średnia wynosi ponad 5,0. 32% uczniów posiada średnią mieszczącą się w przedziale 4,5 – 5,0. 21% osób ma średnią mieszczącą się w zakresie 4,0 – 4,5, a średnią ocen między 3,5 – 4,0 posiada 16% uczniów. Co dziesiąty uczeń posiada średnią mniejszą niż 4,0, w tym 7% osiągnęło średnią od 3,5 do 3,0. 3% uczniów posiada średnią mieszczącą się w przedziale 2,5 – 3,0, a średnia ocen 1% uczniów jest niższa niż 2,5.

Wyk. Średnia ocen

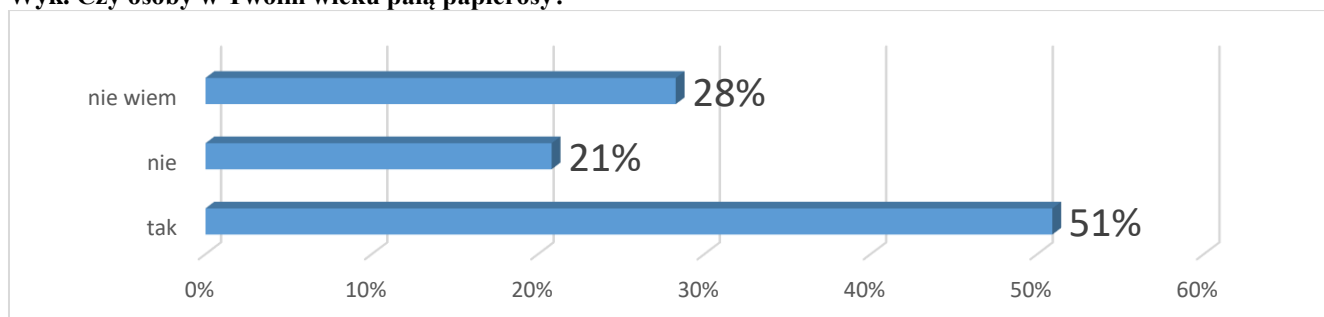

a. Problem nikotynowy

Celem badań tego rozdziału było oszacowanie skali sięgania po papierosy przez osoby nieletnie oraz sprawdzenie, jakie czynniki mają wpływ na kontakt młodzieży z papierosami.

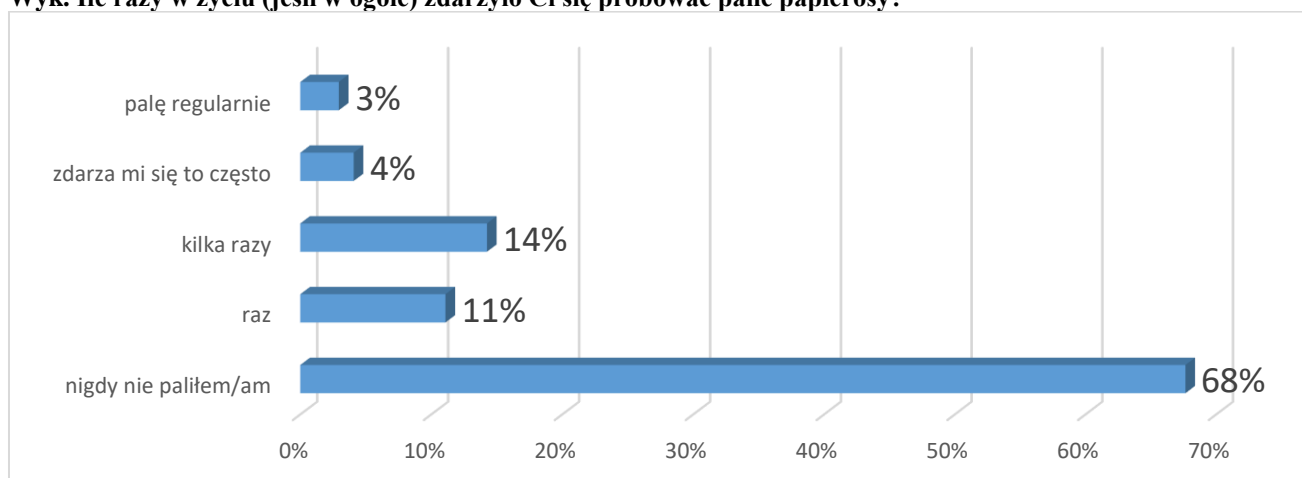
Na początek uczniów zapytano, czy osoby w ich wieku palą papierosy. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło tutaj aż 51% uczniów, zaś 21% osób uważa, że ich rówieśnicy nie palą. 28% badanych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk. Czy osoby w Twoim wieku palą papierosy?

Do palenia papierosów przyznało się 32% uczniów. W tym 11% paliło tylko raz w życiu, 14% robiło to kilka razy, 4% zdarza się to często, zaś 3% uczniów pali regularnie.

Wyk. Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy?

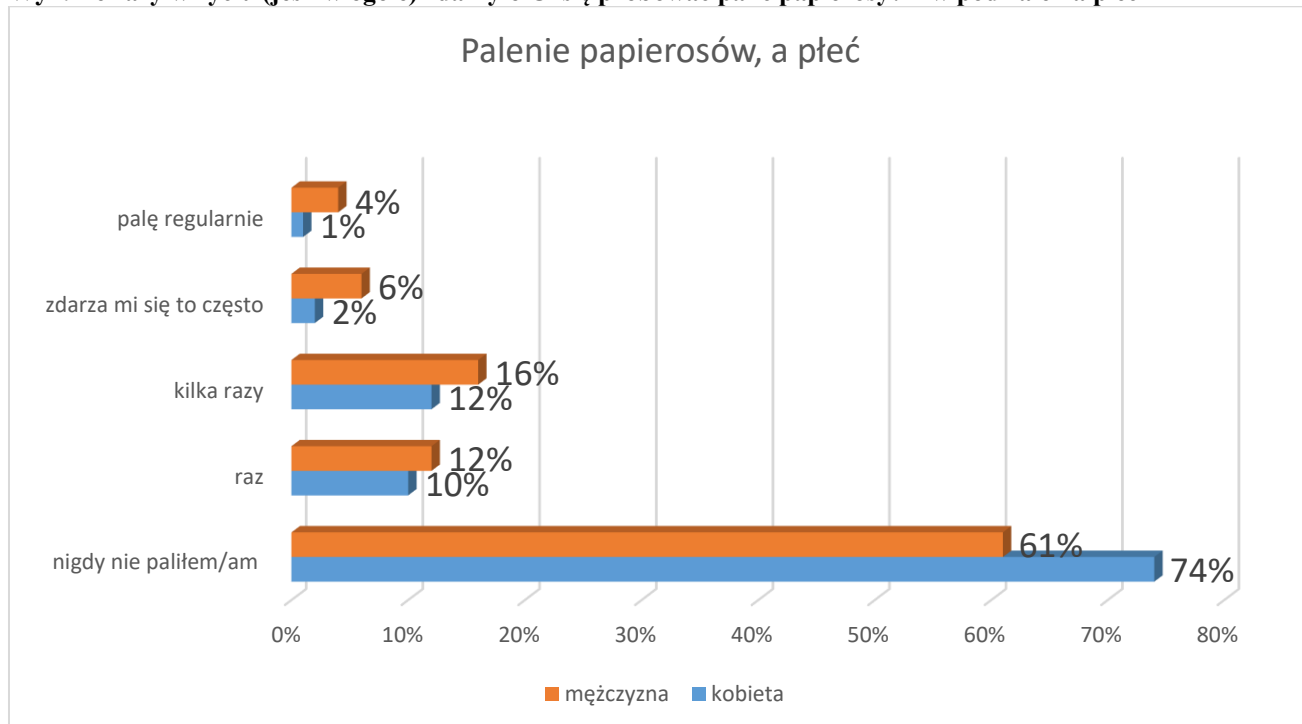
Do palenia papierosów kiedykolwiek w życiu przyznało się 26% dziewcząt oraz 39% chłopców. Analizując częstotliwość palenia papierosów przez uczennice można zauważyć, iż raz w życiu paliła co dziesiąta uczennica, 12% z nich paliło kilka razy w życiu, 2% dziewcząt zdarza się to często, zaś 1% dziewczynek pali regularnie.

W przypadku chłopców 12% z nich paliło tylko raz w życiu, 16% robiło to kilka razy, 6% chłopców często pali papierosy, a 4% pali regularnie.

Na podstawie tych danych można wyciągnąć wniosek, iż problem nikotynizmu częściej dotyczy chłopców niż dziewczynek.

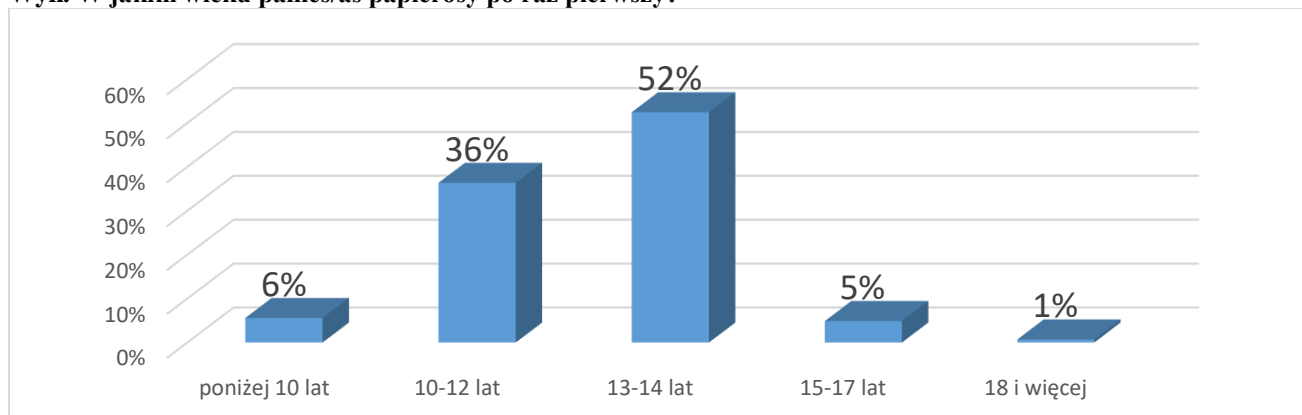

Wyk. Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy? – w podziale na płeć

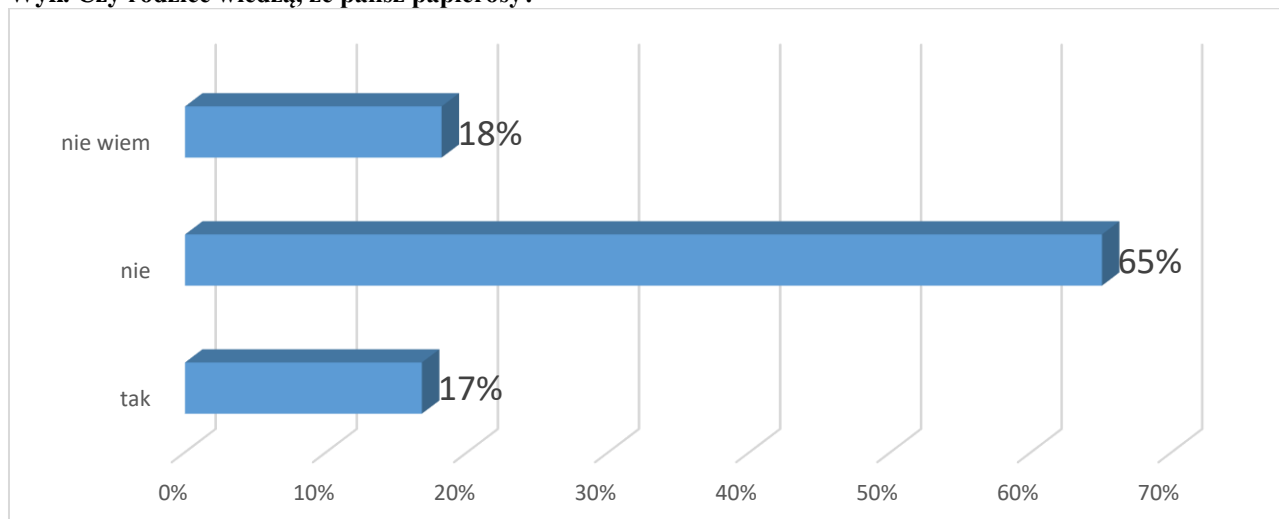
Większość uczniów pierwszy raz sięgnęła po papierosy w wieku 13 – 14 lat (52%). W wieku 15 – 17 lat pierwszy raz paliło 5% uczniów, zaś 1% osób zaczęło palić w wieku 18 i więcej lat. Należy zwrócić uwagę na fakt, że aż 41% uczniów pierwszy raz sięgnęła po papierosy w wieku poniżej 13 lat, w tym 36% osób paliło po raz pierwszy mając od 10 do 12 lat, a 6% w wieku poniżej 10 lat.

Wyk. W jakim wieku palileś/aś papierosy po raz pierwszy?

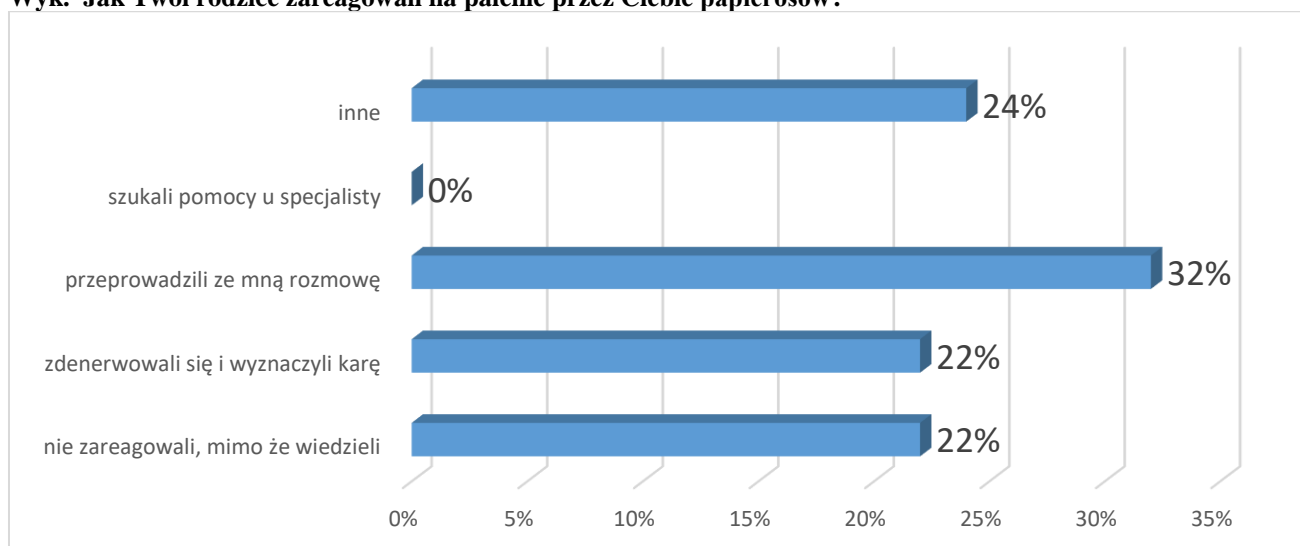
Jedynie 17% respondentów przyznało, że ich rodzice wiedzą o paleniu papierosów. 65% uczniów uważa, że rodzice nic o tym nie wiedzą, a 18% nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie. W związku z tym, iż w badaniu brali udział uczniowie szkoły podstawowej, za błąd pomiaru, wynikający z podawania fałszywych informacji przez uczniów, można uznać odpowiedzi uczniów wskazujące, iż pierwszy raz po papierosy sięgnęli w wieku 18+.

Wyk. Czy rodzice wiedzą, że palisz papierosa?

Rodzice na informację o paleniu papierosów przez dzieci reagowali w następujący sposób: przeprowadzali rozmowę z dzieckiem (32%) oraz denerwowali się i wyznaczali karę (22%). Kolejne 22% ankietowanych twierdzi, że ich rodzice nie zareagowali na tę informację, a 24% uczniów wskazało na inne zachowania, nie podając konkretnych przykładów.

Wyk. Jak Twoi rodzice zareagowali na palenie przez Ciebie papierosów?

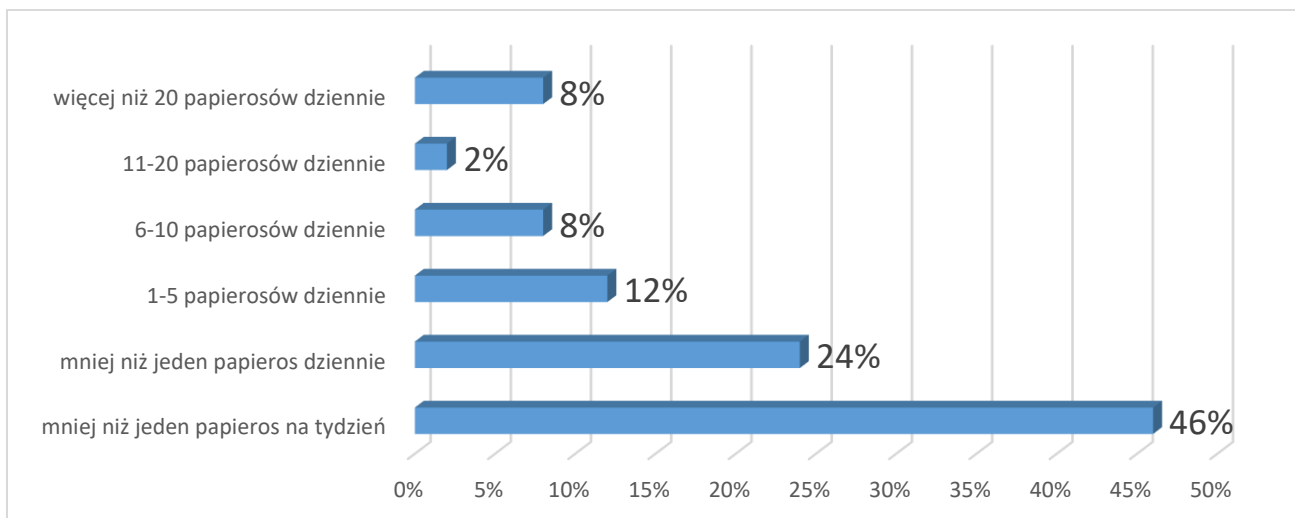

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Niepokojący jest fakt, iż 30% uczniów przyznało, że codziennie sięga po papierosa. Spośród nich 12% uczniów wypala od 1 do 5 papierosów, 8% pali od 6 do 10 papierosów, 2% osób pali od 11 do 20 papierosów, zaś 8% uczniów wypala każdego dnia więcej niż 20 papierosów. Uczniowie ci każdego dnia wypalają jedną paczkę papierosów lub też więcej. Wskazuje to na uzależnienie od wyrobów tytoniowych i jest szczególnie niebezpieczne w przypadku tak młodych osób.

Natomiast 70% uczniów nie pali codziennie, w tym 46% pali mniej niż jednego papierosa na tydzień, a 24% uczniów mniej niż jednego papierosa dziennie.

Wyk. Jak często paliłeś/aś papierosy w ciągu OSTATNICH 30 DNI?

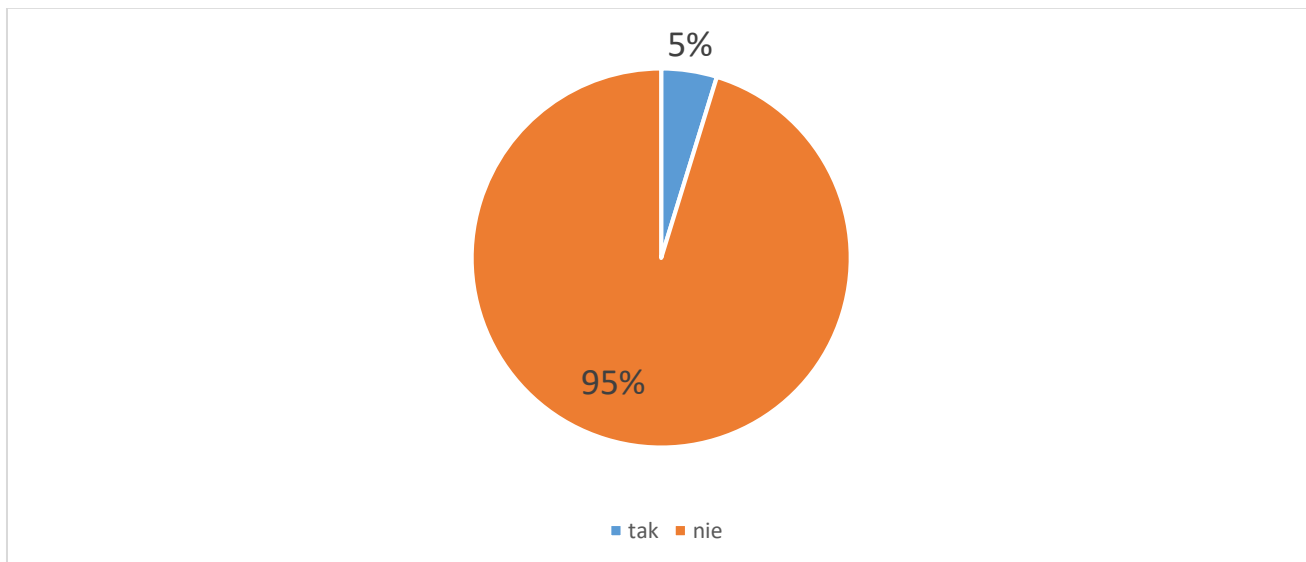

b. Problem narkotykowy

Kolejny rozdział niniejszej diagnozy dotyczy problemu narkotykowego. Jego celem było oszacowanie skali uzależnień wśród uczniów oraz sprawdzenie wiedzy uczniów dotyczącej środków psychoaktywnych.

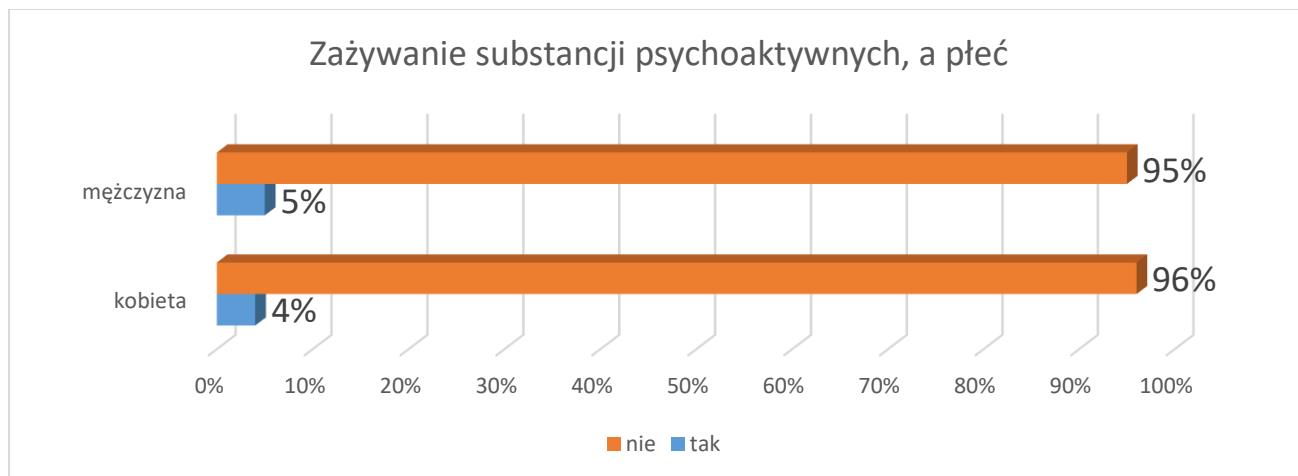
Do zażywania środków psychoaktywnych przyznało się 5% uczniów.

Wyk. Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze/inne środki psychoaktywne?

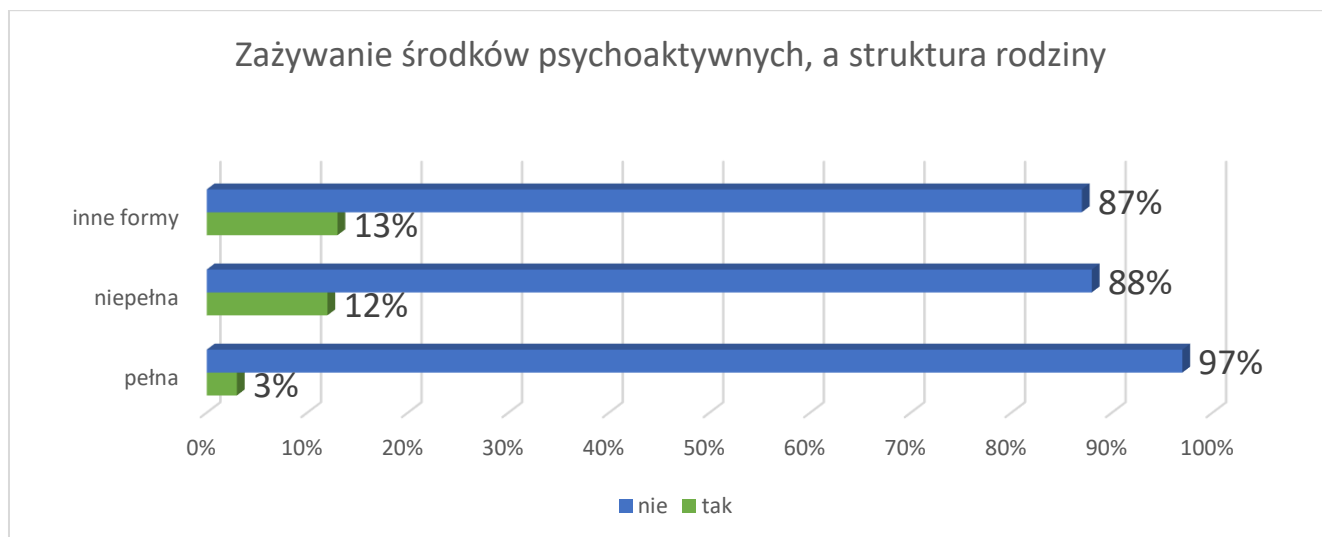
Narkotyki, dopalacze lub inne substancje psychoaktywne zażywało 4% dziewczynek oraz 5% chłopców.

Wyk. Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze/inne środki psychoaktywne? – w podziale na płeć

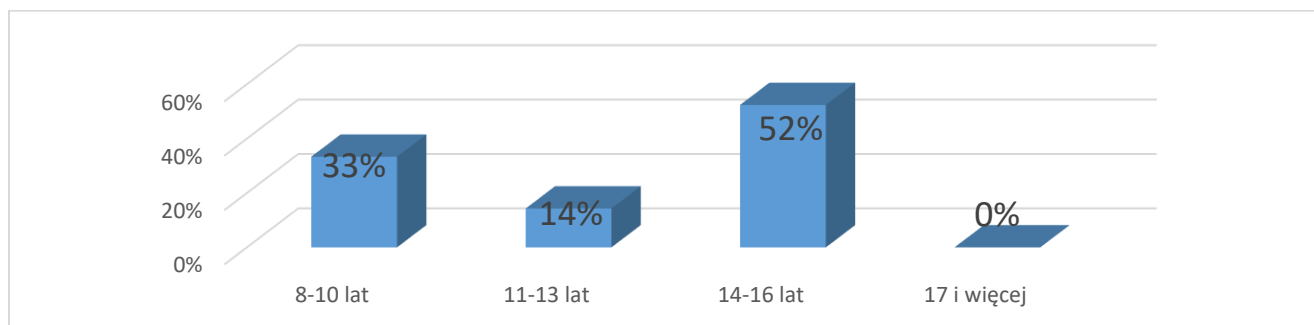
Analizując kontakt uczniów z substancjami psychoaktywnymi w podziale na strukturę rodziny, można zauważyć, że ma ona wpływ na zażywanie tych środków. Dzieci wychowujące się w rodzinach pełnych najrzadziej miały kontakt z narkotykami i dopalaczami (3%), w porównaniu do dzieci z rodzin niepełnych (12%) oraz innych form rodzin (13%).

Wyk. 25b. Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze/inne środki psychoaktywne? – w podziale na strukturę rodziny

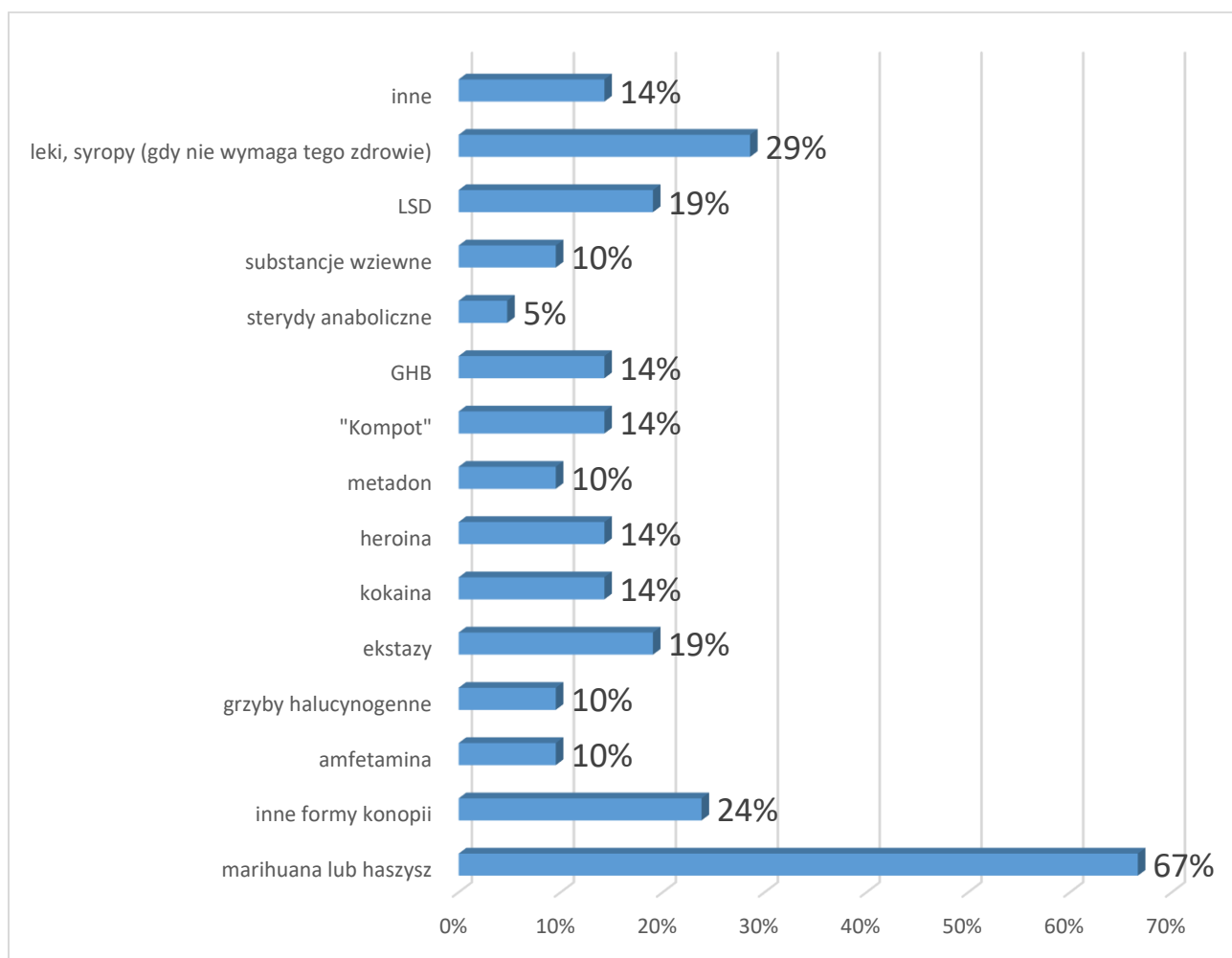
Uczniowie, którzy zażywali substancje psychoaktywne, pierwszy raz sięgnęli po nie w wieku 14 – 16 lat (52%) oraz w wieku 8 – 10 lat (33%) i w wieku 11 – 13 lat (14%). Należy jednak wziąć pod uwagę, iż uczniowie mogli fałszywie podawać wiek, w którym pierwszy raz zażywali substancje psychoaktywne. Na co wskazuje fakt, iż w badaniu brali udział uczniowie szkół podstawowych, większość z nich znajdowała się w wieku 11 – 13 lat.

Wyk. Jeśli tak, to ile miałeś/aś wtedy lat?

Uczniowie zażywali następujące substancje: marihuanę lub haszysz (67%), leki, bez zaleceń lekarza (29%), inne formy konopi (24%), ekstazy (19%), LSD (19%), kokainę (14%), GHB (14%), „Kompot” (14%), heroinę (14%), metadon (10%), amfetaminę (10%), grzyby halucynogenne (10%), substancje wziewne (10%) oraz sterydy anaboliczne (5%) i inne substancje (14%).

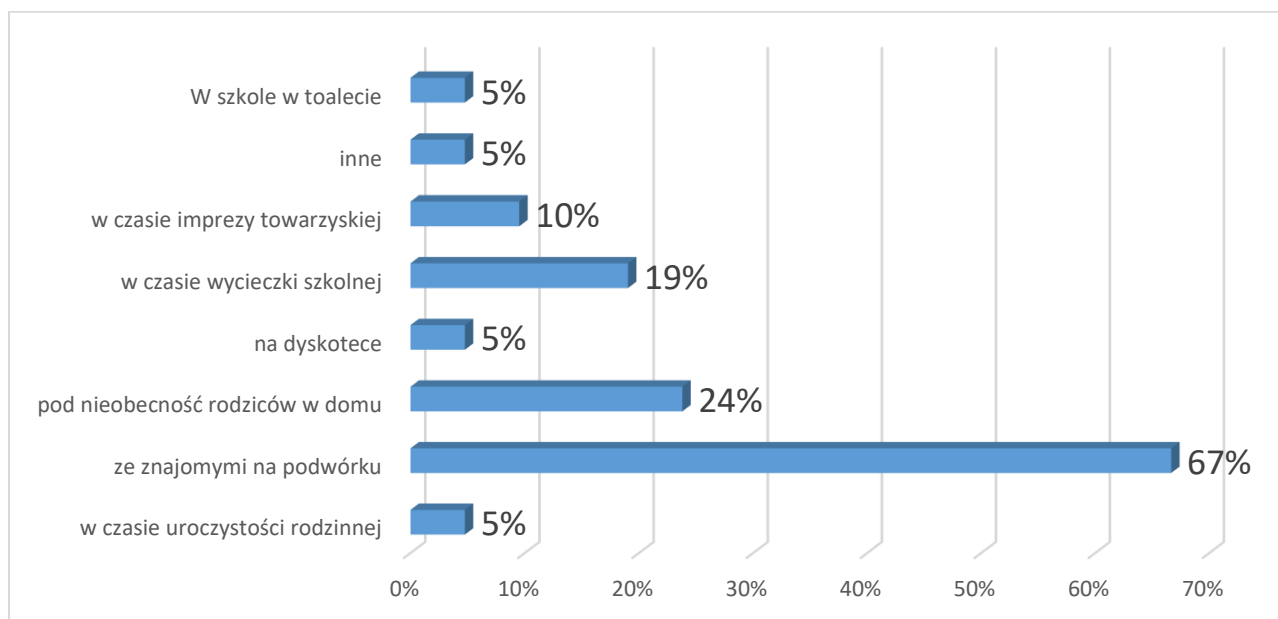
Wyk. Jakie były to substancje?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Uczniowie po raz pierwszy zażywali narkotyki lub dopalacze ze znajomymi na podwórku – takiej odpowiedzi udzieliło 67% osób. W dalszej kolejności wskazywano na następujące miejsca i okoliczności: pod nieobecność rodziców w domu (24%), w czasie wycieczki szkolnej (19%), w czasie imprezy towarzyskiej (10%), na dyskotece (5%), w szkolnej toalecie (5%), w czasie uroczystości rodzinnej (5%) oraz w innych okolicznościach (5%).

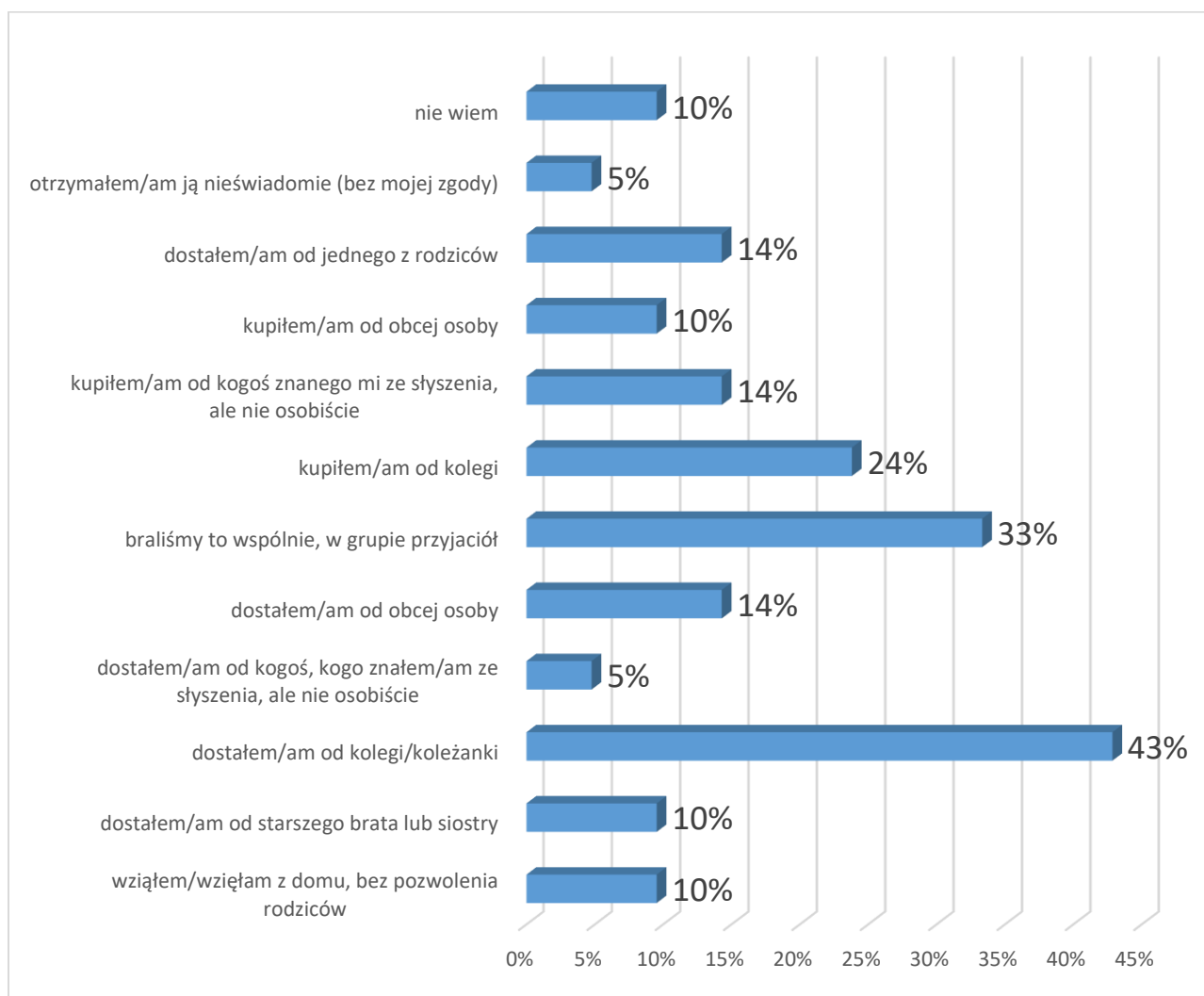
Wyk. W jakich okolicznościach zażyłeś/aś narkotyki/dopalacze/inne środki psychoaktywne po raz pierwszy?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Jak wynika z odpowiedzi uczniów, zdobycie substancji psychoaktywnych nie jest niemożliwe. Na pytanie: „Skąd bierzesz substancje psychoaktywne?” 43% uczniów przyznało, że dostało je od kolegi lub koleżanki, 33% zażywało narkotyki w grupie przyjaciół, 24% kupiło je od kolegi, po 14% uczniów przyznało, że: dostało je od jednego z rodziców, kupiło od kogoś znanego ze słyszenia, ale nie osobiście oraz dostało je od obcej osoby. Natomiast co dziesiąty uczeń wskazywał następujące sposoby: wziąłem z domu bez pozwolenia rodziców, dostałem od starszego brata lub siostry, kupiłem od obcej osoby. 5% uczniów otrzymało je nieświadomie bez swojej zgody oraz kolejne 5% dostało je od kogoś znanego ze słyszenia, ale nie znanego osobiście.

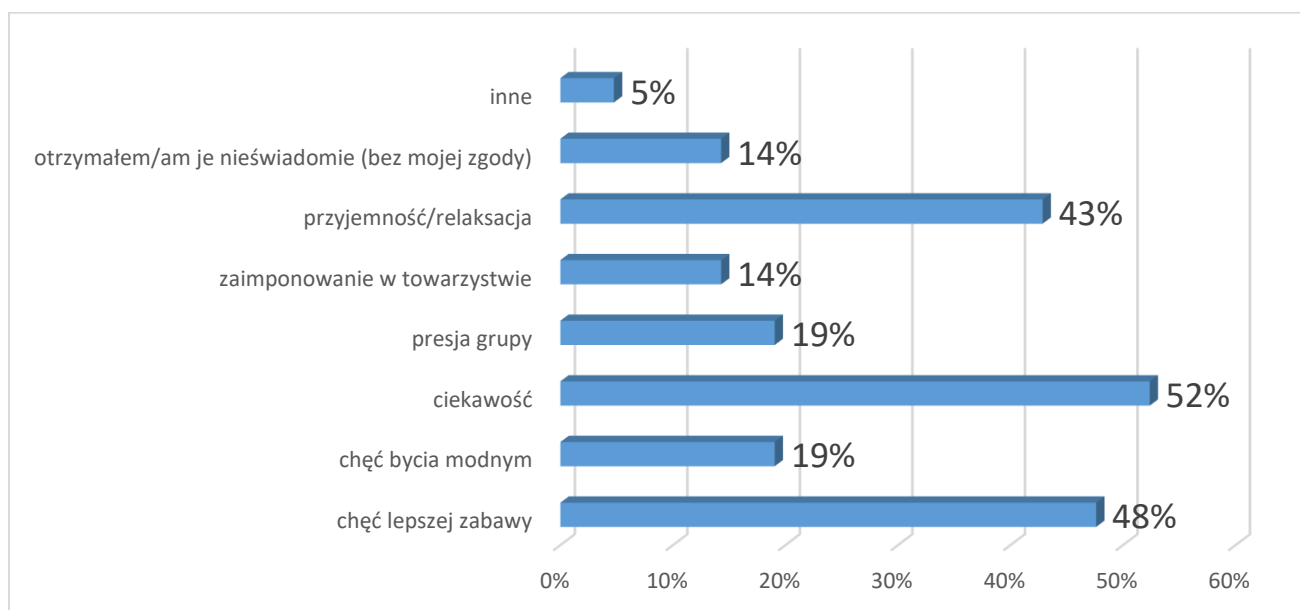
Wyk. Skąd wzięłeś/wzięłaś tę substancję?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Głównym powodem skłaniającym dzieci do sięgania po substancje psychoaktywne jest ciekawość (52%) oraz chęć lepszej zabawy (48%). W dalszej kolejności wymieniano następujące powody: przyjemność i relaksację (43%), chęć bycia modnym (19%), presję grupy (19%), chęć zaimponowania w towarzystwie (14%). Kolejne 14% uczniów otrzymała te substancje nieświadomie, a 5% osób wskazało na inne powody, nie wymieniając konkretnych przykładów.

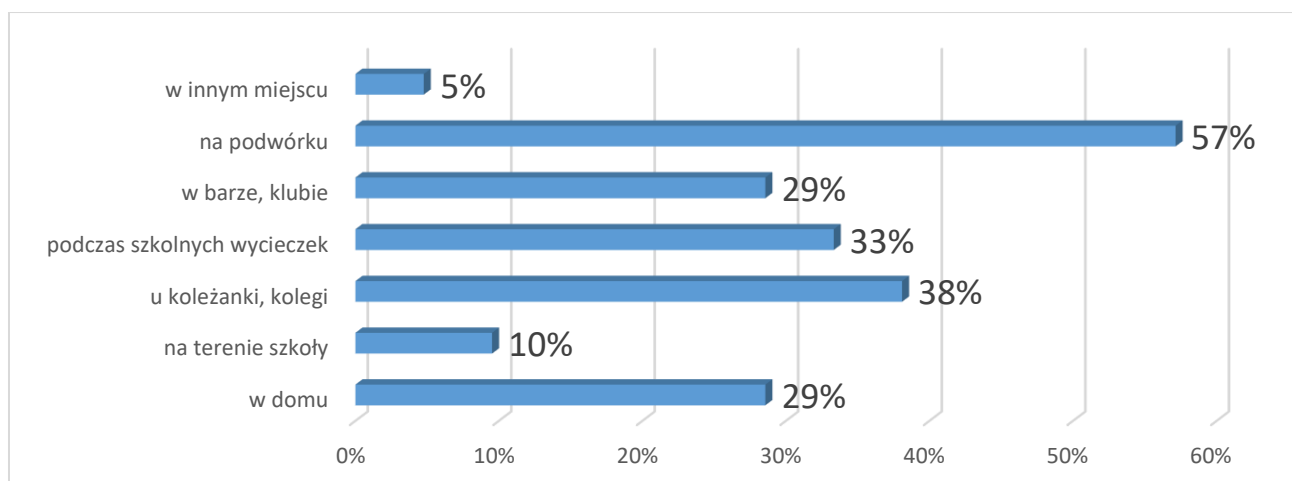
Wyk. Co skłoniło Cię do zażywania narkotyków/dopalaczy/innych środków psychoaktywnych?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Uczniowie zażywali narkotyki głównie na podwórku (57%), ale także: u kolegi lub koleżanki (38%), podczas wycieczek szkolnych (33%), w barze lub klubie (29%), w domu (29%) oraz na terenie szkoły (10%) i w innym miejscu (5%).

Wyk. Gdzie zdarzyło Ci się zażywać narkotyki/dopalacze/inne środki psychoaktywne?

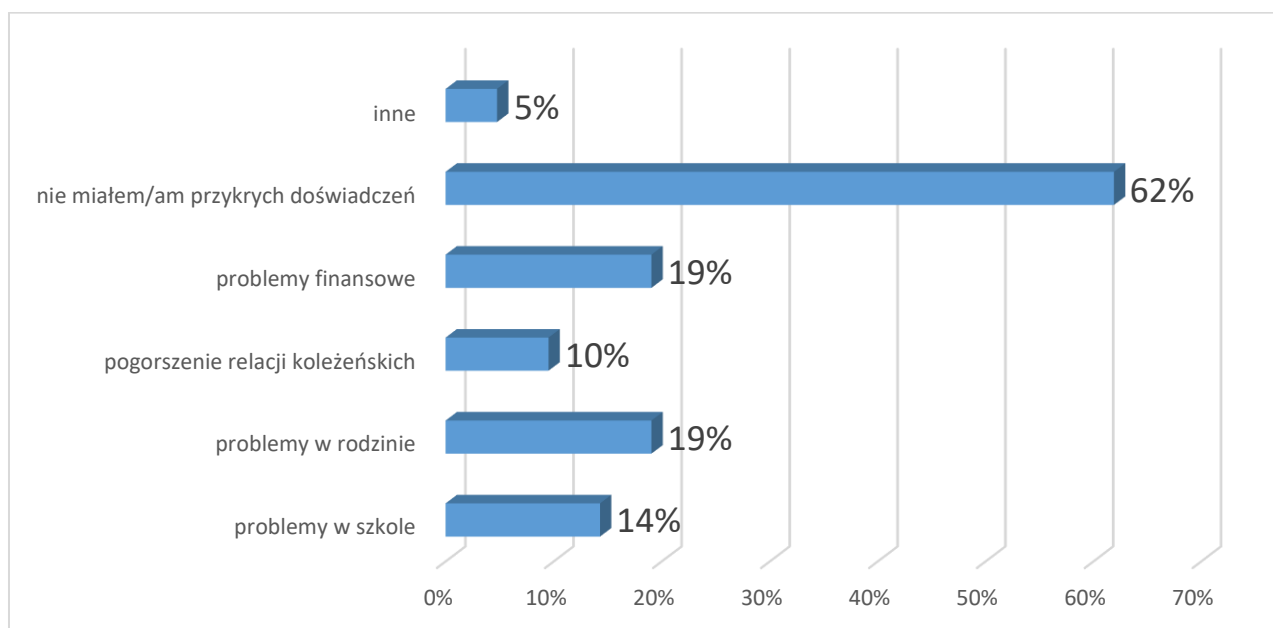

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

62% uczniów uważa, że nigdy nie doświadczyło negatywnych konsekwencji zażywania narkotyków lub dopalaczy. Blisko co piąty uczeń doświadczył problemów finansowych oraz problemów w rodzinie, 14% osób miało problemy w szkole, a co dziesiąty uczeń spotkał się z pogorszeniem relacji koleżeńskich. 5% respondentów wskazała także na inne konsekwencje.

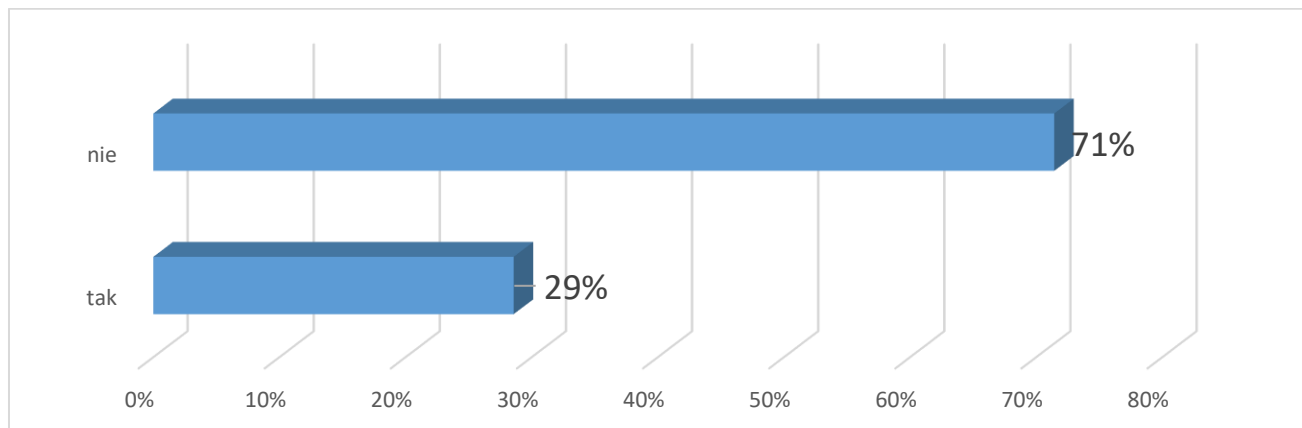
Wyk. Czy miałeś jakieś przykre doświadczenia związane z zażywaniem narkotyków lub dopalaczy?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

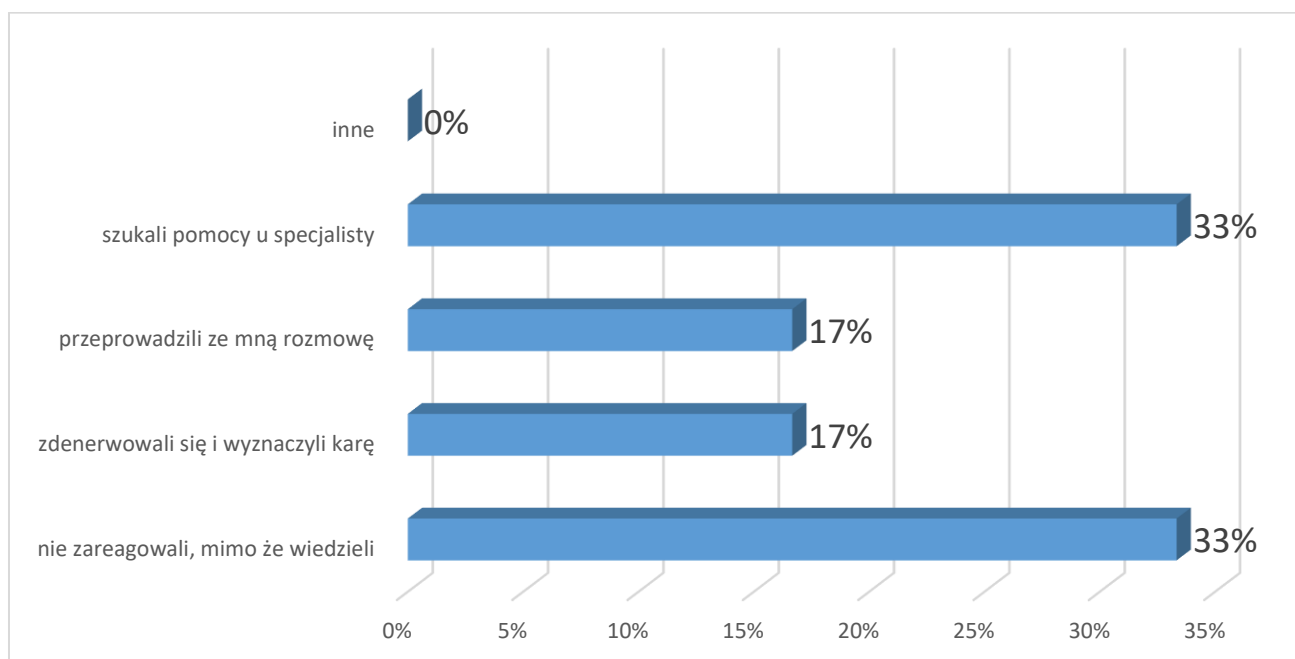
29% uczniów uważa, że ich rodzice wiedzą o zażywaniu przez nich narkotyków lub dopalaczy.

Wyk. Czy rodzice wiedzą, że zażywasz narkotyki/dopalacze?

33% uczniów przyznała, że ich rodzice nie zareagowali na informację o zażywaniu przez nich narkotyków lub dopalaczy. Kolejne 33% osób twierdzi, że rodzice szukali pomocy u specjalisty, zaś po 17% uczniów zadeklarowało, że ich rodzice przeprowadzili z nimi rozmowę oraz zdenerwowali się i wyznaczili karę.

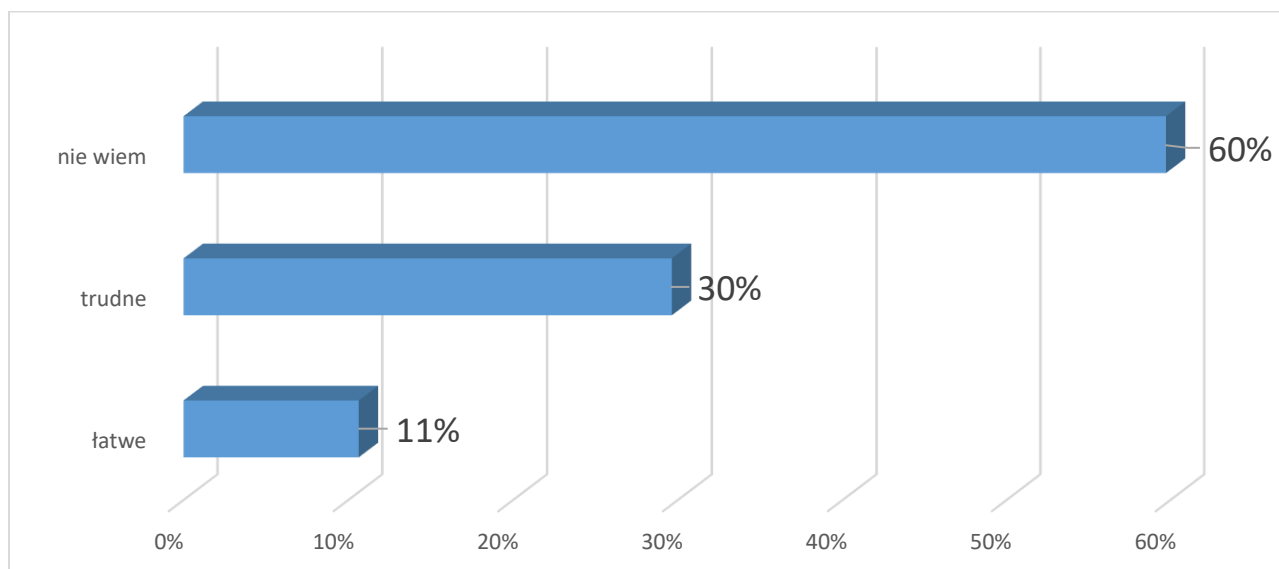
Wyk. Jak Twoi rodzice zareagowali na zażywanie przez Ciebie narkotyków/dopalaczy?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

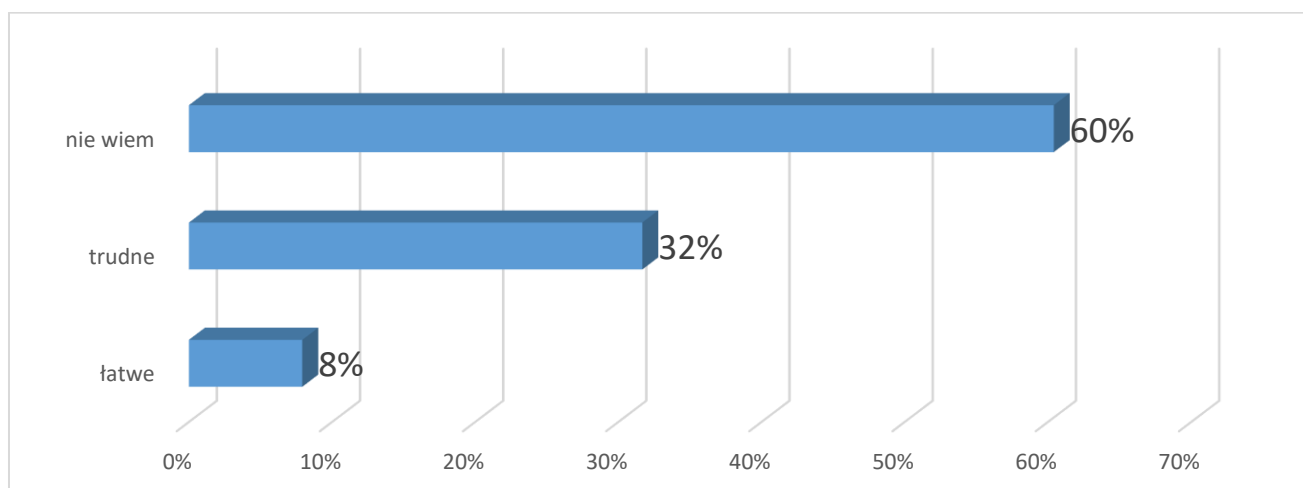
11% ankietowanych uczniów uważa, że pozyskanie narkotyków w ich gminie jest łatwe. Przeciwnego zdania jest natomiast 30% osób. Istotny jest fakt, iż większość uczniów (60%) nie ma wiedzy na ten temat, co świadczy o tym, iż nie poszukiwali tego typu informacji.

Wyk. Gdybyś chciał zdobyć narkotyki w swojej miejscowości byłoby to:

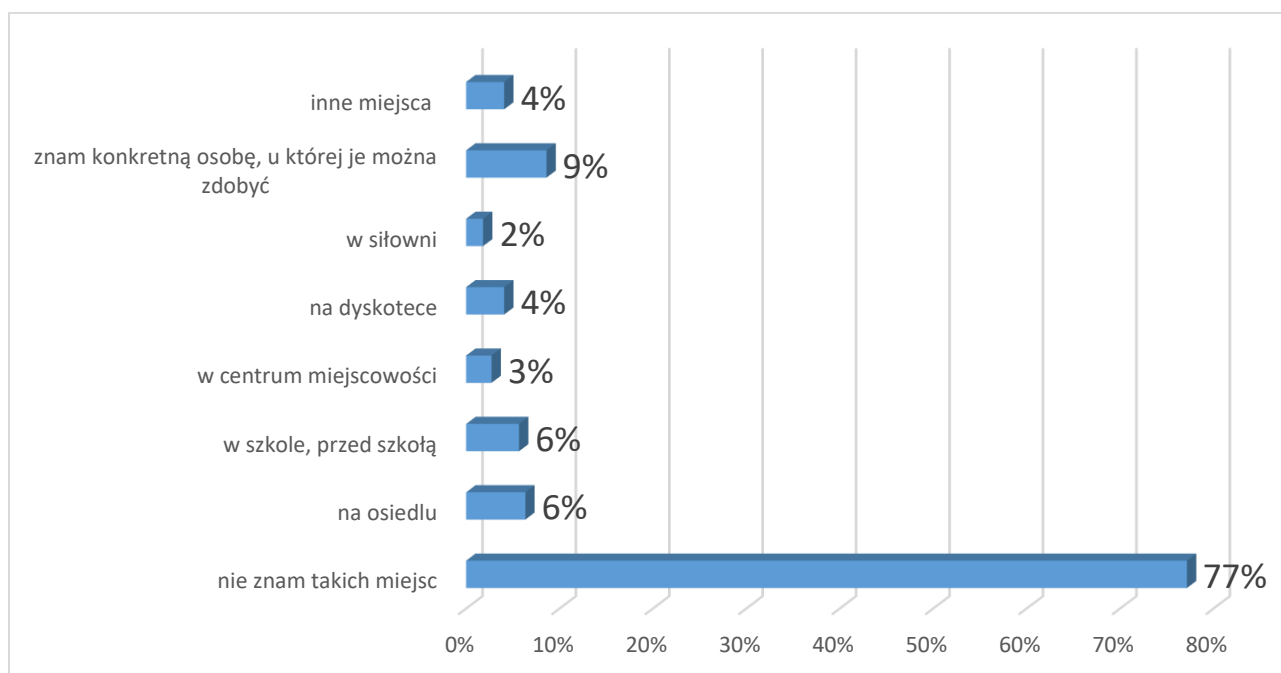
Pozyskanie dopalaczy na terenie gminy dla 8% uczniów jest łatwe. 32% ankietowanych uważa, że jest to coś trudnego, a 60% respondentów nie ma wiedzy na ten temat.

Wyk. Gdybyś chciał zdobyć dopalacze w swojej miejscowości byłoby to:

Większość badanych uczniów nie zna miejsc, w których można kupić narkotyki lub dopalacze (77%). Pozostałe 23% uczniów wskazało na: osiedle (6%), teren szkoły (6%), centrum miasta (3%), dyskotekę (4%), siłownię (2%) oraz inne miejsca (4%). 9% uczniów zna konkretną osobę, u której można kupić substancje psychoaktywne.

Wyk. Czy znasz miejsca w swojej miejscowości gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze?

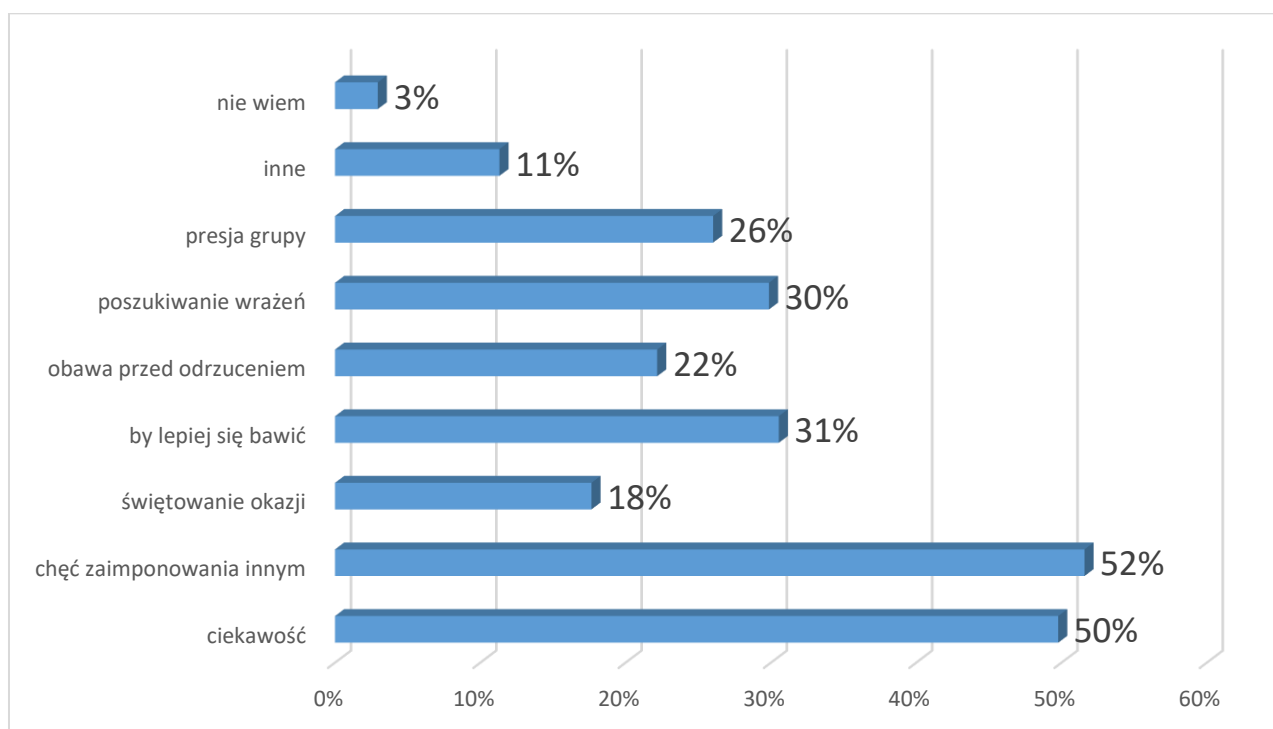
* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

c. Profilaktyka z perspektywy uczniów szkoły podstawowej

Ostatni blok pytań skierowanych do dzieci ma na celu sprawdzenie ich wiedzy oraz poglądów dotyczących substancji psychoaktywnych.

Pierwsze pytanie miało na celu odkrycie powodów, które motywują młodych ludzi do sięgania po substancje psychoaktywne. Jak wynika z zebranych odpowiedzi, głównym powodem skłaniającymi młodych ludzi do sięgania po używki jest: chęć zaimponowania innym (52%), ciekawość (50%), chęć lepszej zabawy (31%) oraz poszukiwanie wrażeń (30%). W dalszej kolejności wskazywano na: presję grupy (26%), obawę przed odrzuceniem (22%), świętowanie okazji (18%), oraz inne powody (11%). 3% uczniów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

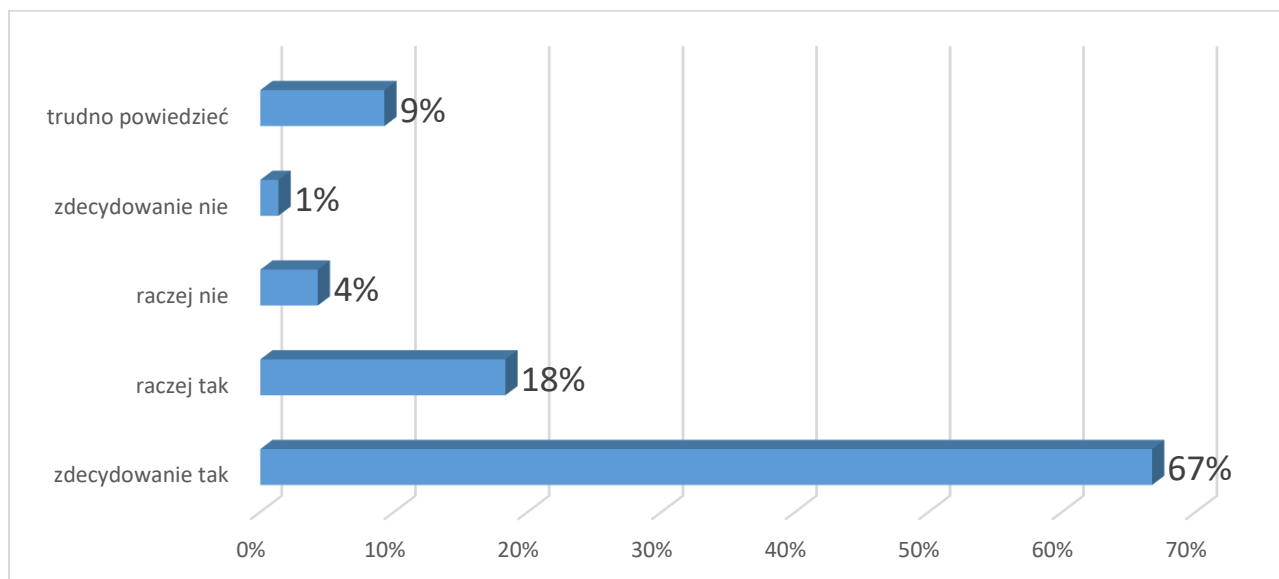
Wyk. Z jakich powodów osoby w Twoim wieku sięgają po alkohol, narkotyki, dopalacze?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

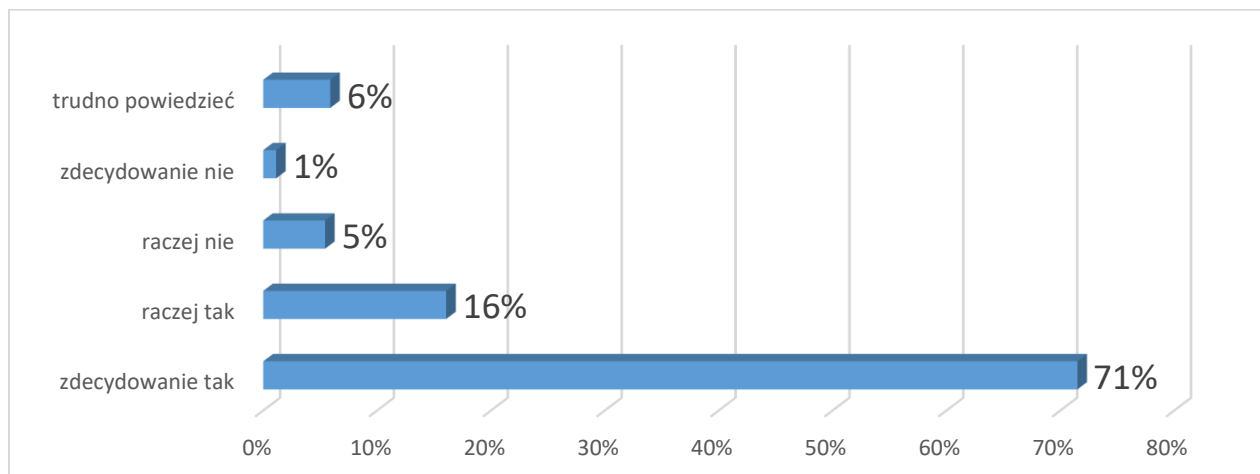
Dobłą informacją jest fakt, iż większość uczniów uważa, że zażywanie narkotyków jest szkodliwe dla zdrowia. Taką opinię wyraziło 67% osób, a 18% uczniów twierdzi, że jest to raczej szkodliwe. Natomiast 4% ankietowanych sądzi, że narkotyki raczej nie są szkodliwe, a 1% uczniów uważa, że zdecydowanie nie są one szkodliwe. 9% respondentów nie ma zdania na ten temat.

Wyk. Czy uważasz, że zażywanie narkotyków jest szkodliwe dla zdrowia?

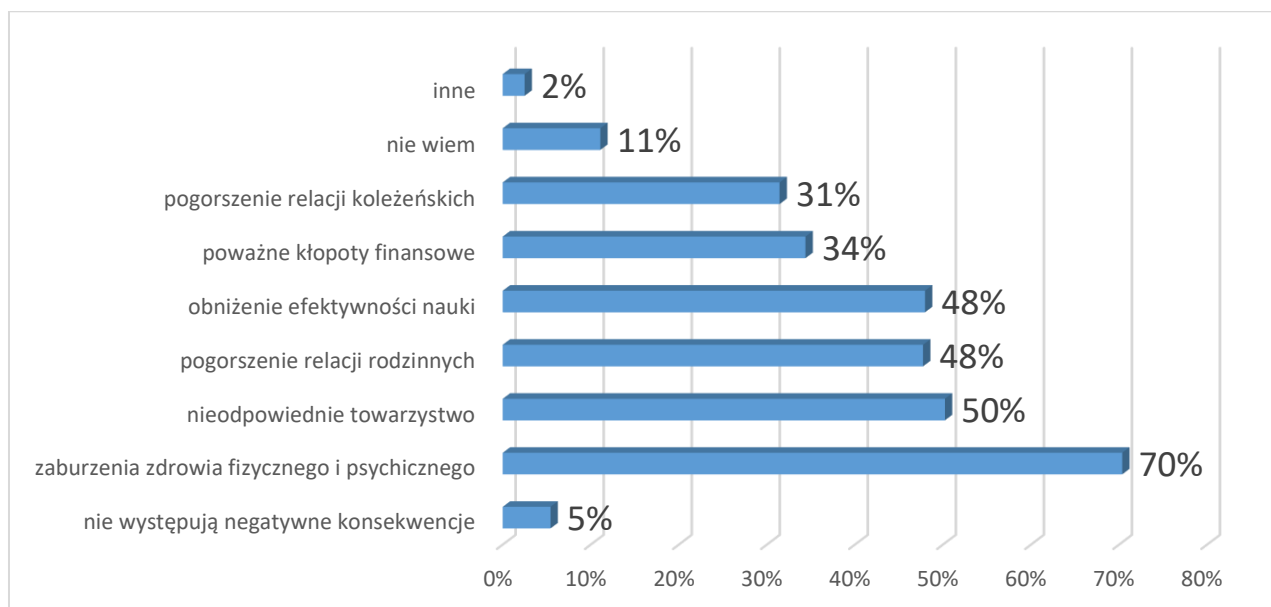
Podobnie jak w przypadku narkotyków, również w przypadku dopalaczy można zauważyć, iż dzieci sądzą, że są one szkodliwe dla zdrowia. Zdecydowanie z tą opinią zgodziło się 71% dzieci, a 16% raczej się z nią zgodziło. Natomiast 5% osób uważa, że te substancje raczej nie są szkodliwe, a 1% uczniów twierdzi, że zdecydowanie nie są one szkodliwe. 6% badanych nie miało zdania na ten temat.

Wyk. Czy uważasz, że zażywanie dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia?

Jeśli chodzi o konsekwencje zażywania substancji psychoaktywnych to zdaniem uczniów wpływają one przede wszystkim na: zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego (70%), nieodpowiednie towarzystwo (50%), pogorszenie relacji rodzinnych (48%), obniżenie efektywności nauki (48%), poważne kłopoty finansowe (31%), pogorszenie relacji koleżeńskich (3%) oraz inne konsekwencje (2%). 11% badanych nie potrafiła udzielić odpowiedzi na to pytanie, zaś 5% uczniów sądzi, iż zażywanie substancji uzależniających nie przynosi negatywnych konsekwencji.

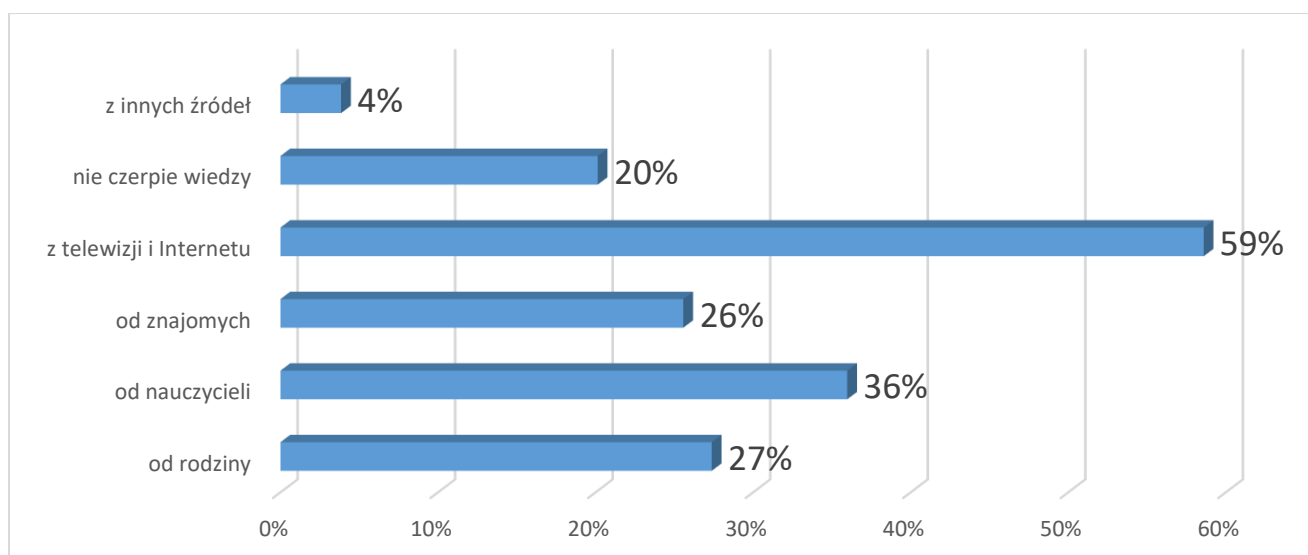
Wyk. Jakie według Ciebie mogą być negatywne konsekwencje związane z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, dopalaczy?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Główne źródło wiedzy na temat substancji psychoaktywnych to dla uczniów telewizja i Internet - taką odpowiedź wskazało 59% uczniów. Mniejszą popularnością cieszą się nauczyciele – wskazało na nich 36% ankietowanych. Na rodzinę wskazało 27% osób, zaś od znajomych wiedzę czerpie 26% uczniów, a z innych źródeł 4%. Niepokój budzi fakt, iż co piąty ankietowany w ogóle nie czerpie wiedzy na ten temat.

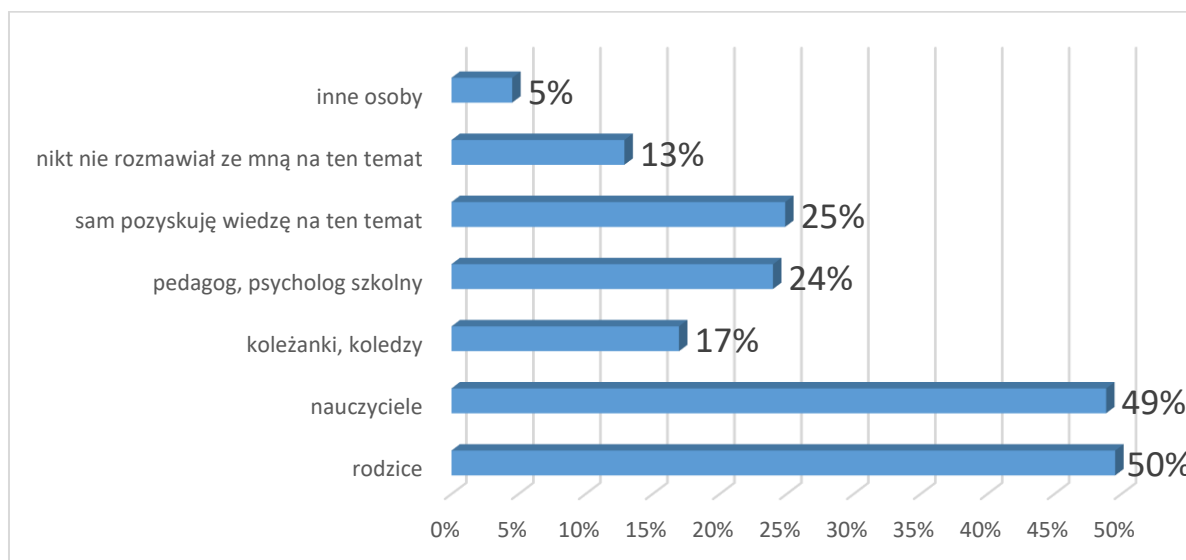
Wyk. Skąd czerpiesz wiedzę dotyczącą narkotyków i dopalaczy?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Zdaniem uczniów to nauczyciele (50%) oraz rodzice (49%) najczęściej rozmawiają z nimi na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali na: pedagoga/psychologa szkolnego (26%), kolegów/koleżanki (17%) oraz inne osoby (5%). Niepokojący jest fakt, iż co czwarty uczeń samodzielnie pozyskuje wiedzę na ten temat oraz, iż 13% uczniów uważa, że nikt z nim na ten temat nie rozmawiał.

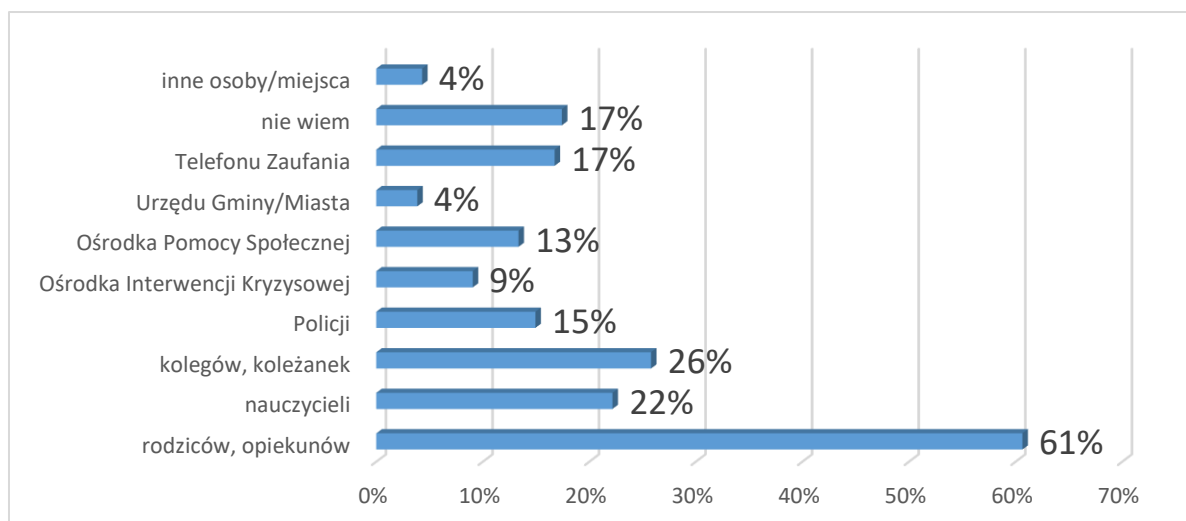
Wyk. Kto rozmawiał z Tobą na temat działania i szkodliwości środków takich jak alkohol, narkotyki, dopalacze?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Uczniowie w sytuacjach problemowych zwróciliby się z prośbą o pomoc do rodziców i opiekunów – taką opinię wyraziło 61% osób. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali na: kolegów i koleżanki (26%), nauczycieli (22%), telefon zaufania (17%), Policję (15%), Ośrodek Pomocy Społecznej (13%), Ośrodek Interwencji Kryzysowej (9%) oraz Urząd Gminy (4%). 17% uczniów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

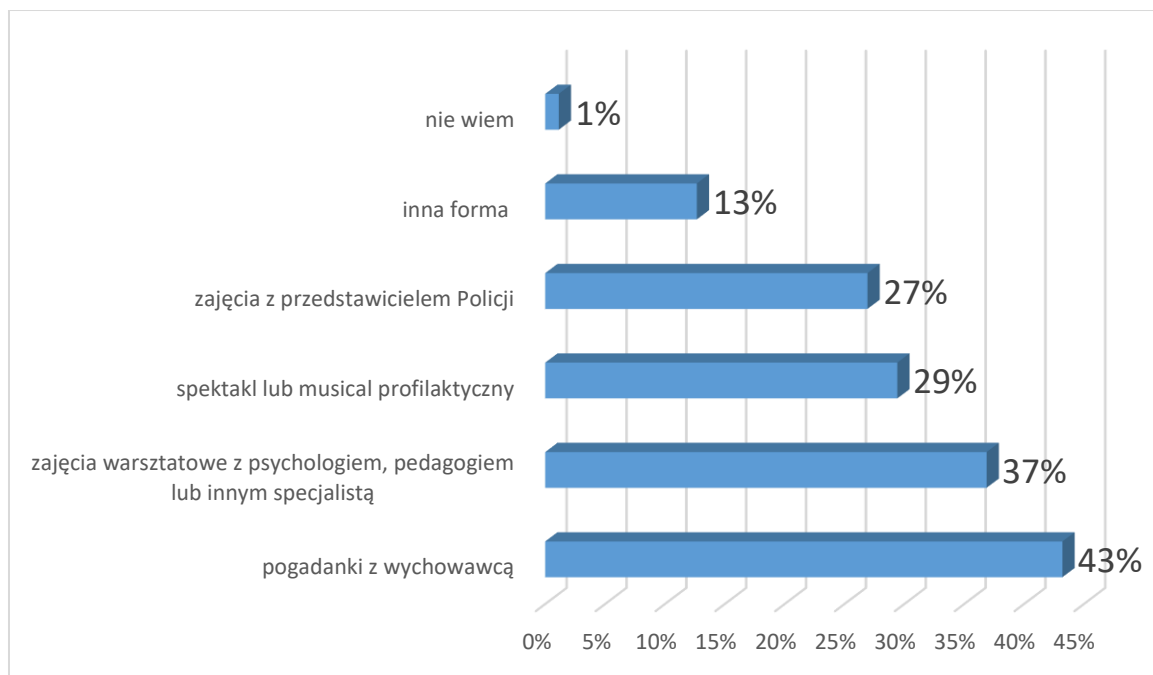
Wyk. Do kogo zwróciłbyś się o pomoc mając problem związany z alkoholem, narkotykami lub dopalaczami?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Uczniowie twierdzą, że pogadanki z wychowawcą to najefektywniejsza forma zajęć profilaktycznych – takiej odpowiedzi udzieliło 43% osób. Za równie efektywne uznano zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą (37%), spektakle lub musicale profilaktyczne (29%), zajęcia z przedstawicielem Policji (27%) oraz inne formy zajęć (13%). 1% uczniów nie potrafiła udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk. Jaka forma zajęć profilaktycznych jest wg Ciebie najciekawsza/najefektywniejsza?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

d. Podsumowanie – uczniowie szkół podstawowych

Celem niniejszego rozdziału było oszacowanie skali problemów uzależnień wśród uczniów szkół podstawowych i ostatnich klas gimnazjum z Gminy Siechnice.

• Problem nikotynowy

Zdaniem połowy uczniów, ich rówieśnicy palą papierosy. Wśród samych ankietowanych do palenia przyznało się 32% ankietowanych, w tym 39% chłopców i 26% dziewczynek. Uczniowie w większości swój pierwszy kontakt z papierosami mieli w wieku 13 – 14 lat. O paleniu papierosów przez dzieci wie 17% rodziców.

Do regularnego palenia papierosów przyznało się 3% uczniów, byli to głównie chłopcy. Dodatkowo należy zauważyć, że aż 8% uczniów w ostatnim miesiącu wypaliła więcej niż 20 papierosów dziennie.

• Problem narkotykowy

Przyglądając się skali **problemu narkotykowego** wśród uczniów z Gminy Siechnice, można zauważyć, iż **skala tego zjawiska nie jest bardzo powszechna**. Do zażywania narkotyków przyznaje się 5% osób. Nie zaobserwowano tutaj istotnej statystycznie różnicy pomiędzy sięganiem po te substancje przez dziewczynki i chłopców. Natomiast można

dostrzec, że substancje te zażywają głównie uczniowie z rodzin niepełnych oraz innych form rodzin.

Uczniowie deklarują, iż swój pierwszy kontakt z narkotykami mają przeważnie w wieku 14 -16 lat. Po narkotyki sięgają, ponieważ skłania ich do tego ciekawość oraz chęć dobrej zabawy. Większość uczniów nie miała przykrych doświadczeń związanych z zażywaniem tych substancji.

Uczniowie po narkotyki sięgali w głównie ze znajomymi na podwórku. Zażywali przede wszystkim marihuanę, ale mieli kontakt również z innymi substancjami. Większość rodziców nie wie o zażywaniu narkotyków przez swoich dzieci (71%).

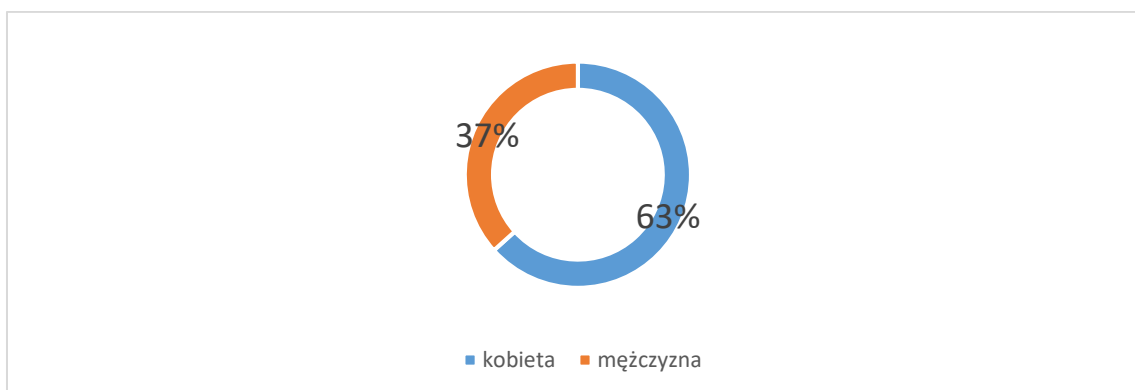
Większość ankietowanej młodzieży nie ma wiedzy na temat dostępności narkotyków i dopalaczy w gminie.

1.3. Badanie opinii młodzieży

W badaniu dotyczącym problemów uzależnień na terenie Gminy Siechnice wzięło udział również 30 uczniów szkół średnich. Ze względu na fakt, iż w gminie nie ma szkół ponadpodstawowych, ankietowani zostali zrekrutowani za pomocą metody kuli śnieżnej. Ankieter wyszukiwał osoby, które spełniały dwa kryteria: miały więcej niż 17 lat oraz były mieszkańcami gminy. Ankietowani zrekrutowani do badania byli uczniami wrocławskich szkół średnich.

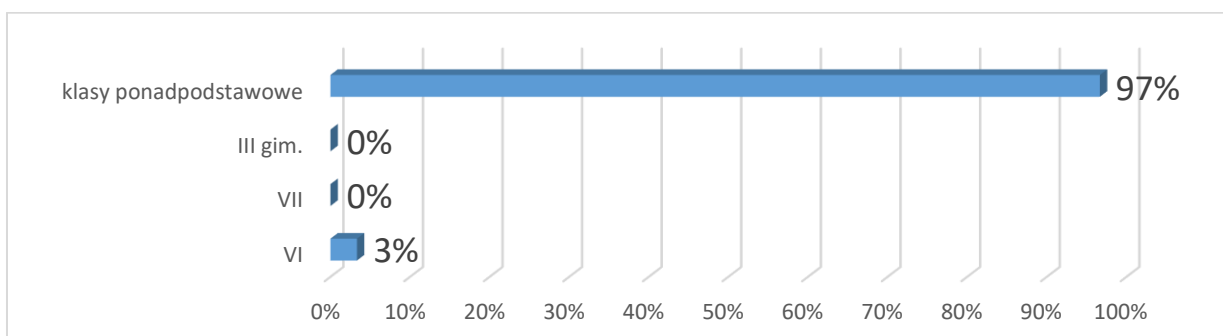
Zdecydowaną większość badanej próby stanowiły kobiety tj. 63%, zaś 37% mężczyźni.

Wyk. Płeć

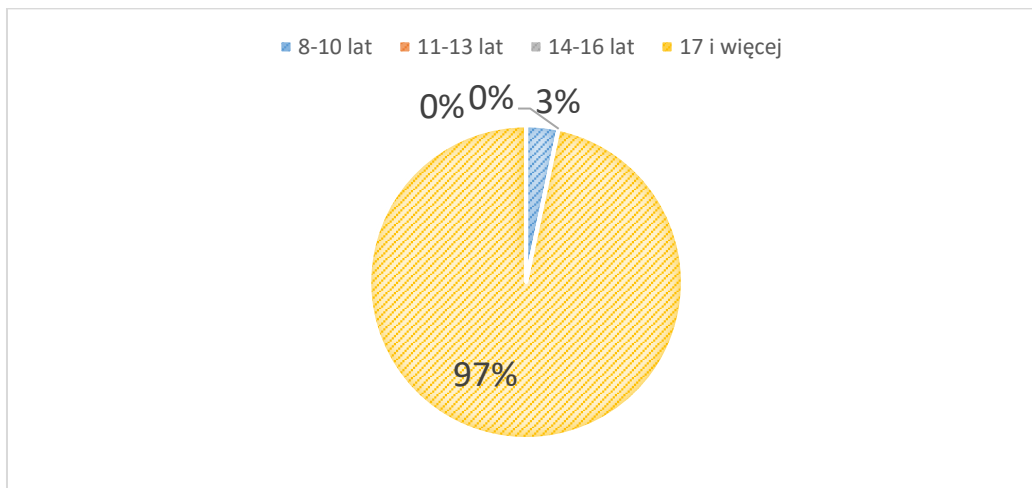
Uczniowie biorący udział w badaniu byli uczniami szkół ponadpodstawowych. Za błąd pomiaru można uznać odpowiedzi uczniów wskazujące, iż są oni uczniami klasy VI. Ci uczniowie uczestniczyli w innym badaniu.

Wyk. Klasa

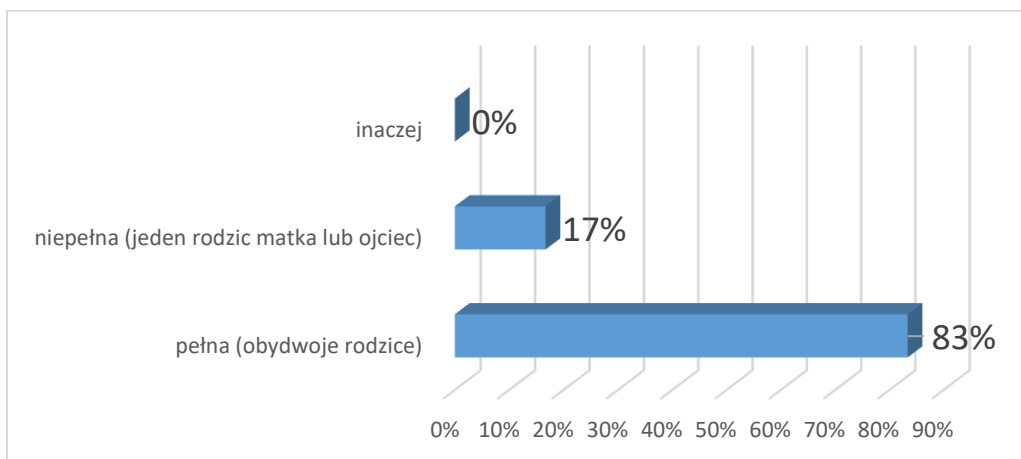
Warunkiem rekrutującym do niniejszego badania był ukończony 17 rok życia. W związku z tym, można uznać, iż uczniowie, którzy wskazali, iż mają 8 – 10 lat podali informacje fałszywe.

Wyk. Wiek

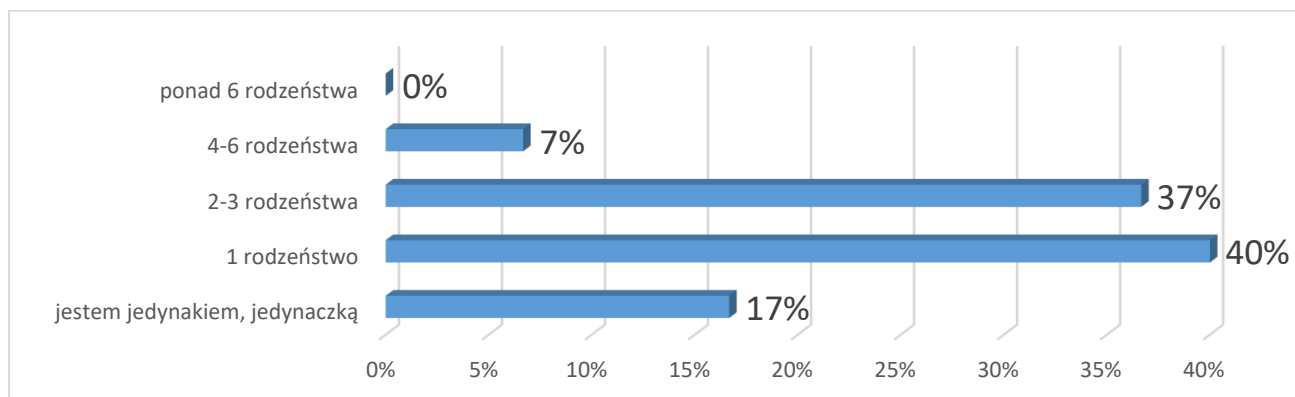
Zdecydowana większość respondentów (83%) pochodzi z rodzin pełnych, czyli posiada obydwój rodziców. Pozostali uczniowie, tj. 17% próby wychowuje się w rodzinach niepełnych, czyli z jednym z rodziców.

Wyk. Struktura rodziny

Większość uczniów posiada rodzeństwo, w tym 40% posiada jednego brata lub siostrę, 37% uczniów posiada dwójkę lub trójkę rodzeństwa, zaś 7% uczniów ma od 4 do 6 braci lub sióstr. Jedyńkiem lub jedynaczką jest 17% uczniów.

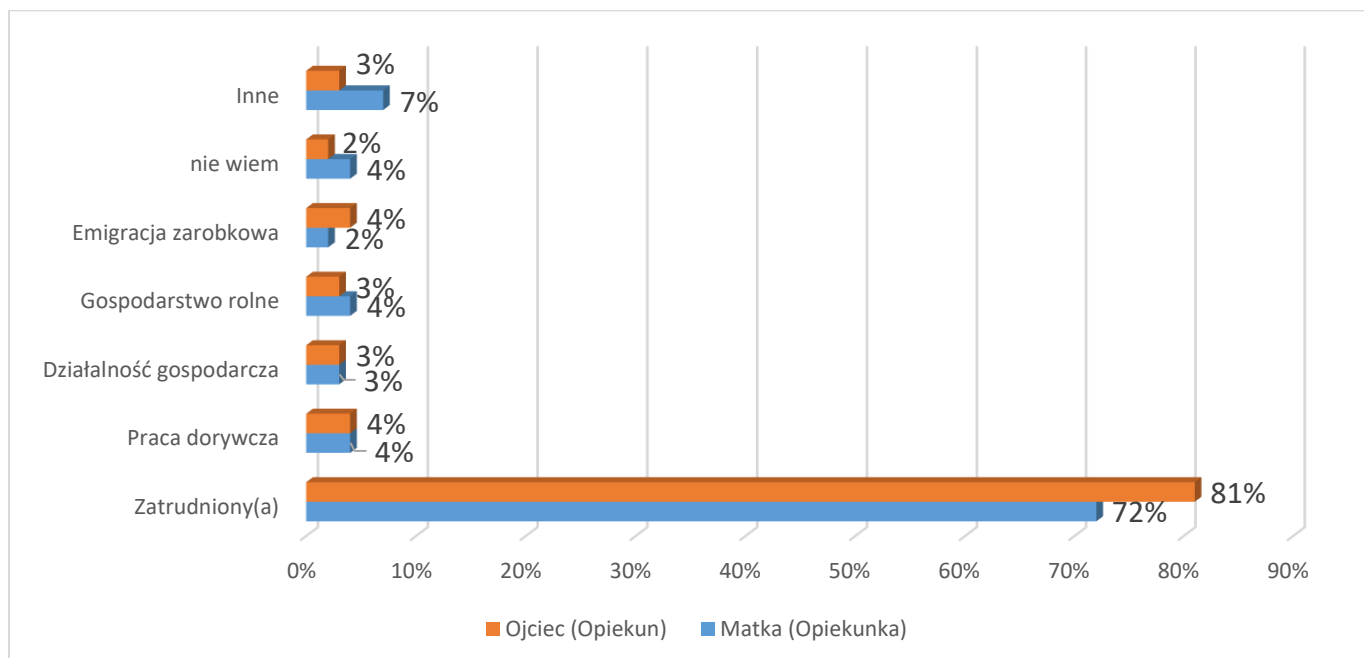
Wyk. Posiadanie rodzeństwa

Przyglądając się sytuacji zawodowej rodziców można zauważyć, iż matki uczniów: są zatrudnione na pełen etat (72%), są w innej sytuacji zawodowej (7%), pracują dorywczo (4%), prowadzą działalność gospodarczą (3%), pracują w gospodarstwie rolnym (4%) oraz są na emigracji zarobkowej. 4% uczniów nie znało sytuacji zawodowej swoich matek.

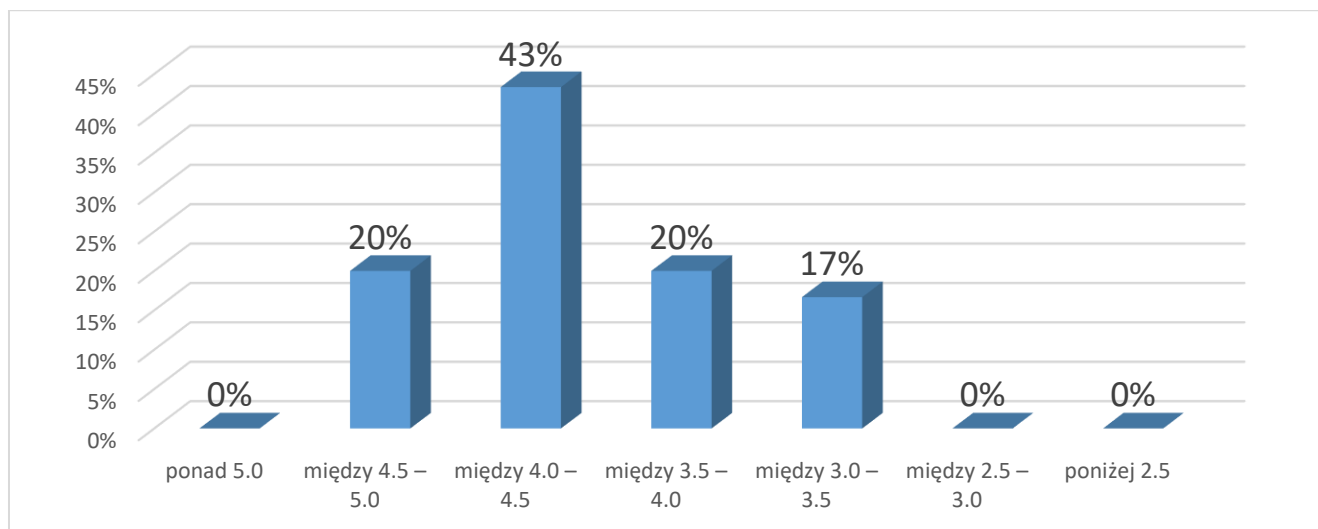
W przypadku ojców również większość z nich jest zatrudnionych na pełen etat (81%), 4% pracuje dorywczo, 3% prowadzi własną działalność gospodarczą, kolejne 3% pracuje w gospodarstwie rolnym, 4% jest na emigracji zarobkowej. 2% uczniów nie znało sytuacji zawodowej swoich ojców.

Wyk. Sytuacja zawodowa rodziców

Ankietowani uczniowie mogą pochwalić się dobrymi wynikami w nauce. 43% z nich posiada średnią ocen mieszczącą się w przedziale 4,0 do 4,5. Co piąty uczeń ma średnią ocen sytuującą się między 4,5 a 5,0 oraz również co piąty uczeń osiągnął średnią ocen między 3,0 a 3,5. Żaden z uczniów nie ma średniej ocen mniejszej niż 3,0. Również żaden z uczniów nie

Wyk. Średnia ocen

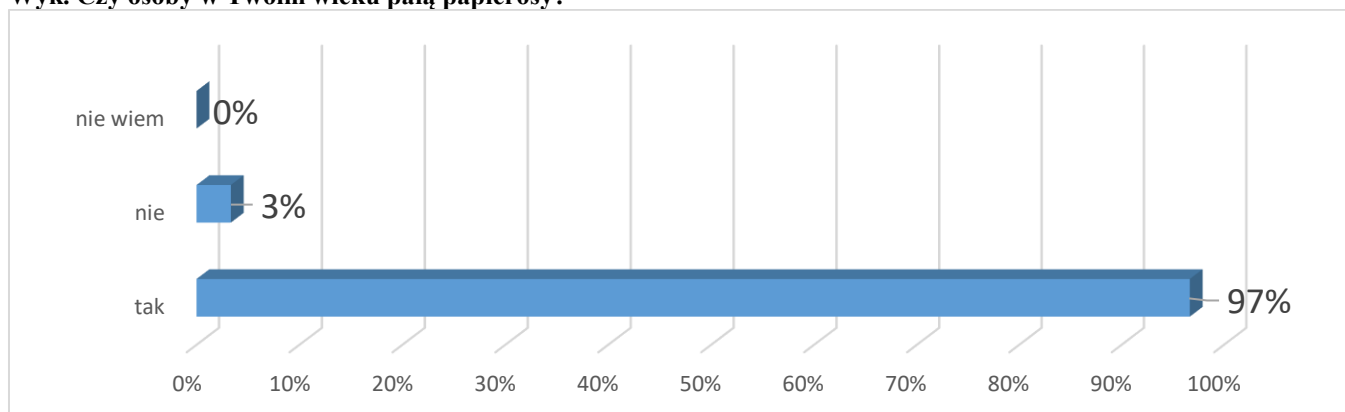
Pierwszy blok pytań skierowanych do uczniów dotyczył problemu alkoholowego. Celem niniejszego działu jest oszacowanie skali problemu wśród młodzieży oraz sprawdzenie wiedzy ankietowanych związanej z tematyką uzależnień alkoholowych.

a. Problem nikotynowy

Niniejszy blok pytań w młodzieży dotyczył wyrobów nikotynowych. Celem tego rozdziału było oszacowanie skali sięgania po papierosy przez młodzież oraz sprawdzenie, jakie czynniki mają wpływ na kontakt młodzieży z nimi.

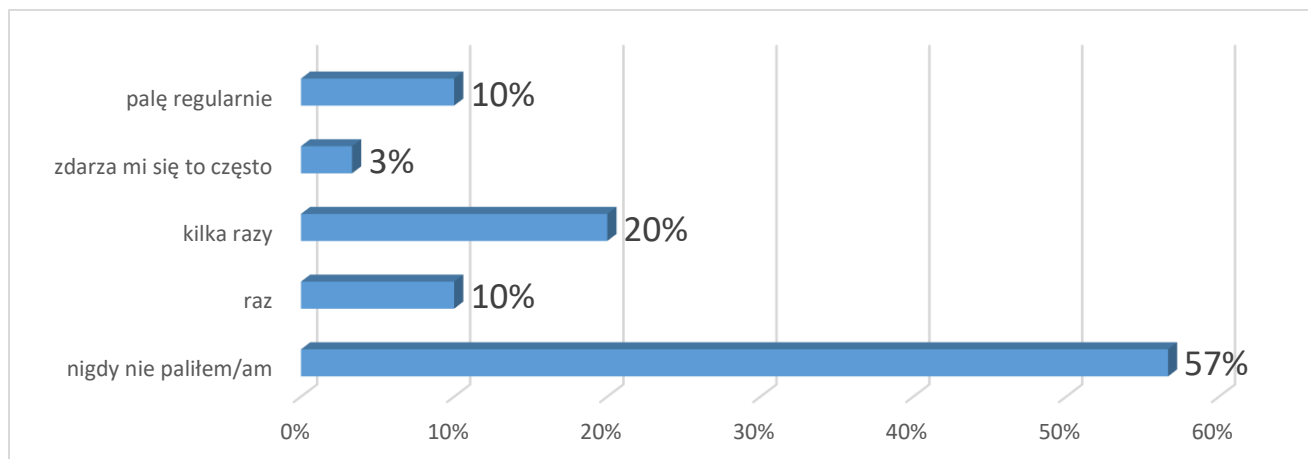
Na początek uczniów zapytano, czy osoby w ich wieku palą papierosy. Odpowiedzi twierdzące udzieliło tutaj, aż 97% uczniów, zaś 3% osób uważa, że ich rówieśnicy nie palą.

Wyk. Czy osoby w Twoim wieku palą papierosy?

Do palenia papierosów przyznało się 43% ankietowanych uczniów. Spośród nich co dziesiąta osoba paliła papierosy raz, co piąty uczeń robił to kilka razy, a 3% osób zdarza się to często. Należy zwrócić również uwagę na fakt, iż co dziesiąty uczeń pali papierosy regularnie.

Wyk. Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy?

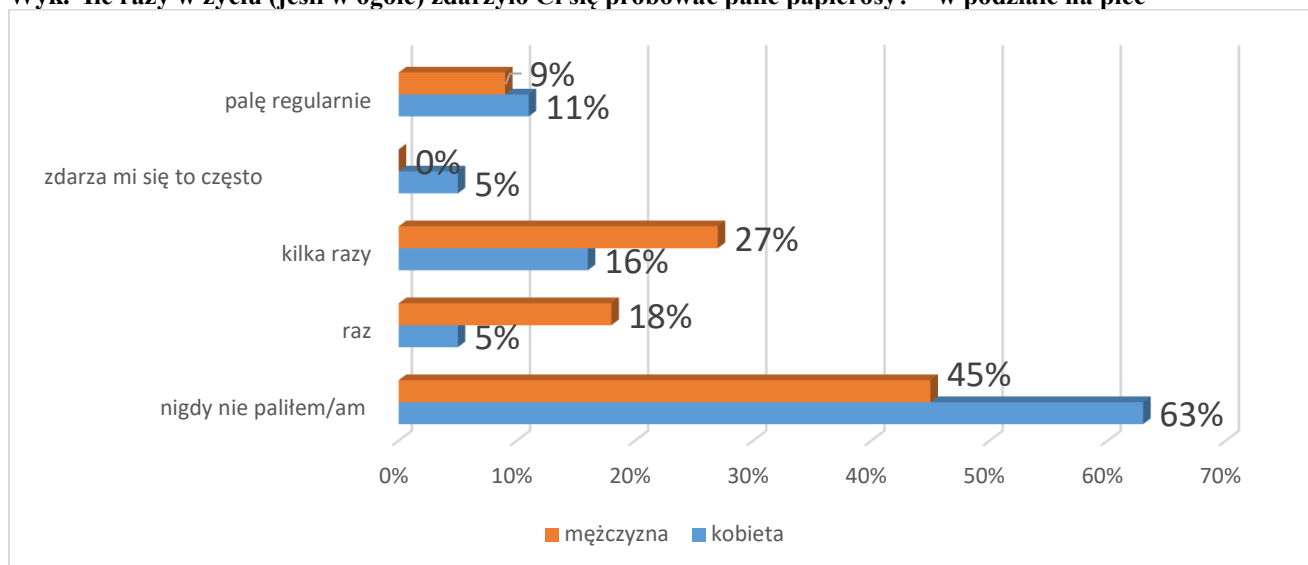

Do palenia papierosów przyznało się 37% dziewczynek i 55% chłopców. Dziewczynki najczęściej przyznawały, iż paliły kilka razy w życiu (16%), raz w życiu (5%) oraz iż zdarza im się to często (5%). 11% uczennic pali regularnie.

Chłopcy najczęściej wskazywali następujące odpowiedzi: kilka razy (27%), raz (18%), a 9% chłopców pali papierosy regularnie.

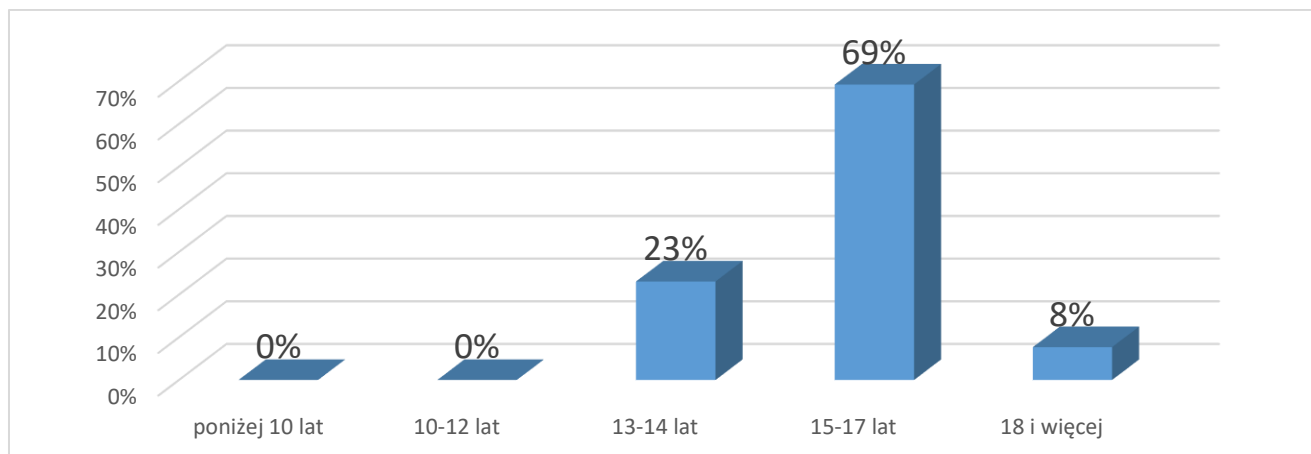
Dane pokazują, iż problem uzależnień nikotynowych jest większy w przypadku uczennic niż uczniów.

Wyk. Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się próbować palić papierosy? – w podziale na płeć

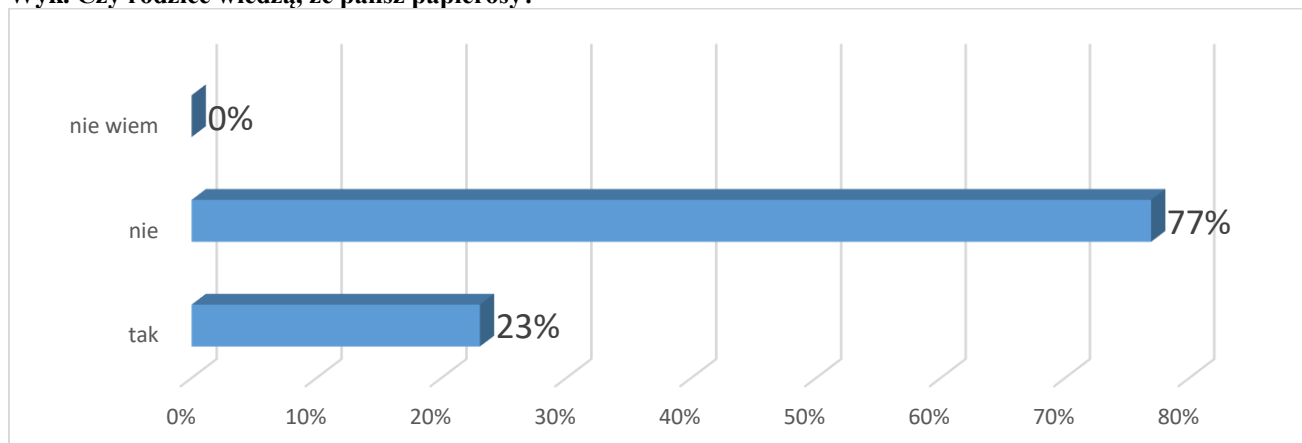
Uczniowie najczęściej pierwszy raz palili papierosy w wieku 15 - 17 lat (69%), 23% uczniów pierwszy raz paliło w wieku 13 – 14 lat, zaś 8% w wieku 18 i więcej lat. Dobrą informacją jest fakt, iż żaden z uczniów nie sięgnął po papierosa w wieku poniżej 12 lat.

Wyk. W jakim wieku paliłeś/aś papierosy po raz pierwszy?

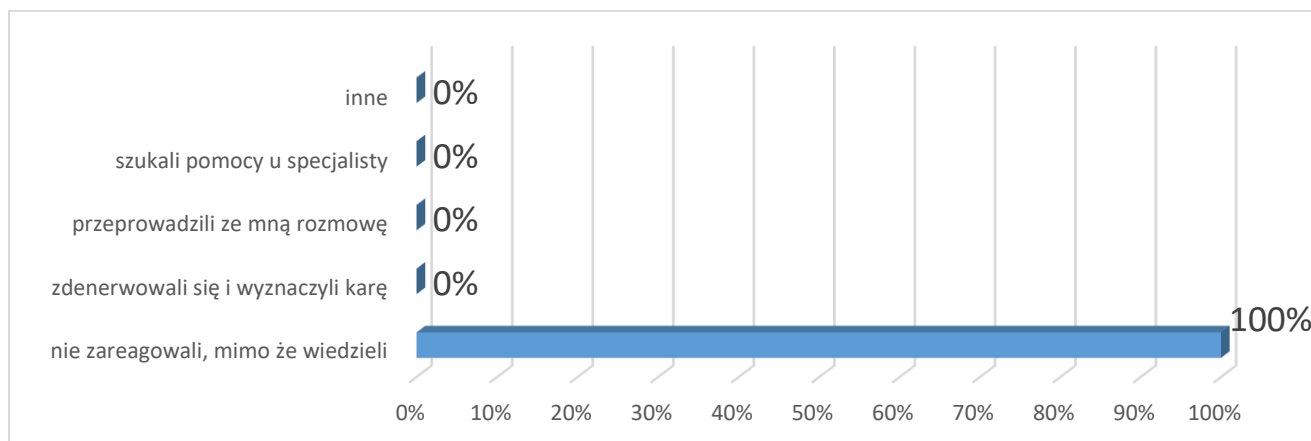
23% uczniów przyznało, że jego rodzice wiedzą o tym, iż palą oni papierosy. 77% badanych uważa, że ich rodzice nie wiedzą o tym fakcie.

Wyk. Czy rodzice wiedzą, że palisz papierosy?

Niepokój budzi informacja, że żaden z rodziców nie zareagował na palenie papierosów przez dzieci, pomimo, iż wiedzieli o tym fakcie.

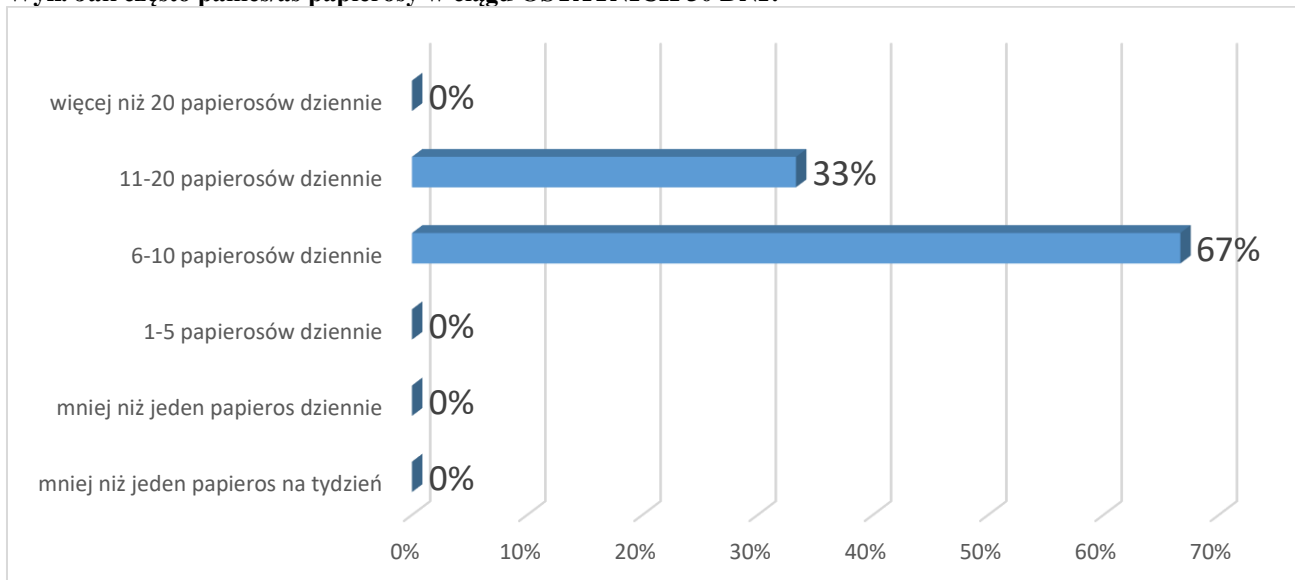
Wyk. Jak Twoi rodzice zareagowali na palenie przez Ciebie papierosów?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

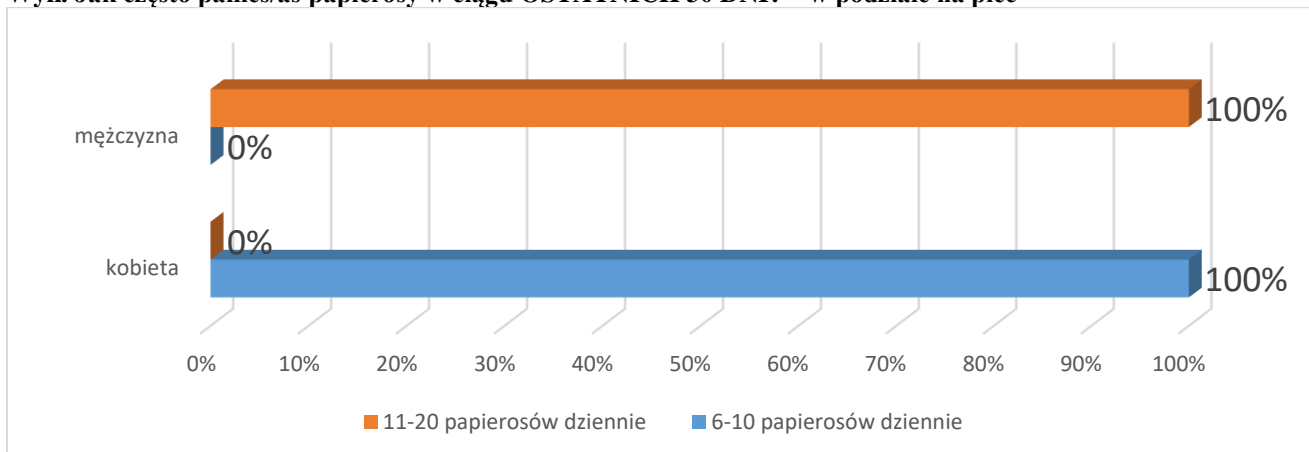
Celem oszacowania grupy osób palących regularnie, poproszono uczniów o wskazanie jak często palili papierosy w ciągu ostatnich 30 dni. Większość uczniów, tj. 67% przyznała, że wypalała od 6 do 10 papierosów dziennie. Natomiast 33% uczniów wypalała dziennie od 11 do 20 papierosów. Ci uczniowie każdego dnia wypalają jedną paczkę papierosów lub też więcej. Wskazuje to na uzależnienie od wyrobów tytoniowych i jest szczególnie niebezpieczne w przypadku tak młodych osób.

Wyk. Jak często palileś/aś papierosy w ciągu OSTATNICH 30 DNI?

Wszyscy chłopcy, którzy palą papierosy, w ciągu ostatniego miesiąca wypalali dziennie od 11 do 20 papierosów. Natomiast kobiety dziennie wypalają mniejsze ilości papierosów, czyli od 6 do 10 sztuk.

Wyk. Jak często palileś/aś papierosy w ciągu OSTATNICH 30 DNI? – w podziale na płeć

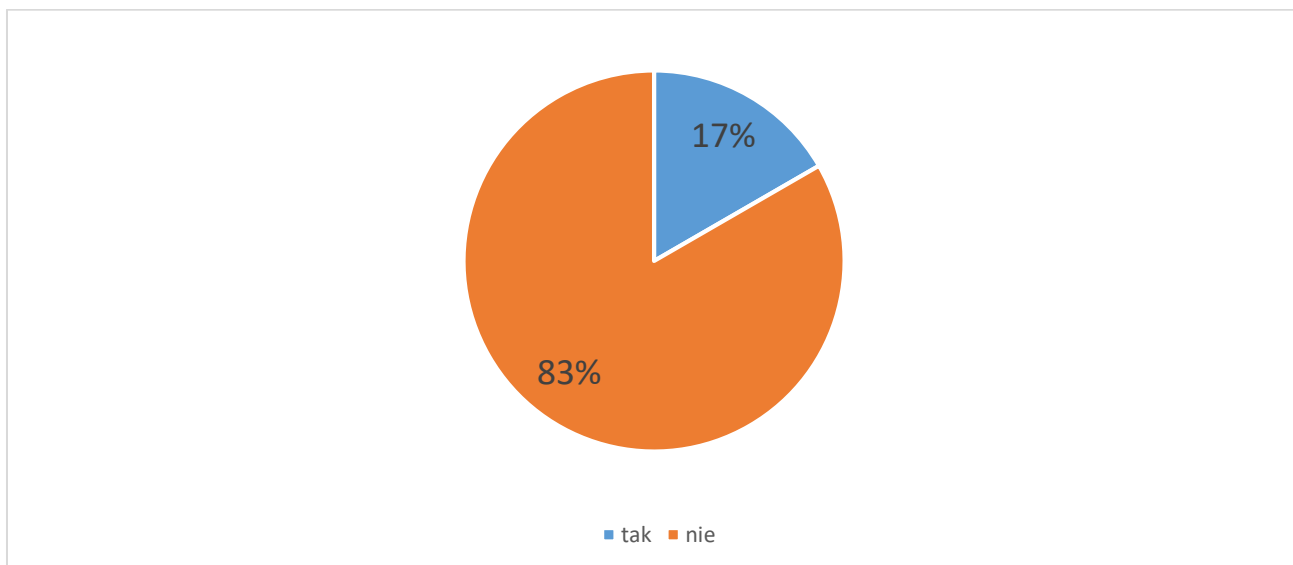

b. Problem narkotykowy

Kolejny rozdział niniejszej diagnozy dotyczy problemu narkotykowego. Jego celem było oszacowanie skali problemu wśród młodzieży oraz sprawdzenie wiedzy uczniów dotyczącej środków psychoaktywnych.

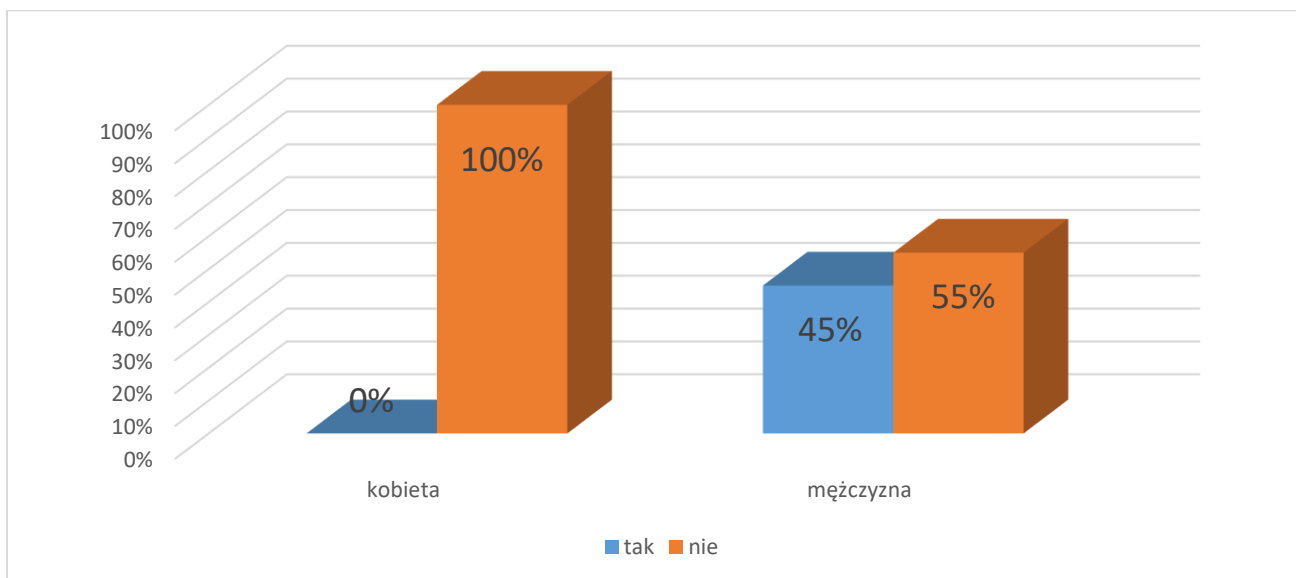
Do kontaktu z środkami psychoaktywnymi przyznało się 17% uczniów.

Wyk. Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze/inne środki psychoaktywne?

Kontakt z substancjami psychoaktywnymi zadeklarowało 45% chłopców. Dziewczynki biorące udział w badaniu nie zażywały nigdy substancji psychoaktywnych.

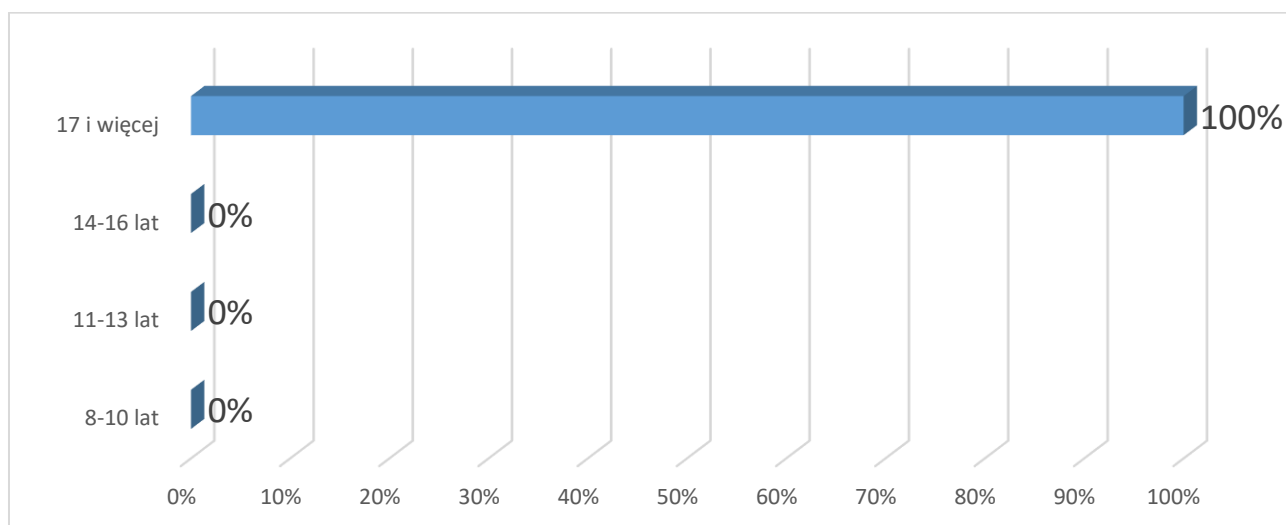
Wyk. Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze/inne środki psychoaktywne? – w podziale na płeć

Wszyscy uczniowie, którzy przyznali się do kontaktu z środkami psychoaktywnymi mieli 17 i więcej lat.

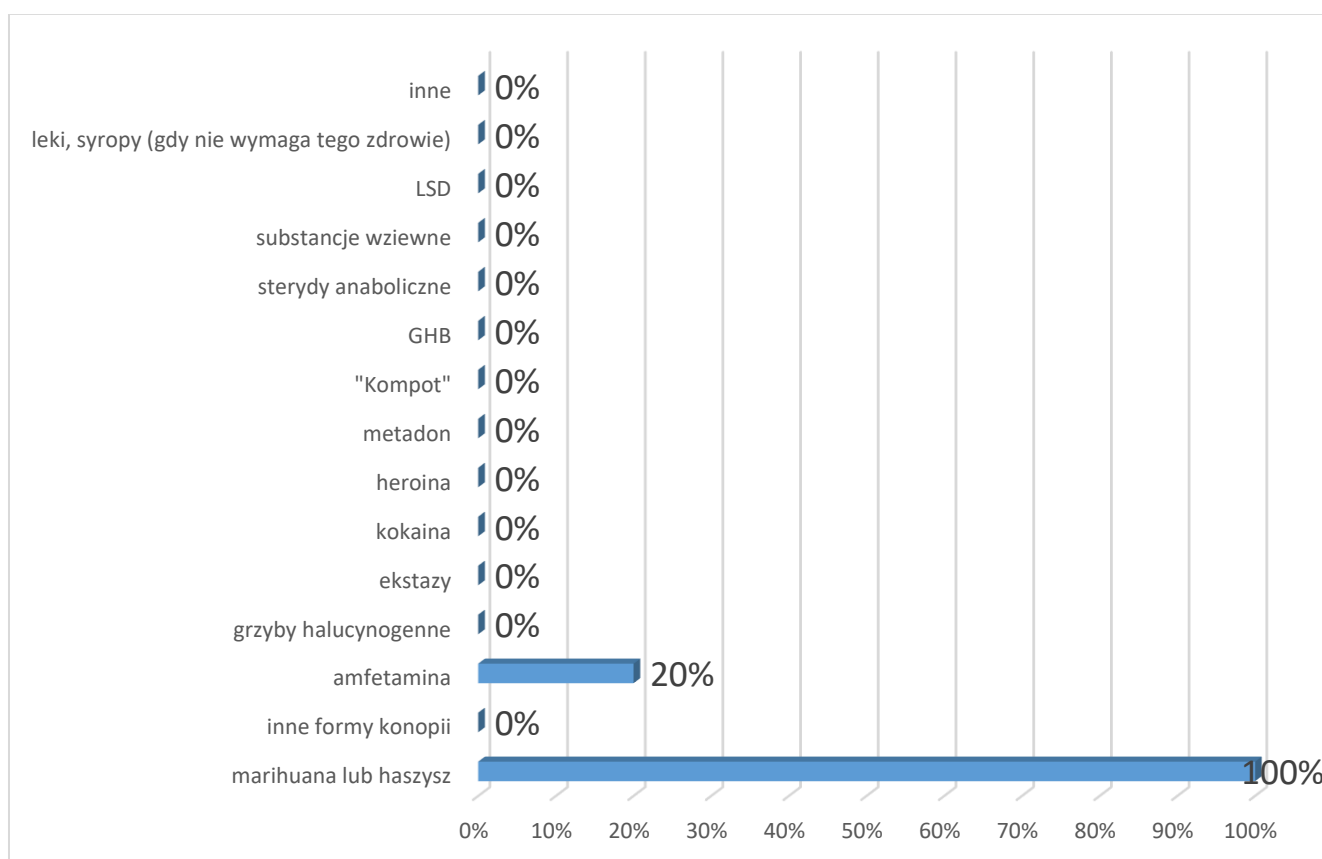

Wyk. Jeśli tak, to ile miałeś/aś wtedy lat?

Wszyscy uczniowie, którzy zażywali substancje psychoaktywne stosowali marihuanę lub haszysz, a dodatkowo co piąty z nich próbował również amfetaminę.

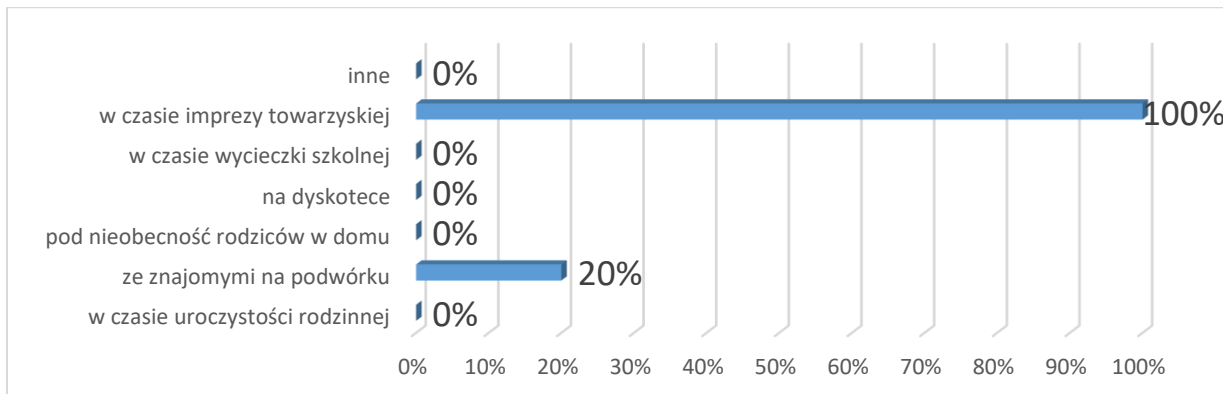
Wyk. Jakie były to substancje?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Wszyscy uczniowie pierwszy raz sięgnęli po substancje psychoaktywne w czasie imprezy towarzyskiej oraz co piąty z nich pierwszy raz zażywał je ze znajomymi na podwórku.

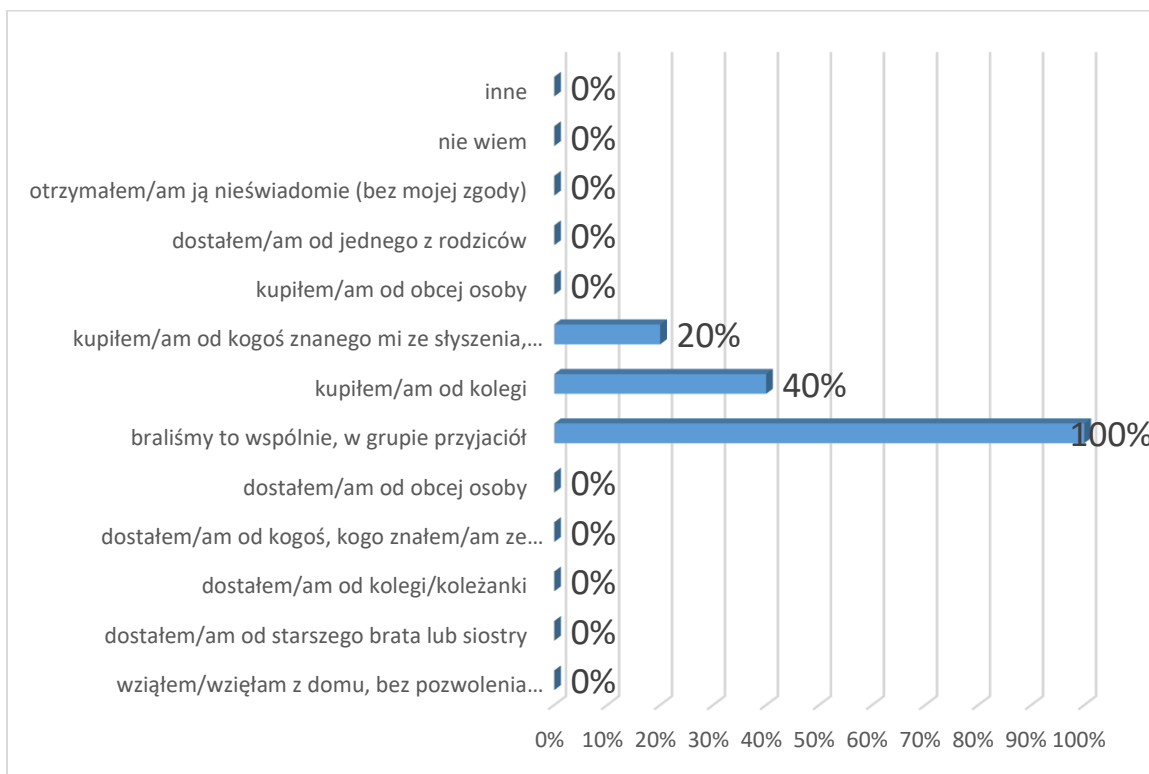
Wyk. W jakich okolicznościach zażyłeś/aś narkotyki/dopalacze/inne środki psychoaktywne po raz pierwszy?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Niezwykle ciekawe wydaje się to skąd uczniowie biorą tego typu substancje, skoro są one prawie zabronione. Jednak jak wynika z odpowiedzi uczniów, zdobycie substancji psychoaktywnych nie jest niemożliwe. Na pytanie: „Skąd bierzesz substancje psychoaktywne?”, 100% uczniów przyznała, iż brało je wspólnie w grupie znajomych, 40% uczniów kupiło je od kolegi, a co piąty kupił od kogoś znanego ze słyszenia, ale nie osobiście.

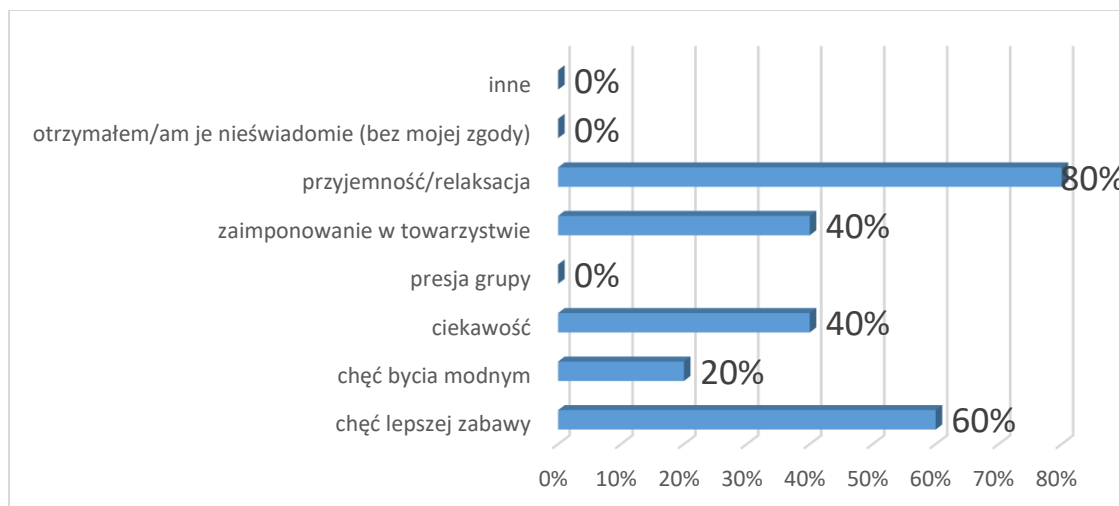
Wyk. Skąd wziąłeś/wzięłaś tę substancję?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Interesujące wydają się także to, dlaczego młodzi ludzie sięgają po narkotyki lub dopalacze. Co ciekawe, ponad połowa respondentów (80%) wskazała tutaj na przyjemność, relaksację oraz chęć lepszej zabawy (60%). Rzadziej wskazywano następujące powody: chęć zaimponowania w towarzystwie (40%), ciekawość (40%) oraz chęć bycia modnym (20%).

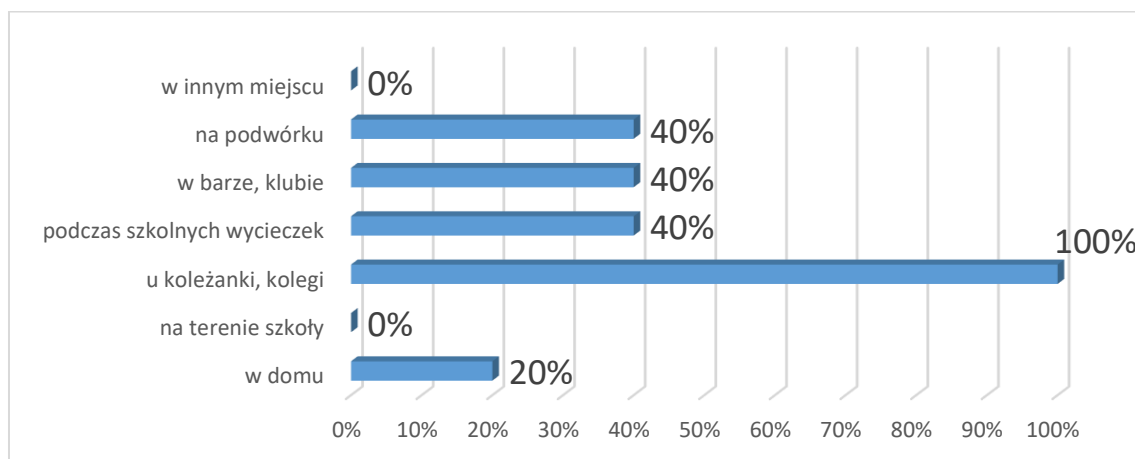
Wyk. Co skłoniło Cię do zażywania narkotyków/dopalaczy/innych środków psychoaktywnych?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Środki psychoaktywne zażywali głównie je u koleżanki i kolegi (100%), a także w domu (20%), w barze lub klubie (40%), na podwórku (40%) oraz podczas wycieczek szkolnych (40%).

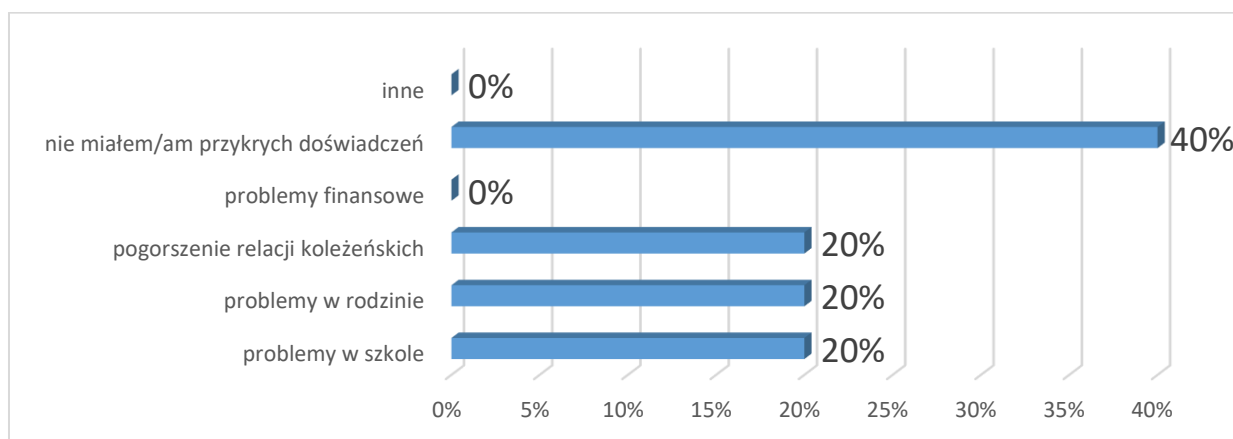
Wyk. Gdzie zdarzyło Ci się zażywać narkotyki/dopalacze/inne środki psychoaktywne?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

40% uczniów nie miało nigdy przykrych doświadczeń związanych z zażywaniem narkotyków lub dopalaczy. Pozostałe osoby wskazały na pogorszenie relacji koleżeńskich (20%), problemy w rodzinie (20%) oraz problemy w szkole (20%).

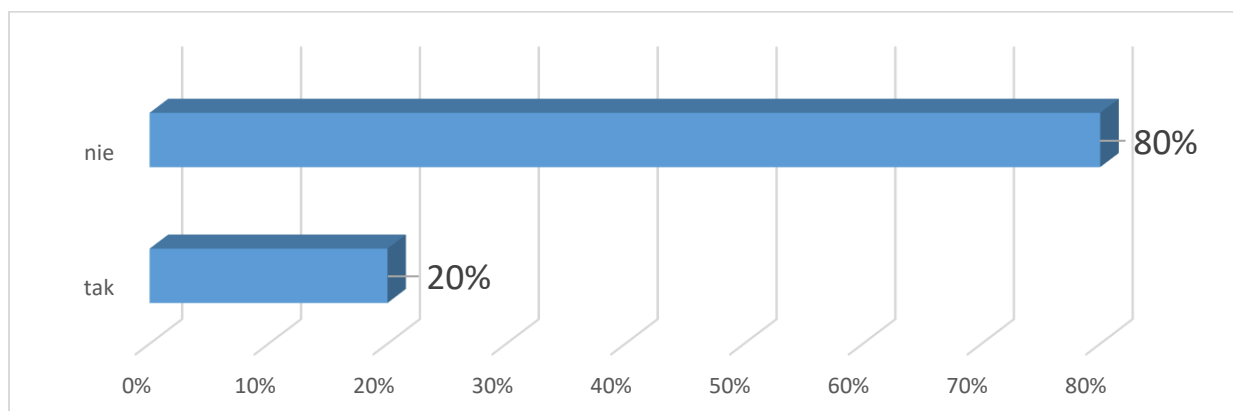
Wyk. Czy miałeś jakieś przykre doświadczenia związane z zażywaniem narkotyków lub dopalaczy?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

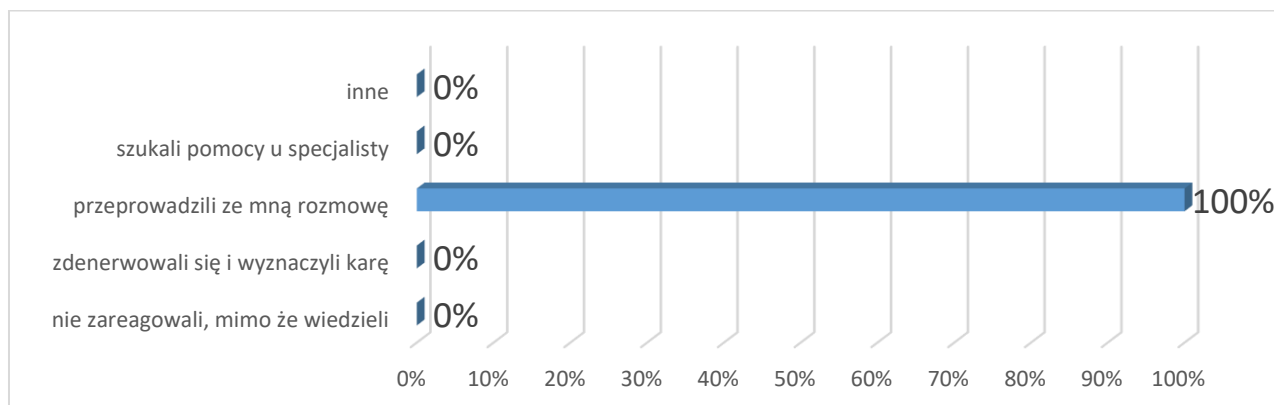
Co piąty uczeń oświadczył, że jego rodzice wiedzą o zażywaniu przez niego substancji psychoaktywnych.

Wyk. Czy rodzice wiedzą, że zażywasz narkotyki/dopalacze?

Wszyscy rodzice, którzy wiedzą o zażywaniu narkotyków lub dopalaczy przez swoich dzieci przeprowadzili z nimi rozmowę.

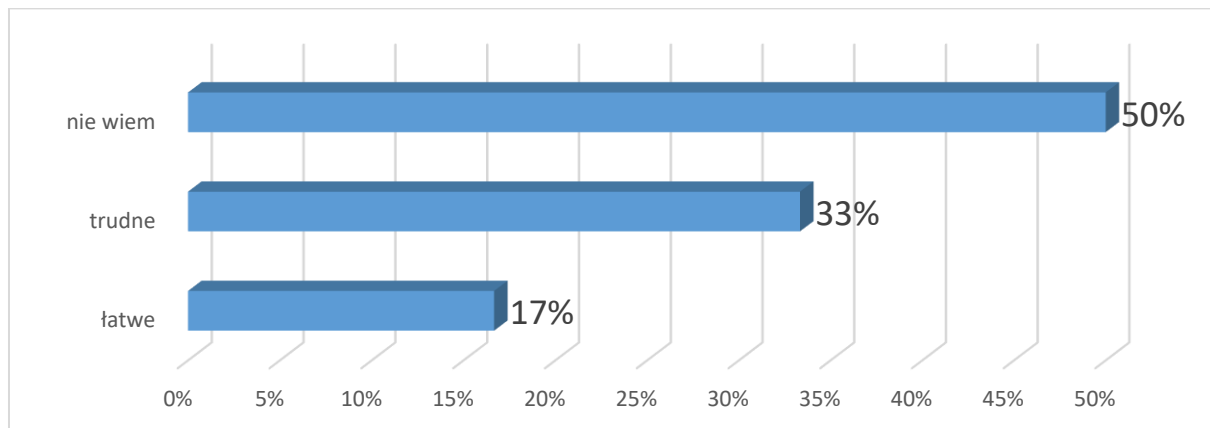
Wyk. Jak Twoi rodzice zareagowali na zażywanie przez Ciebie narkotyków/dopalaczy?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

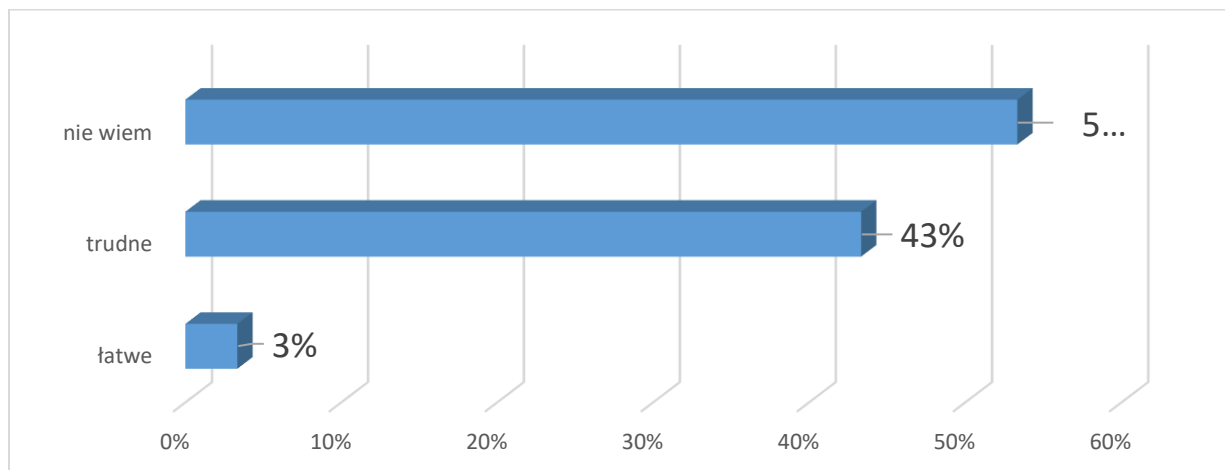
17% ankietyowanych uczniów uważa, że pozyskanie narkotyków w ich gminie jest łatwe. Przeciwnego zdania jest natomiast 33% osób. Istotny jest fakt, iż większość uczniów (50%) nie ma wiedzy na ten temat, co świadczy o tym, iż nie poszukiwali tego typu informacji.

Wyk. Gdybyś chciał zdobyć narkotyki w swojej miejscowości byłoby to:

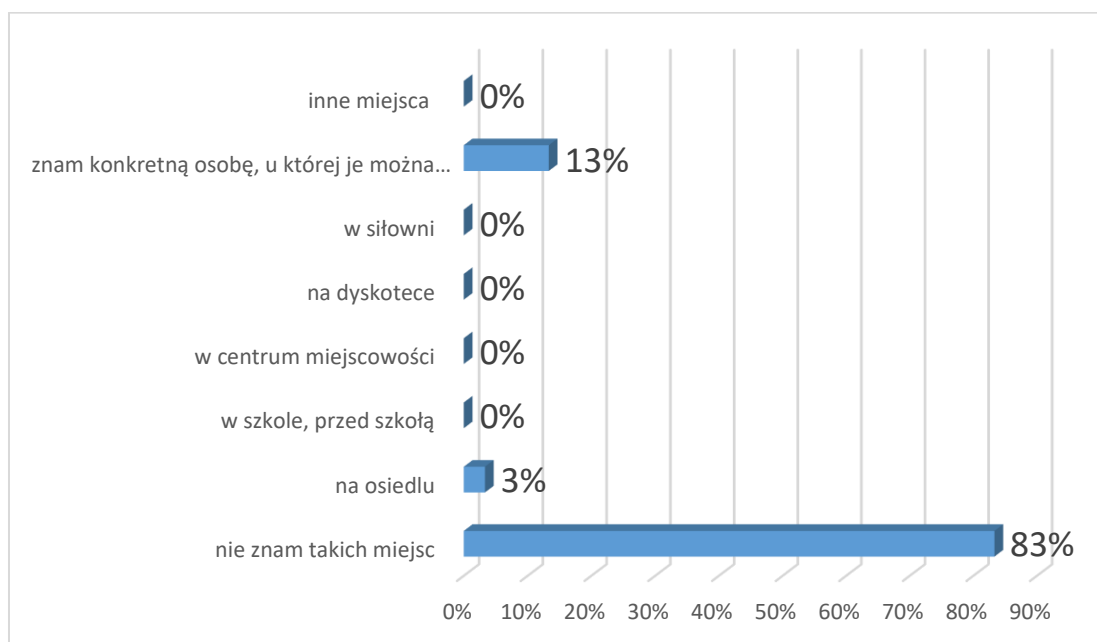
Natomiast, jeśli chodzi o pozyskanie dopalaczy to można zauważyć, iż wiedza dotycząca dostępności tych substancji wśród uczniów jest również niska. 3% uczniów uważa, że pozyskanie dopalaczy jest łatwe. Przeciwnego zdania jest 43% osób. Większość uczniów jednak nie ma wiedzy na ten temat (53%).

Wyk. Gdybyś chciał zdobyć dopalacze w swojej miejscowości byłoby to:

Zdecydowana większość badanych uczniów nie zna miejsc, w których można kupić narkotyki lub dopalacze (83%). Pozostałe 17% uczniów wskazało na: osiedle (3%) oraz znajomość konkretnej osoby, u której można kupić substancje psychoaktywne – takiej odpowiedzi udzieliło 13% uczniów.

Wyk. Czy znasz miejsca w swojej miejscowości gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze?

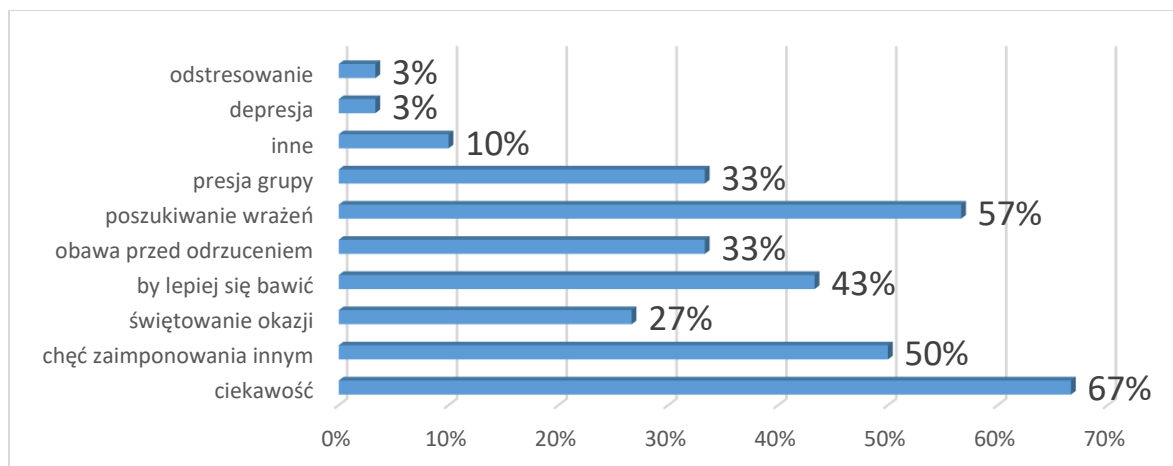
* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

c. Profilaktyka z perspektywy młodzieży

Ostatni blok pytań skierowany do młodzieży ma na celu sprawdzenie ich wiedzy oraz poglądów dotyczących substancji psychoaktywnych.

Pierwsze pytanie skierowane do młodzieży miało na celu odkrycie powodów, które motywują młodych ludzi do sięgania po substancje psychoaktywne. Jak wynika z zebranych odpowiedzi, głównym powodem skłaniającymi młodych ludzi do sięgania po używki jest: ciekawość (67%) oraz poszukiwanie wrażeń (57%). W dalszej kolejności wskazywano na: chęć zaimponowania innym (50%), chęć lepszej zabawy (43%), presję grupy (33%), obawę przed odrzuceniem (33%), świętowanie okazji (27%), odstresowanie (3%), depresję (3%) oraz inne powody (10%).

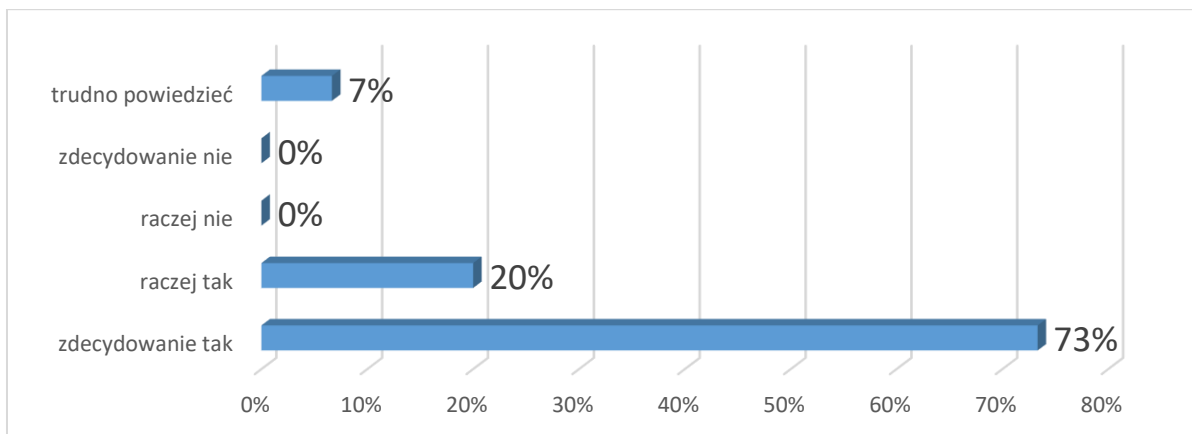
Wyk. Z jakich powodów osoby w Twoim wieku sięgają po alkohol, narkotyki, dopalacze?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

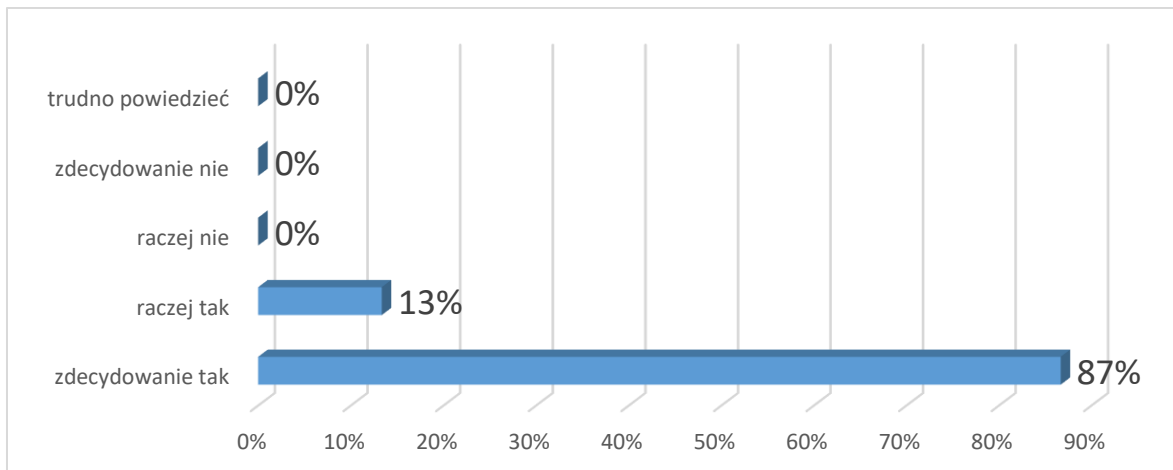
Większość uczniów przyznało, iż zażywanie narkotyków jest zdecydowanie szkodliwe dla zdrowia – taką odpowiedź wskazało 73% osób oraz iż jest to raczej szkodliwe dla zdrowia – 20% badanych. Żaden z uczniów nie uważa, że jest to nieszkodliwe dla zdrowia. 7% z nich nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk. Czy uważasz, że zażywanie narkotyków jest szkodliwe dla zdrowia?

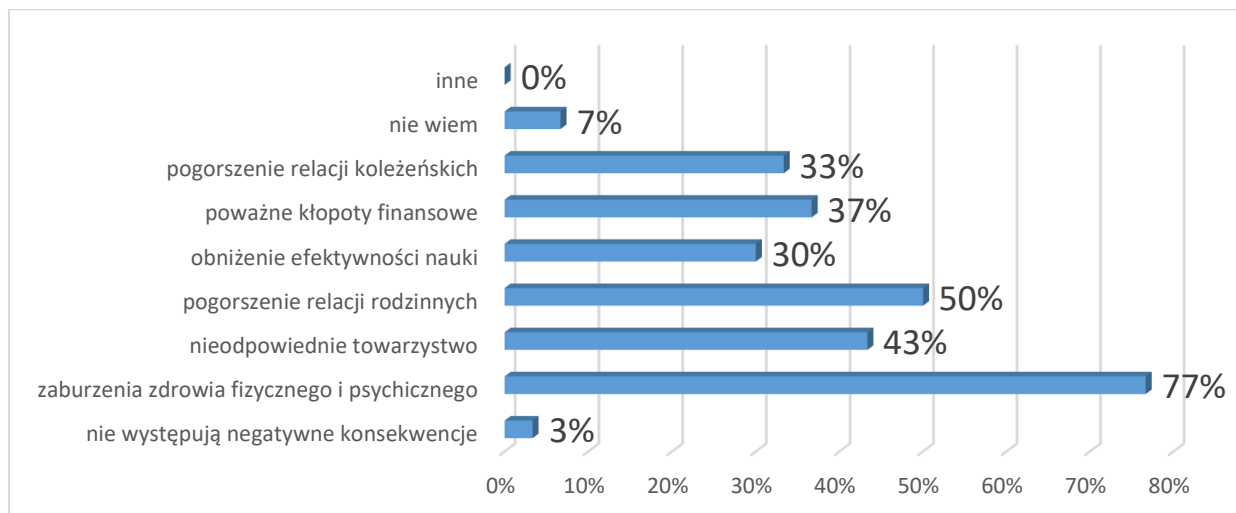
Podobnie sytuacja wygląda w przypadku szkodliwości dopalaczy. Tutaj również większość uczniów przyznało, iż jest to zdecydowanie szkodliwe dla zdrowia – 87% oraz raczej szkodliwe – 13% osób. Żaden z uczniów nie miał wątpliwości co do szkodliwości dopalaczy.

Wyk. Czy uważasz, że zażywanie dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia?

Jeśli chodzi o konsekwencje zażywania substancji psychoaktywnych to zdaniem ankietowanych wpływają one przede wszystkim na: zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego (77%), pogorszenie lub zerwanie relacji rodzinnych (50%), nieodpowiednie towarzystwo (43%), poważne kłopoty finansowe (37%), pogorszenie relacji koleżeńskich (33%), obniżenie efektywności nauki (30%). 3% respondentów uważa, że uzależnienia nie wywołują negatywnych konsekwencji. 7% badanych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

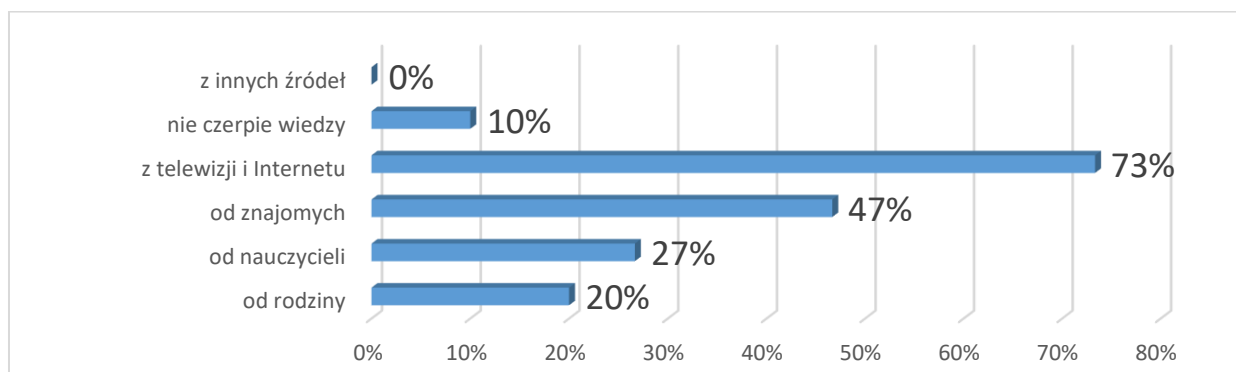
Wyk. Jakie według Ciebie mogą być negatywne konsekwencje związane z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, dopalaczy?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Telewizja i Internet to główne źródło wiedzy na temat substancji psychoaktywnych – taką odpowiedź wskazało 73% uczniów. Mniejszą popularnością cieszą się nauczyciele – wskazało na nich 27% ankietowanych. Na rodzinę wskazało 20% osób, zaś od znajomych wiedzę czerpie 47% uczniów. Niepokój budzi fakt, iż 10% ankietowanych w ogóle nie czerpie wiedzy na ten temat.

Wyk. Skąd czerpiesz wiedzę dotyczącą narkotyków i dopalaczy?

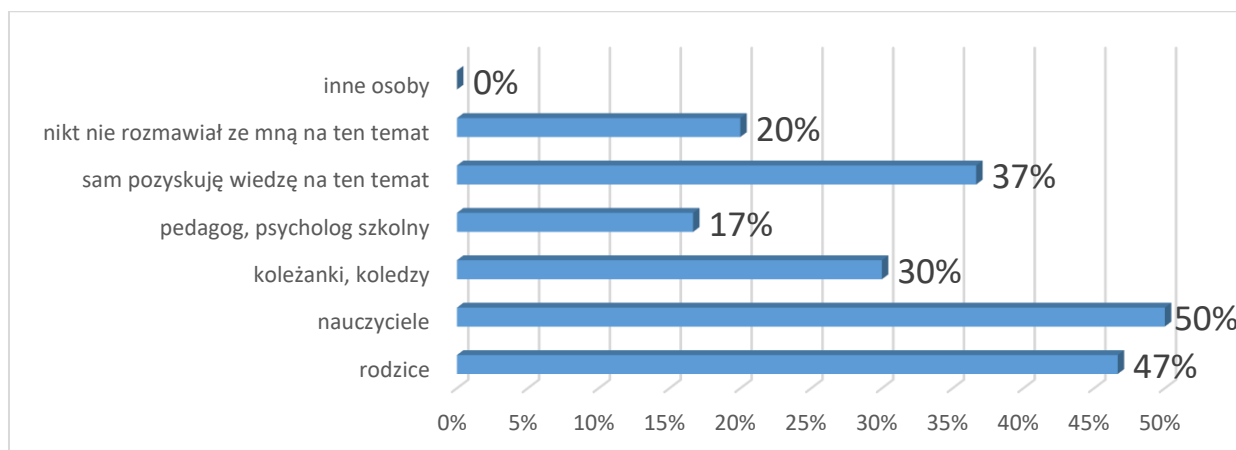

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Zdaniem uczniów to nauczyciele (50%) oraz rodzice (47%) najczęściej rozmawiają z młodzieżą na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali na: kolegów/koleżanki (30%), pedagoga/psychologa szkolnego (17%). Niepokojący jest fakt, iż aż 37% uczniów samodzielnie pozyskuje wiedzę na ten temat oraz, iż 20% uczniów uważa, że nikt z nim na ten temat nie rozmawiał.

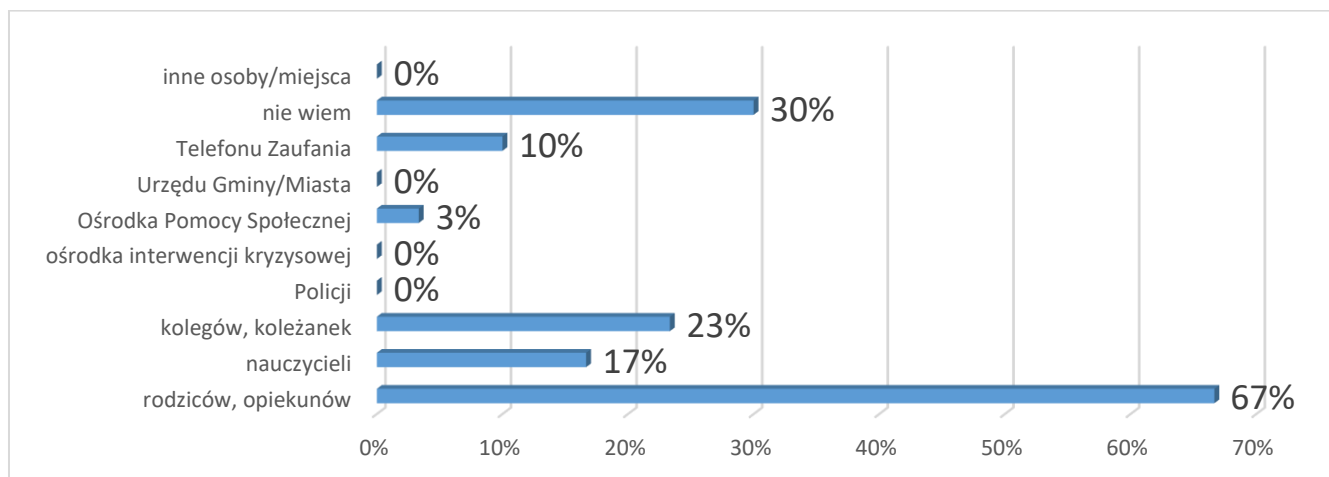
Wyk. Kto rozmawiał z Tobą na temat działania i szkodliwości środków takich jak alkohol, narkotyki, dopalacze?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Uczniowie w sytuacjach problemowych zwróciliby się z prośbą o pomoc do rodziców i opiekunów – taką opinię wyraziło 67% osób. W dalszej kolejności uczniowie wskazywali na: kolegów i koleżanki (23%), nauczycieli (17%), telefon zaufania (10%), Ośrodek Pomocy Społecznej (3%). 30% uczniów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

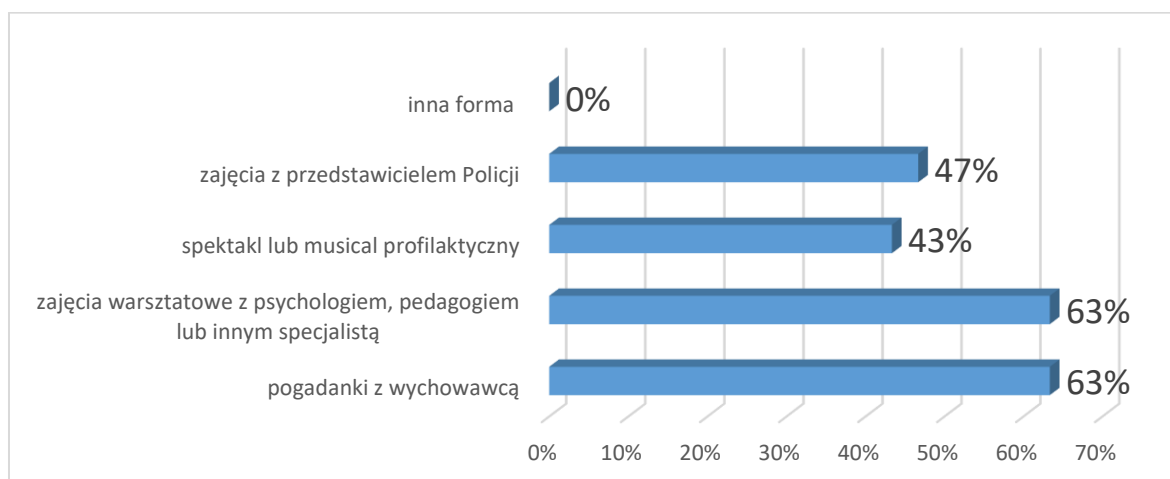
Wyk. Do kogo zwróciłbyś się o pomoc mając problem związany z alkoholem, narkotykami lub dopalaczami?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Uczniowie uważają, że pogadanki z wychowawcą (63%) oraz zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą (63%) to najefektywniejsza forma zajęć profilaktycznych. Za równie efektywne uznano zajęcia z przedstawicielem Policji (47%) oraz spektakle lub musicale profilaktyczne (43%).

Wyk. Jaka forma zajęć profilaktycznych jest wg Ciebie najciekawsza/najefektywniejsza?

d. Podsumowanie – badanie opinii młodzieży

Celem niniejszego rozdziału było oszacowanie skali problemów uzależnień wśród młodzieży z Gminy Siechnice.

• Problem nikotynowy

Zdaniem większości uczniów, ich rówieśnicy palą papierosy. Wśród samych ankietowanych do palenia przyznało się 43% osób, w tym 55% mężczyzn i 37% kobiet. Co ciekawe, co dziesiąty uczeń pali regularnie, jednak są to głównie kobiety – to one częściej niż mężczyźni przyznawały się do codziennego palenia papierosów. Uczniowie w większości swój pierwszy kontakt z papierosami mieli w wieku 15 – 17 lat.

• Problem narkotykowy

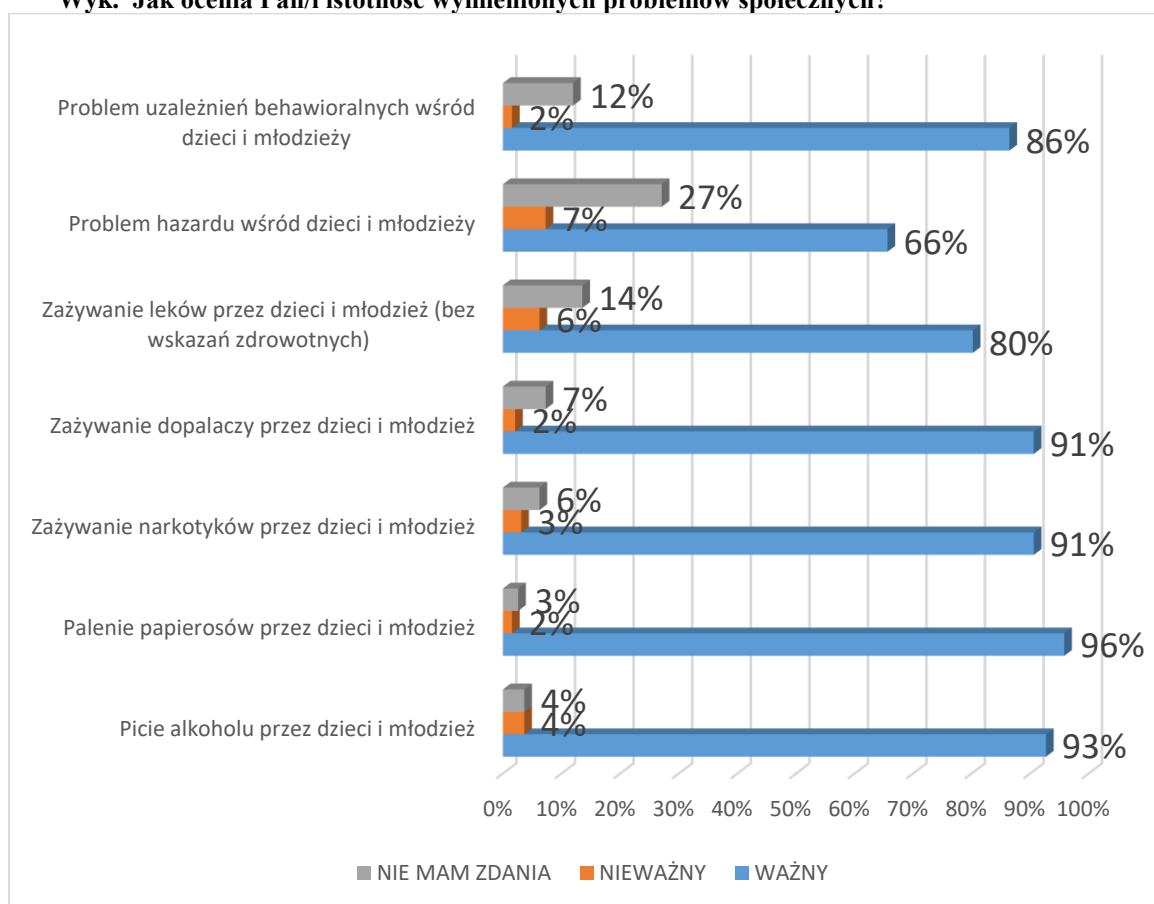
Przyglądając się skali **problemu narkotykowego** wśród młodzieży z Gminy Siechnice, można zauważyć, iż **skala tego zjawiska nie jest bardzo powszechna**. Do zażywania narkotyków przyznaje się 17% uczniów. Jak wykazała analiza korelacyjna, byli to mężczyźni. Uczniowie deklarują, iż swój pierwszy kontakt z narkotykami mieli przeważnie w wieku 17 i więcej lat. Po narkotyki sięgają, ponieważ chcą się zrelaksować oraz dobrze bawić. Robili to w głównie w grupie znajomych. Zażywali marihuanę, a co piąty uczeń miał również kontakt z amfetaminą. Podobnie jak w przypadku alkoholu, po narkotyki młodzież sięga przede wszystkim podczas imprezy towarzyskiej.

Większość ankietowanej młodzieży nie ma wiedzy na temat dostępności narkotyków i dopalaczy w gminie.

1.4. Problem uzależnień - badanie nauczycieli (na podstawie ankiet)

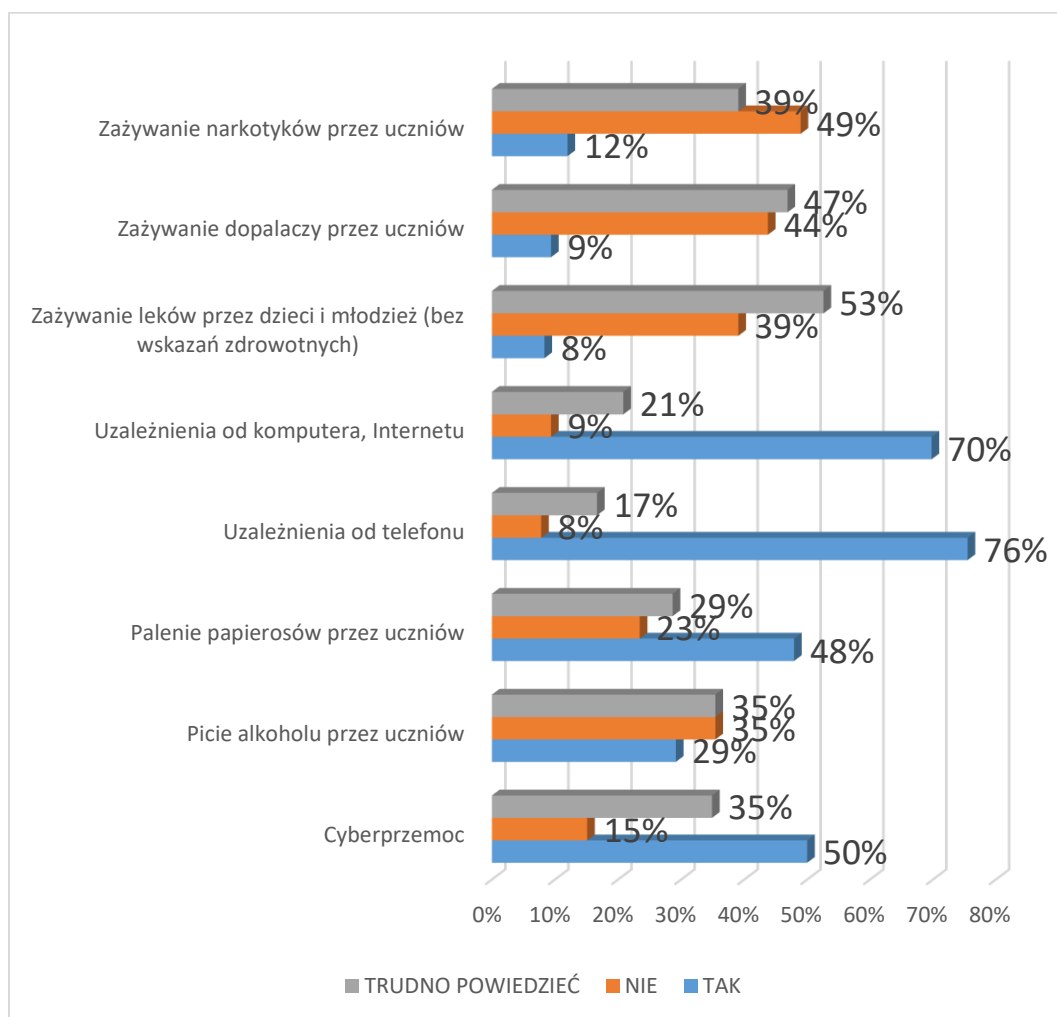
Na początek poproszono nauczycieli, aby ocenili istotność problemów występujących na terenie Gminy Siechnice. W związku z tym nauczycielom przedstawiono listę 7 problemów, które mogą występować w gminie i poproszono ich, aby ocenili każdy z nich jako ważny, czyli przybierający wysoką skalę oraz nieważny, czyli taki, który nie przybiera dużych rozmiarów. Jak wynika ze zgromadzonego materiału badawczego, za najistotniejszy problem uznano **palenie papierosów** przez dzieci i młodzież – taką odpowiedź wskazało 96% osób. W dalszej kolejności badani wskazywali na: picie alkoholu przez dzieci i młodzież (93%), zażywanie narkotyków przez dzieci i młodzież (91%), zażywanie dopalaczy przez dzieci i młodzież (91%), problem uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży (86%), zażywanie leków przez dzieci i młodzież (80%). Natomiast za najmniej istotny problem uznano problem hazardu wśród dzieci i młodzieży (66%).

Wyk. Jak ocenia Pan/i istotność wymienionych problemów społecznych?

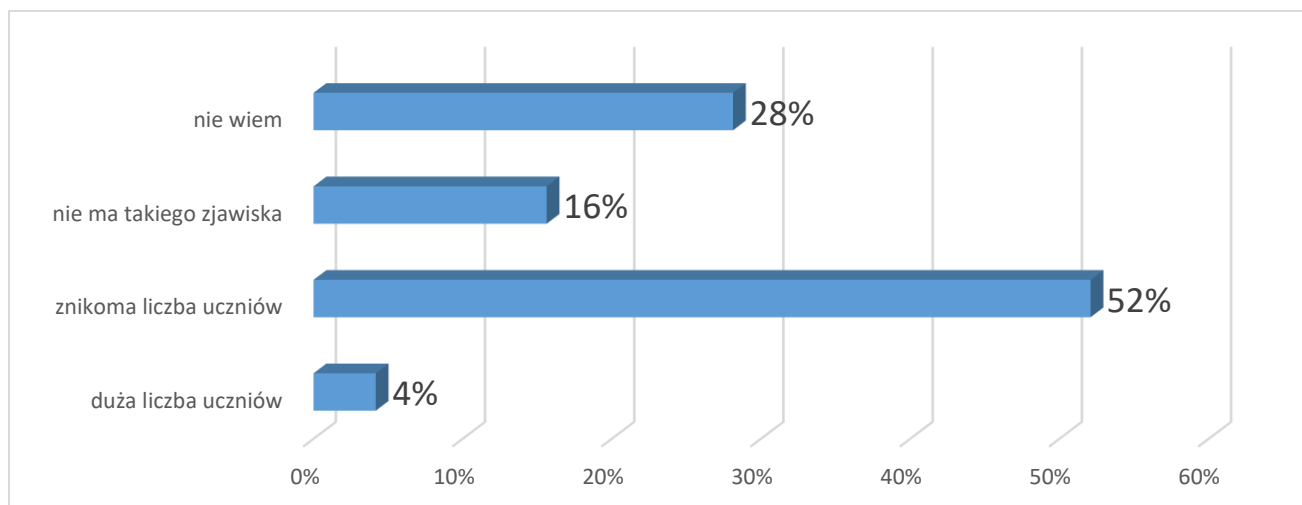
Badanych poproszono również o wskazanie zachowań, które obserwują wśród swoich uczniów. Co ciekawe, zachowania związane z cyberuzależnieniami zostały najczęściej wskazywane przez nauczycieli: 76% z nich zauważa uzależnienia od telefonu, a 70% dostrzega uzależnienia od komputera i Internetu. Połowa nauczycieli zauważa również problem cyberprzemocy, a 48% widzi problem palenia papierosów przez uczniów. Rzadziej wskazywano natomiast na: picie alkoholu przez uczniów (29%), zażywanie narkotyków przez uczniów (12%), zażywanie dopalaczy przez uczniów (9%) oraz zażywanie leków przez uczniów (8%).

Wyk. Czy uważa Pan/i, że dochodzi do występowanie poniższych zachowań u Pana/i uczniów.

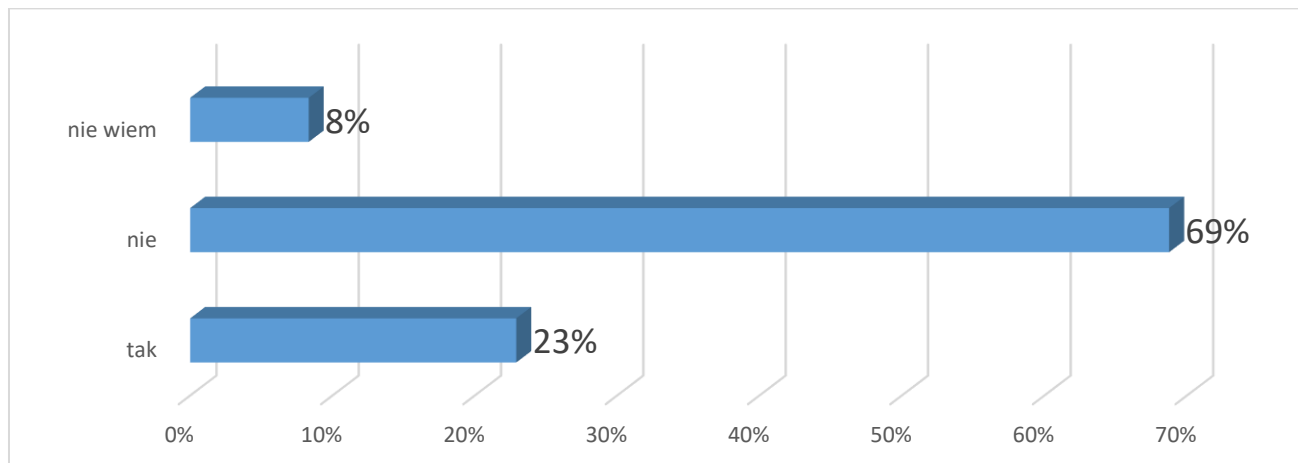
a. Problem nikotynowy

Wyk. Proszę określić skalę zjawiska palenia papierosów przez uczniów w Pani /a szkole:

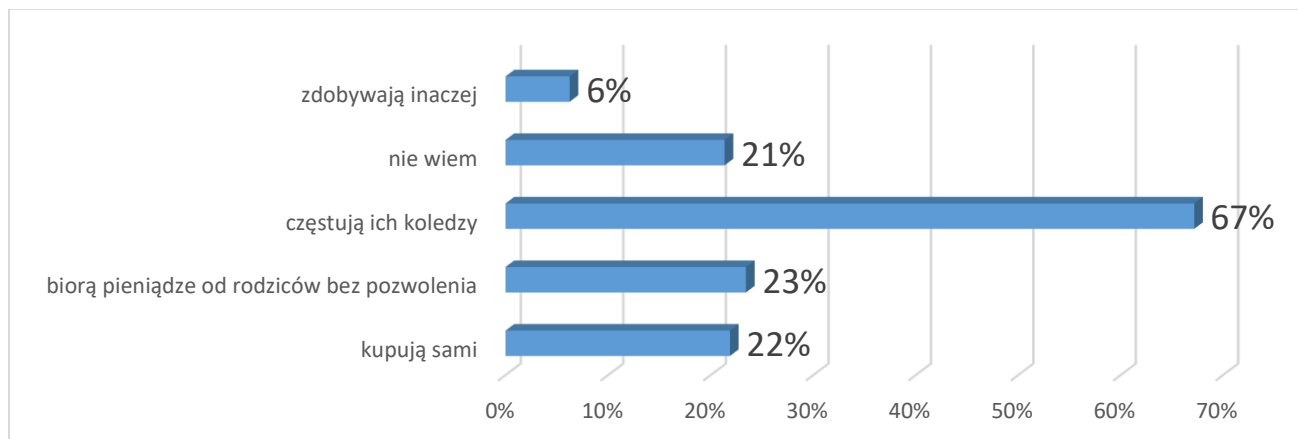
Dodatkowo 23% nauczycieli zauważyło, że uczniowie próbowali palić papierosy. Natomiast 69% osób nie spotkało się z takim zachowaniem. 8% respondentów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk. Czy zauważył/a Pan/i, aby uczniowie próbowali palić papierosy?

Nauczyciele sądzą, że uczniowie zdobywają papierosy dzięki starszym kolegom. 67% z nich uważa, że uczniowie są częstowani papierosami przez innych uczniów. W opinii 23% osób uczniowie biorą pieniądze od rodziców bez pozwolenia, aby kupić ten produkt, 22% nauczycieli uważa, że uczniowie sami kupują sobie papierosy, zaś 6% osób wskazało na inne sposoby, nie podając konkretnych przykładów. 21% respondentów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

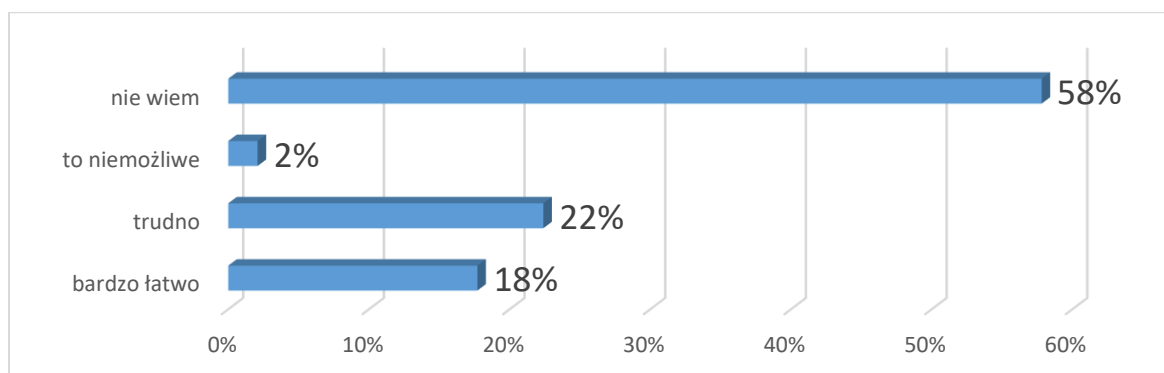
Wyk. Skąd według Pani/a uczniowie biorą papierosy?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

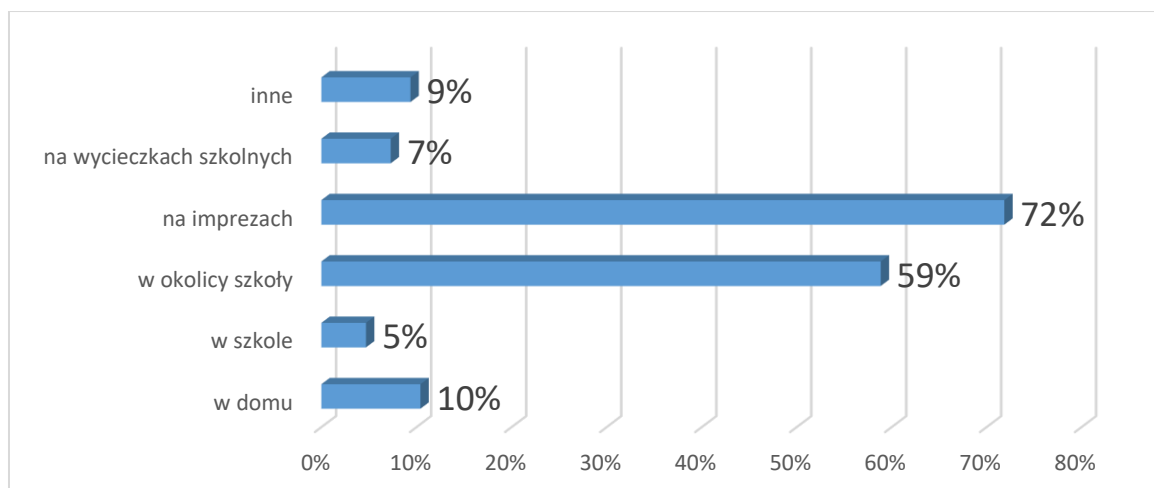
Ponad połowa nauczycieli (58%) nie wie, czy w okolicy szkoły można łatwo zdobyć papierosy. Natomiast 18% osób uważa, że uczniowie bardzo łatwo mogą je pozyskać, 22% badanych uważa, że jest to trudne, w opinii 2% osób jest to niemożliwe.

Wyk. Czy według Pani/a w szkole lub okolicy można łatwo zdobyć papierosy?

Uczniowie, zdaniem ankieterowanych nauczycieli, palą papierosy głównie na imprezach (72%) oraz w okolicy szkoły (59%). W dalszej kolejności wskazywano na następujące miejsca: dom (10%), na wycieczkach szkolnych (7%) oraz w szkole (5%).

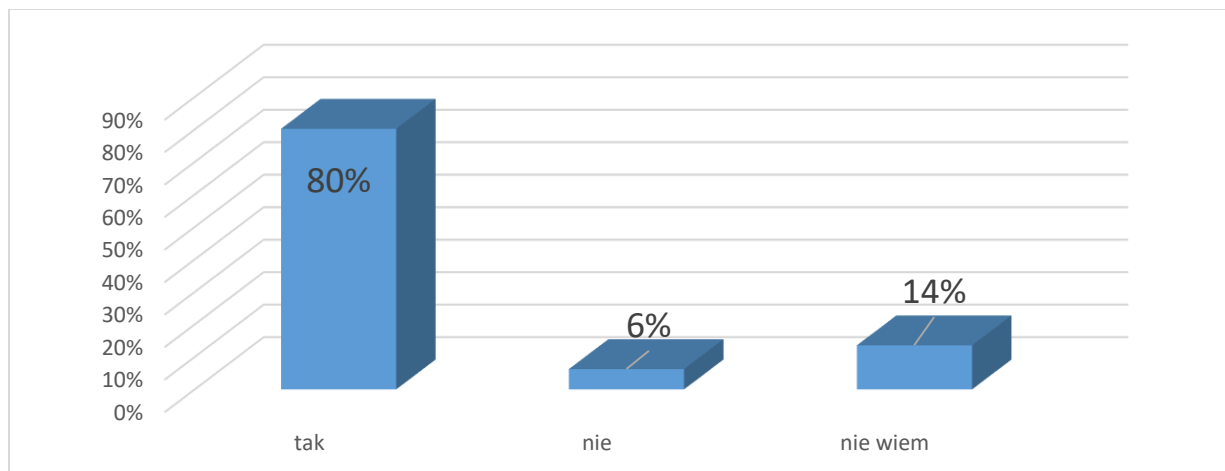
Wyk. Gdzie według Pani/a uczniowie palą papierosy?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Jeśli chodzi o palenie papierosów to nauczyciele w większości zgodzili się ze stwierdzeniem, iż atmosfera w domu rodzinnym ma wpływ na kontakt uczniów z papierosami – taką opinię wyraziło 80% osób. 6% badanych nie zgodziło się z tym zdaniem, a 14% nie potrafiła udzielić odpowiedzi na to pytanie.

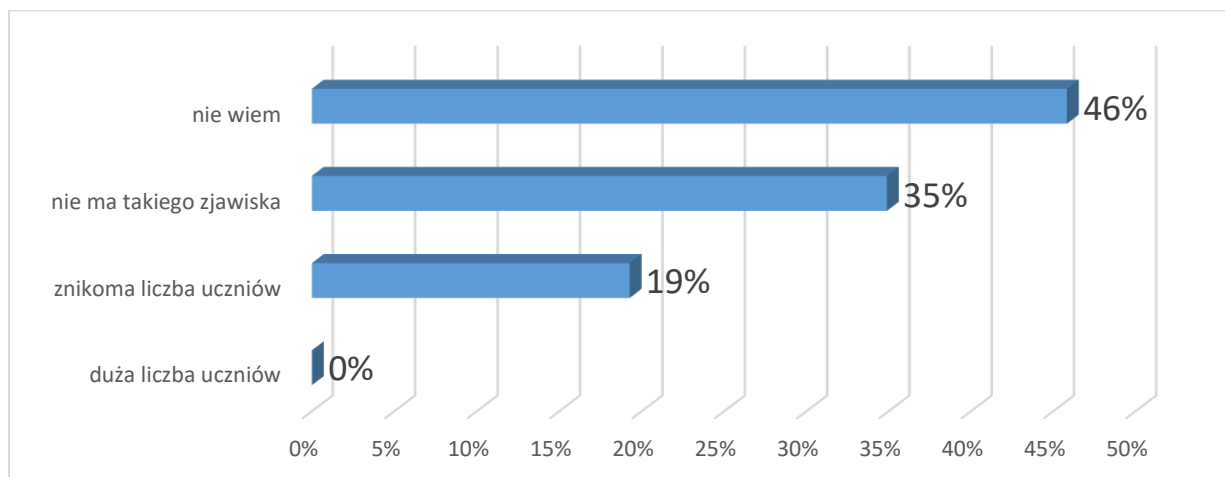
Wyk. Czy według Pani/a atmosfera w domu rodzinnym ma wpływ na palenie papierosów przez dzieci/młodzież?

b. Problem narkotykowy

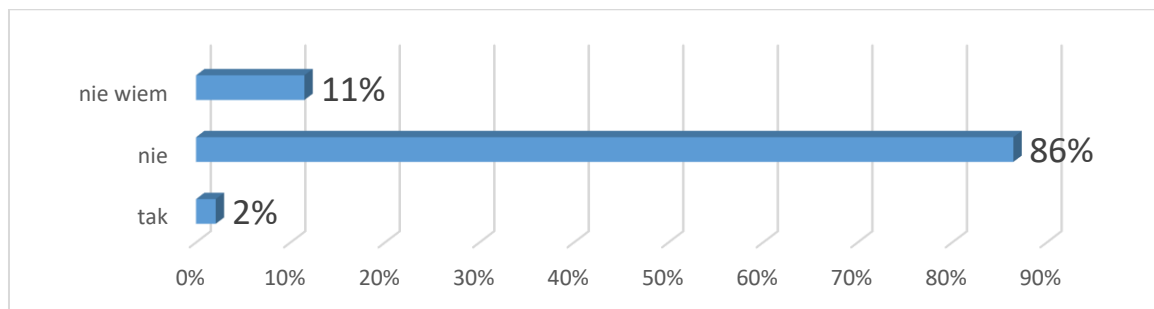
Żaden z nauczycieli nie przyznał, iż duża liczba uczniów zażywa substancje psychoaktywne. W opinii 19% osób kontakt z tymi substancjami ma znikoma liczba uczniów, 35% badanych osób uważa, że w gminie nie ma takiego zjawiska, zaś 46% respondentów nie potrafiła udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk. Proszę określić skalę zjawiska zażywania narkotyków/dopalaczy/innych substancji psychoaktywnych tj. leki/syropy (bez wskazań zdrowotnych) przez uczniów w Pani /a szkole:

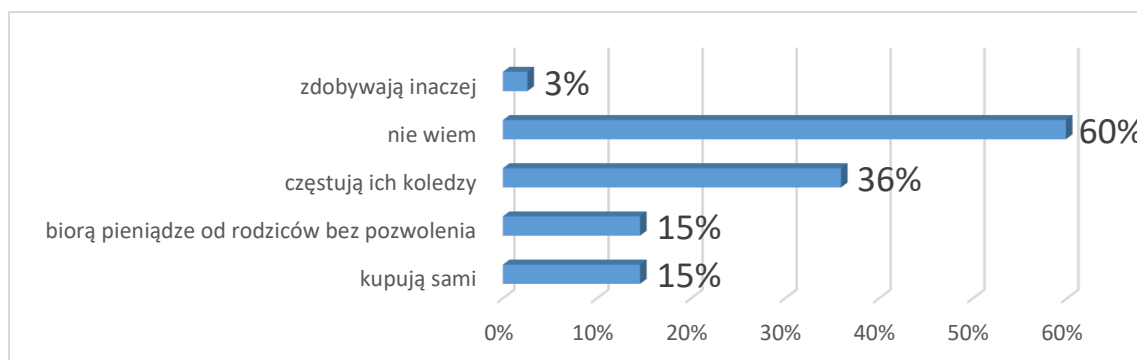
Jednak 2% nauczycieli widziało sytuację, w której uczniowie próbowali zażywać substancje psychoaktywne. Natomiast 86% badanych nigdy nie spotkało się z takim zachowaniem, a 11% nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk. Czy zauważył/a Pan/i, aby uczniowie próbowali zażywać narkotyki/dopalacze/inne substancje psychoaktywne tj. leki/syropy (bez wskazań zdrowotnych) przez uczniów w Pani /a szkole?

Nauczyciele w większości nie mają wiedzy na temat tego skąd uczniowie biorą środki psychoaktywne – taką opinię wyraziło 60% osób. Zdaniem 36% ankietowanych są oni nimi częstowani przez kolegów, a także biorą pieniądze bez pozwolenia rodziców, aby je kupić (15%) i kupują sobie je samodzielnie (15%). 3% badanych wskazało na inne sposoby, nie podając konkretnych przykładów.

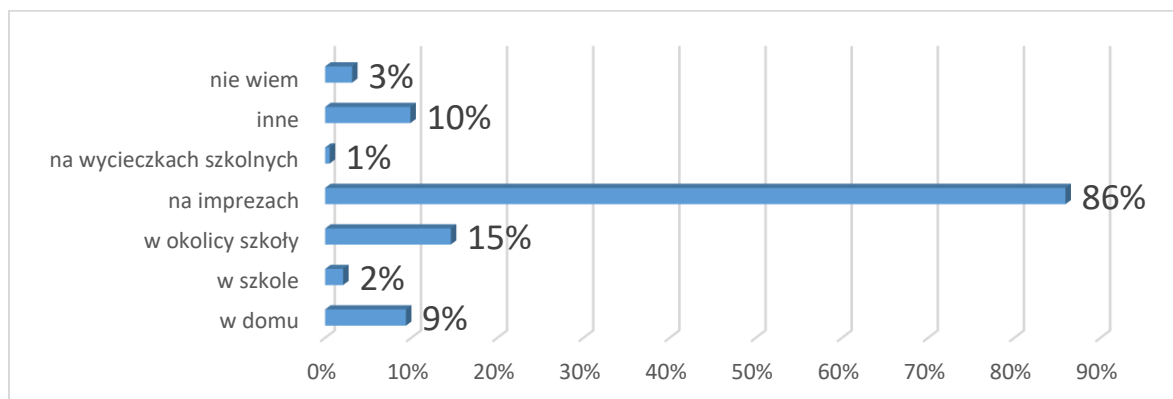
Wyk. Skąd według Pani/a uczniowie biorą narkotyki/dopalacze/inne substancje psychoaktywne?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Uczniowie, w opinii nauczycieli, zażywają substancje psychoaktywne na imprezach (86%) oraz: w okolicach szkoły (15%), w domu (9%), w szkole (2%) i na wycieczkach szkolnych (1%). 3% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk. Gdzie według Pani/a uczniowie biorą narkotyki/dopalacze/inne substancje psychoaktywne?

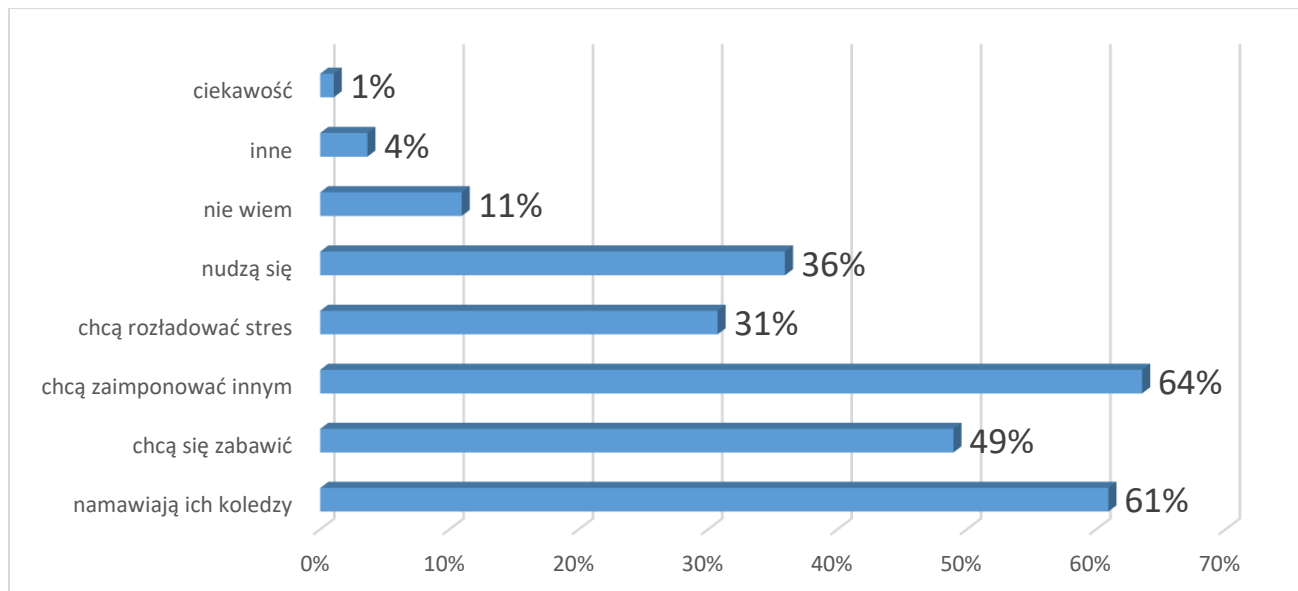

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Uczniowie zażywają substancje psychoaktywne, ponieważ chcą zaimponować innym oraz ze względu na nacisk ze strony innych uczniów (61%). Nauczyciele wskazywali również na następujące powody: chęć zabawy (49%), nudę (36%), próbę rozładowania stresu (31%), inne powody (4%) oraz ciekawość (1%). 11% nauczycieli nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

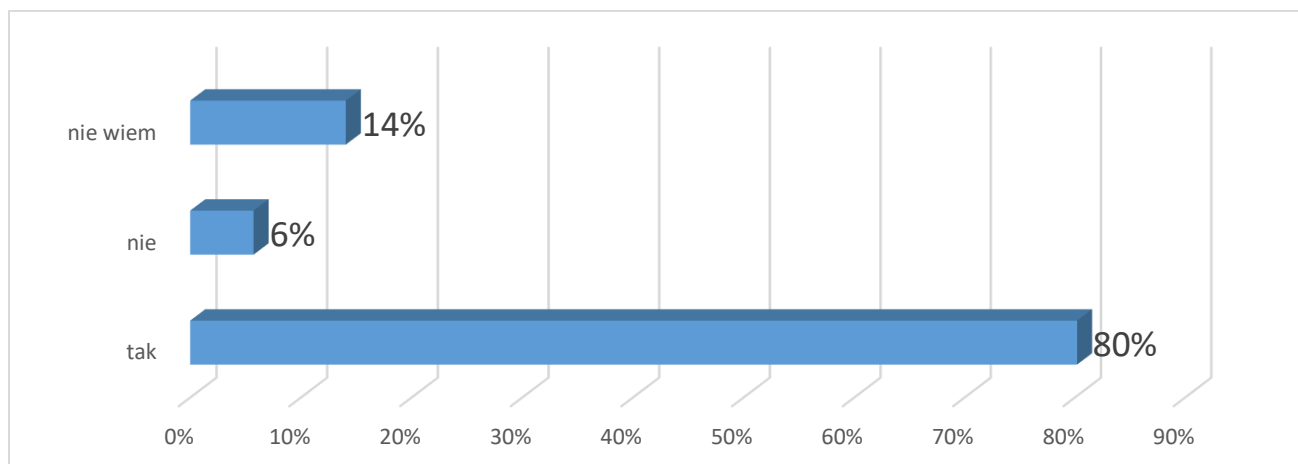
Wyk. Dlaczego według Pani/a uczniowie biorą narkotyki/dopalacze/inne substancje psychoaktywne?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

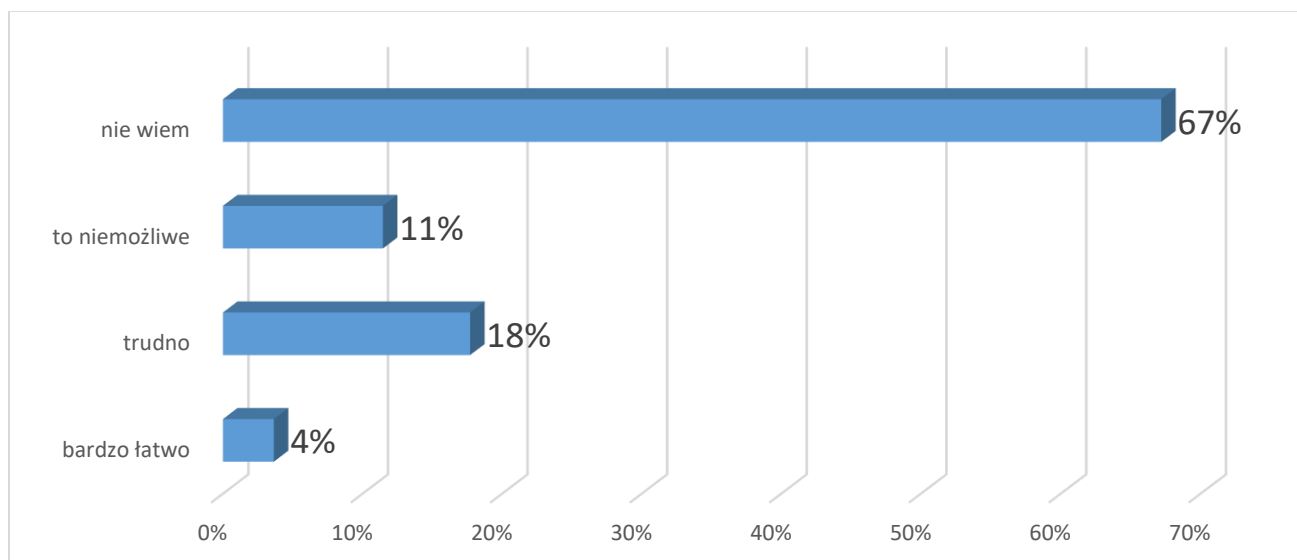
Podobnie jak w przypadku pozostałych uzależnień, nauczyciele uważają, że atmosfera w domu ma wpływ na kontakt uczniów z narkotykami, dopalaczami i innymi środkami psychoaktywnymi – taką opinię wyraziło 80% osób. 6% nie zgodziło się z tą opinią, a 14% nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk. Czy według Pani/a atmosfera w domu rodzinnym ma wpływ na zażywanie narkotyków/ dopalaczy/ innych substancji psychoaktywnych przez dzieci/młodzież?

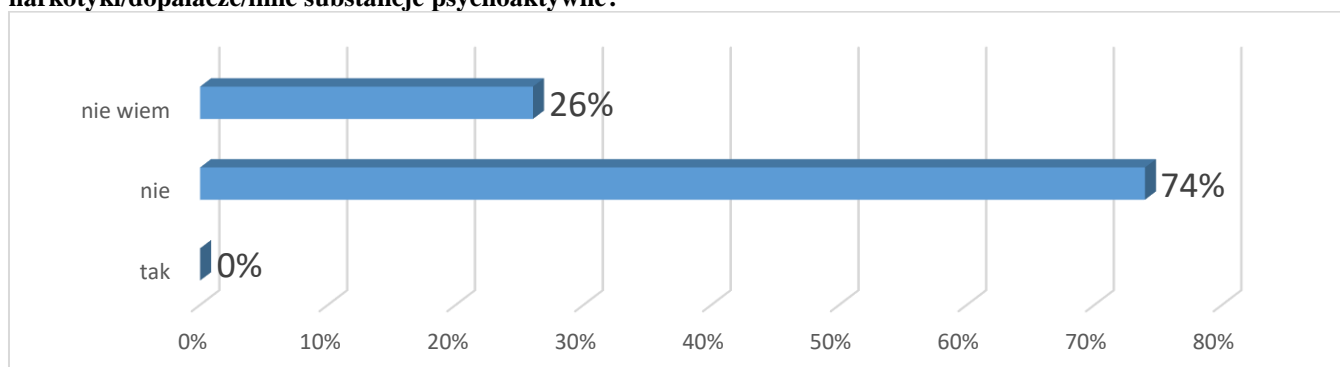
Większość nauczycieli nie ma wiedzy na temat dostępności substancji psychoaktywnych w okolicy szkoły. Taką opinię wyraziło 67% osób. 18% badanych uważa, że substancje te są trudno dostępne, 11% osób uważa, że ich pozyskanie jest niemożliwe, a 4% nauczycieli uważa, że są one bardzo łatwo dostępne.

Wyk. Czy według Pani/a w szkole lub okolicy można łatwo kupić narkotyki/dopalacze/inne substancje psychoaktywne?

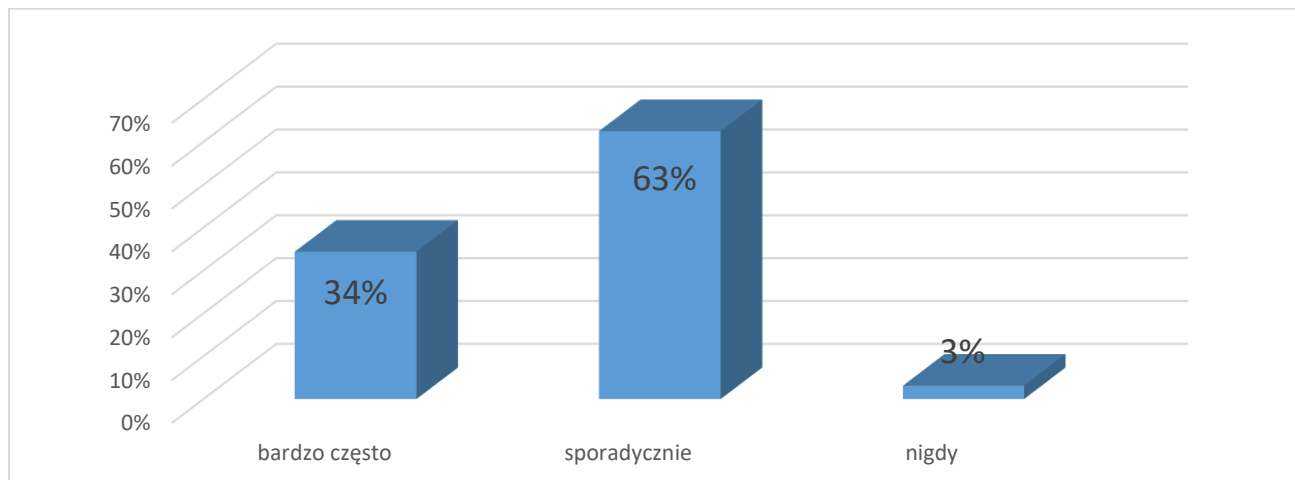
Żaden z nauczycieli nie zauważył, aby uczniowie rozpowszechniali substancje psychoaktywne na terenie szkoły lub w jej okolicy. 74% nauczycieli nie spotkała się nigdy z taką sytuacją, a 26% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk. Czy uważa Pan/i, aby uczniowie rozpowszechniali na terenie szkoły lub w okolicy narkotyki/dopalacze/inne substancje psychoaktywne?

Trudności w nauce, w opinii 34% nauczycieli są bardzo często powodem uzależnień wśród uczniów. Natomiast 63% respondentów uważa, że sporadycznie zdarzają się sytuacje, iż są one powodem kontaktu uczniów z środkami uzależniającymi. 3% nauczycieli nie uważa, aby nauka miała wpływ na uzależniania.

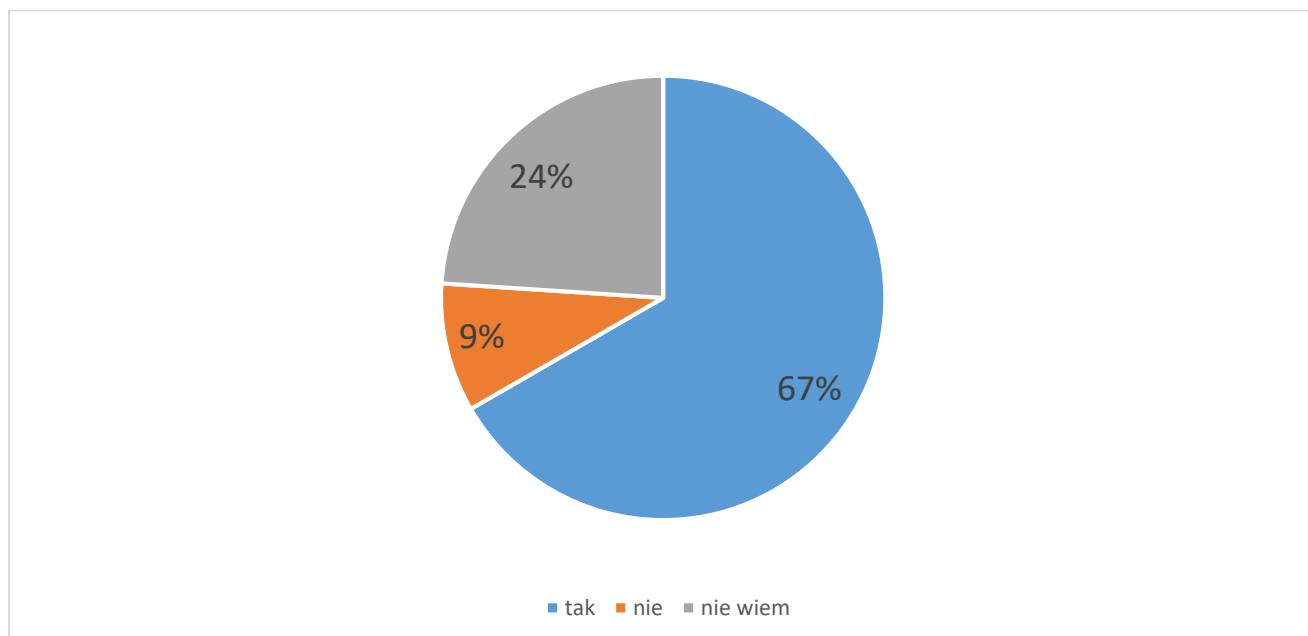
Wyk. Pani/a zdaniem jak często trudności w nauce są powodem uzależnień wśród dzieci/ młodzieży?

c. profilaktyka w ocenie nauczycieli

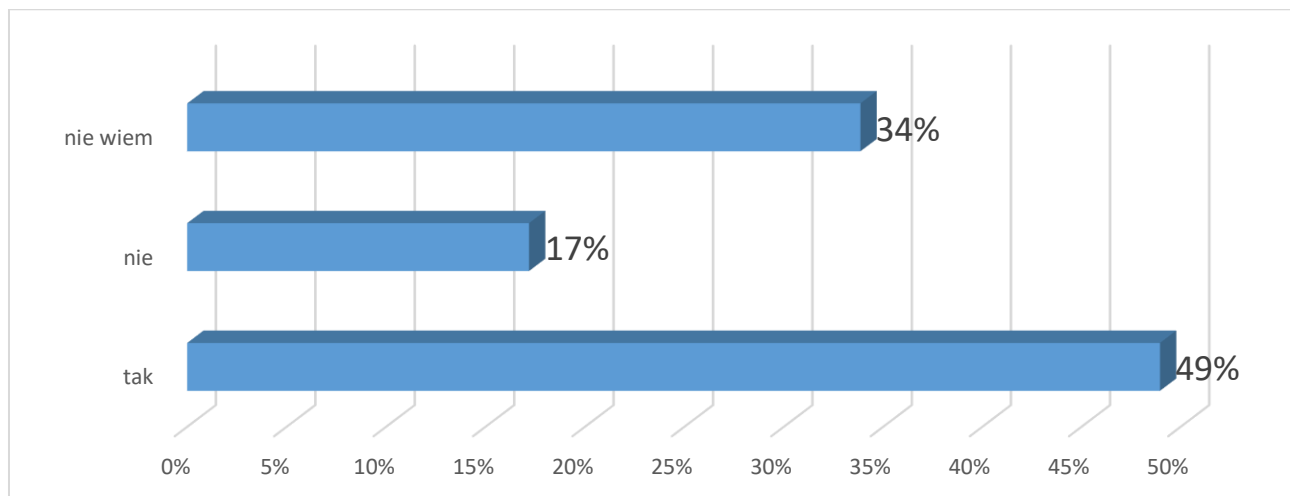
Większość respondentów uważa, że nauczyciele są przygotowani do udzielania pomocy osobom palącym papierosy – potwierdziło to 67% osób. 9% badanych sądzi, że nauczyciele nie są dobrze przygotowani, a 24% próby badawczej nie ma zdania na ten temat.

Wyk. Czy nauczyciele są przygotowani do udzielania pomocy uczniom palącym?

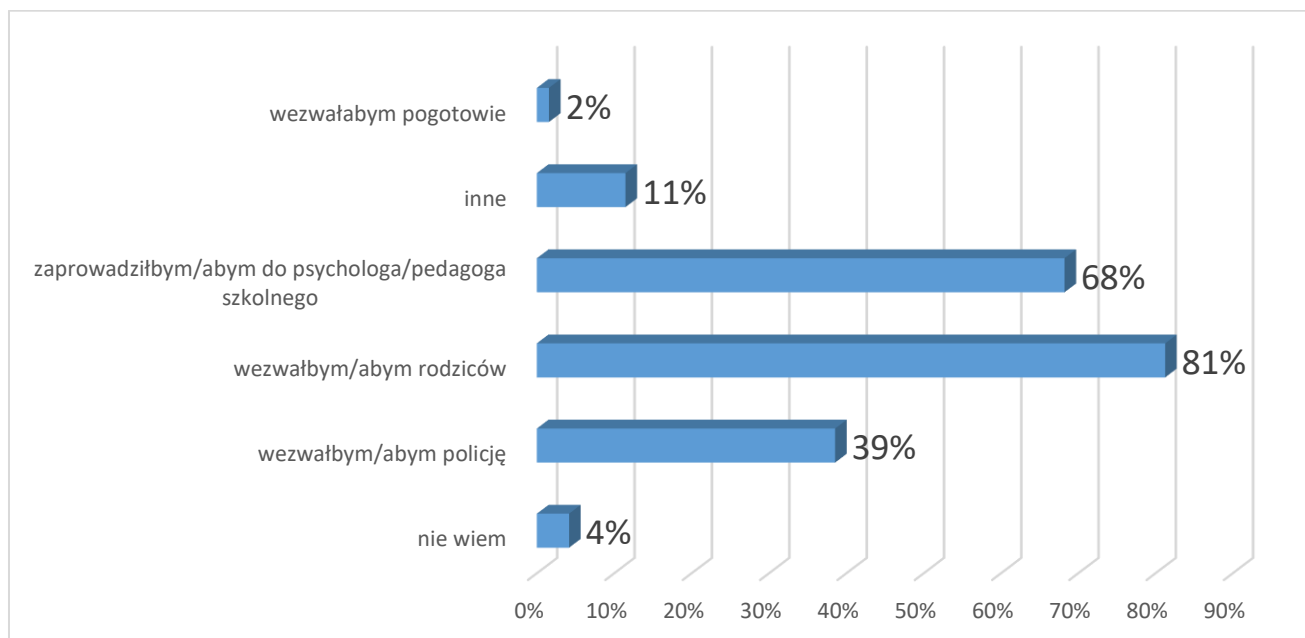
Blisko połowa respondentów uważa, że nauczyciele są przygotowani do udzielania pomocy uczniom, którzy biorą substancje psychoaktywne. Natomiast 17% osób sądzi, że nauczyciele nie są go tego przygotowani, a 34% ankietowanych nie ma wiedzy na ten temat.

Wyk. Czy nauczyciele są przygotowani do udzielania pomocy biorącym narkotyki/dopalacze/inne substancje psychoaktywne?

Nauczycieli zapytano również jak zareagowaliby w sytuacji, gdyby uczeń był pod wpływem środków odurzających. Większość nauczycieli przyznała, że wezwałaby rodziców (81%) lub zaprowadziłaby go do psychologa lub pedagoga szkolnego (68%). Rzadziej nauczyciele wskazywano na następujące działania: wezwanie policji (38%), wezwanie pogotowia (2%) oraz inne działania, nie podając konkretnych przykładów (11%). 4% nauczycieli nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk. Jak zareagowałby Pan/i w sytuacji, kiedy uczeń był pod wpływem środków odurzających, np. alkohol, narkotyki, dopalacze, inne substancje psychoaktywne. Można zaznaczyć kilka odpowiedzi.

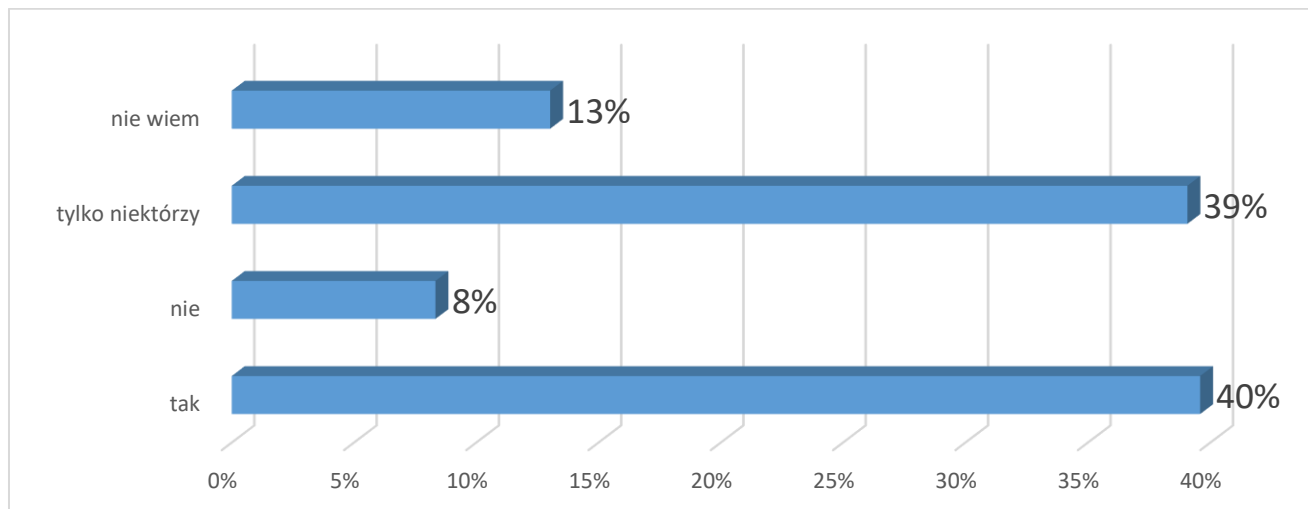

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Jedynie 40% nauczycieli uważa, że ich koledzy poświęcają wystarczającą ilość uwagi na problem uzależnień wśród uczniów. 39% osób sądzi, że temu problemowi poświęca uwagę

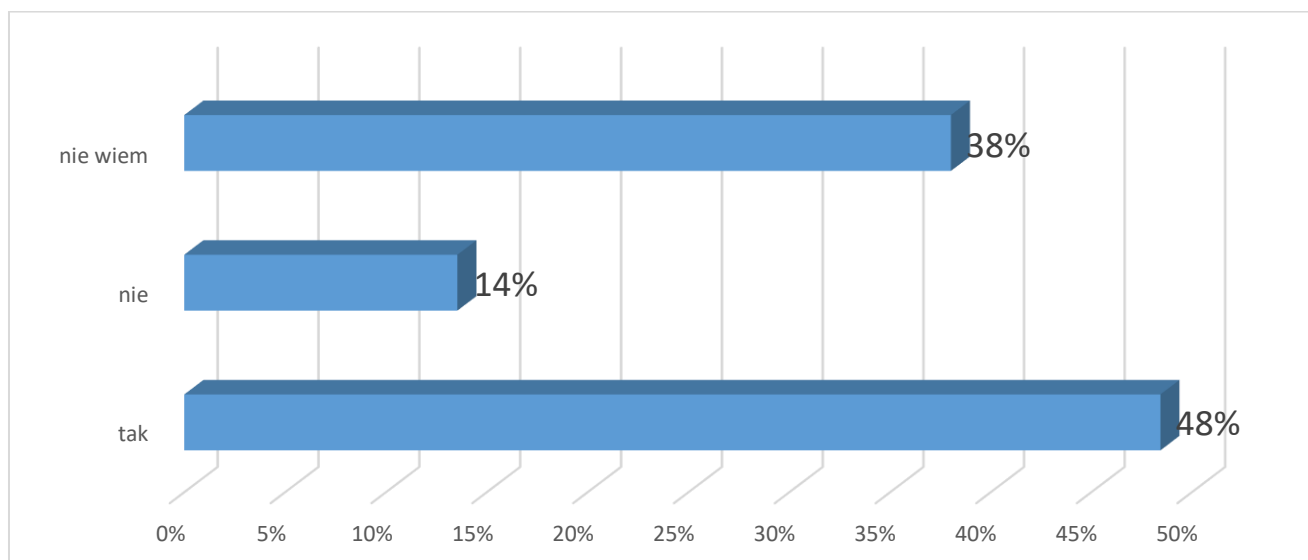
nieliczna grupa nauczycieli, a 8% osób twierdzi, że nauczyciele nie poświęcają wystarczającej ilości czasu na ten problem. 13% nauczycieli nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk. Czy Pani/a zdaniem nauczyciele poświęcają wystarczająco uwagi problemom uzależnień wśród dzieci/ młodzieży?

Blisko połowa nauczycieli uważa, że na lekcjach wychowawczych poświęca się wystarczającą ilość czasu na profilaktykę uzależnień. 14% badanych nie zgadza się z tą opinią, a 38% osób nie ma wiedzy na ten temat.

Wyk. Czy Pani/a zdaniem na lekcjach wychowawczych wystarczająco dużo czasu poświęca się na profilaktykę uzależnień?

Nauczyciele najlepiej oceniają swoją wiedzę dotyczącą **papierosów** – 53% osób uważa, że ich wiedza w tym temacie jest bardzo duża. Natomiast 39% respondentów twierdzi, że posiada

dużą wiedzę na ten temat. Co czwarty nauczyciel nie jest pewien, czy posiada wystarczającą wiedzę na temat papierosów, a po 24% nauczycieli uważa, że raczej nie mają wiedzy na ten temat oraz że nie mają wiedzy na ten temat.

Jeśli chodzi o **narkotyki** to jedynie 9% nauczycieli ma bardzo dużą wiedzę na ich temat. 16% badanych posiada dużą wiedzę, a 21% osób nie jest pewnych, czy ich wiedza jest wystarczająca. 8% nauczycieli nie ma wiedzy na ten temat, a 5% na pewno nie ma wiedzy.

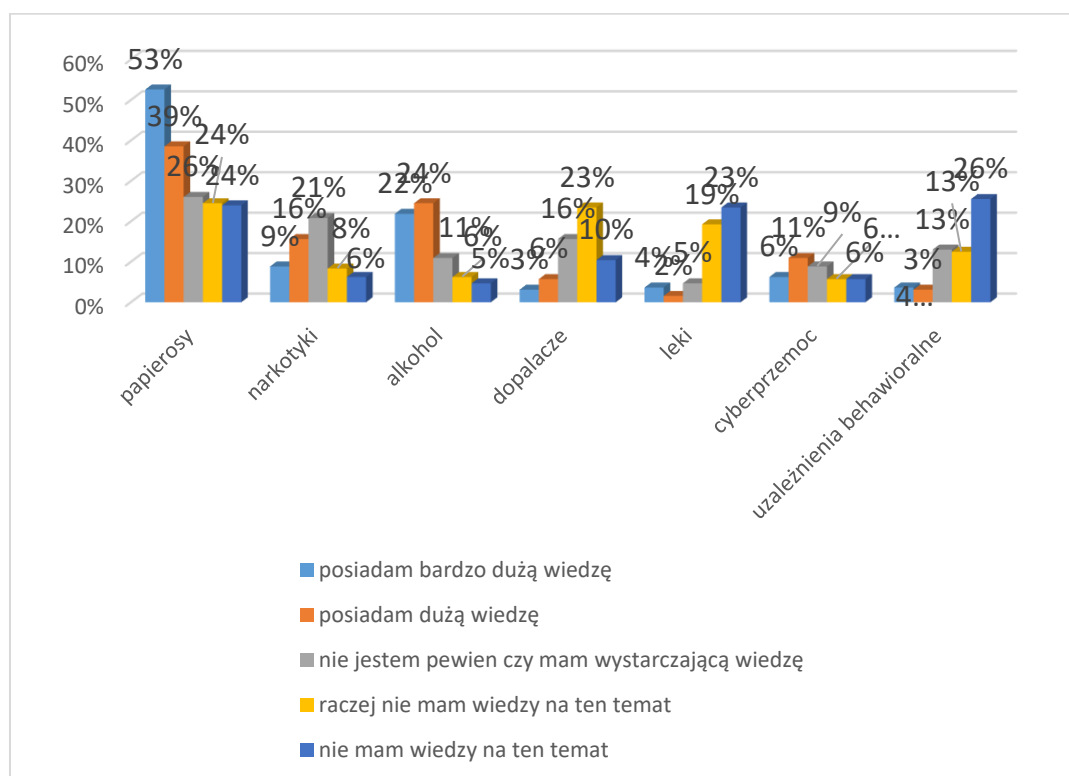
22% nauczycieli ma bardzo dużą wiedzę na temat **alkoholu**, 24% osób posiada dużą wiedzę, 11% respondentów nie jest pewnych, czy ich wiedza jest wystarczająca, a 6% osób raczej nie ma wiedzy na ten temat, zaś 5% badanych nie ma na pewno wiedzy w tym temacie.

Dużą wiedzę dotyczącą **dopalaczy** ma jedynie 3% nauczycieli, a 6% ocenia swoją wiedzę jako dużą. 16% osób nie jest pewnych, czy ich wiedza jest wystarczająca, 23% nauczycieli uważa, że raczej nie mają wiedzy w tym temacie, zaś co dziesiąty nauczyciel jest pewny, że nie ma wiedzy na ten temat.

Dużą wiedzę na temat **cyberprzemocy** ma 6% nauczycieli, 11% osób posiada dużą wiedzę na ten temat, 9% osób nie jest pewnych, czy ich wiedza jest wystarczająca, a po 6% twierdzi, że raczej nie mają wiedzy na ten temat oraz że na pewno nie mają wiedzy na ten temat.

Największa część nauczycieli nie ma wiedzy na temat **uzależnień behawioralnych** (26%). 13% osób raczej nie ma wiedzy w tej dziedzinie, a kolejne 13% nie jest pewny, czy ich wiedza jest wystarczająca. Jedynie 4% nauczycieli uważa, że ich wiedza jest bardzo duża, a 3% twierdzi, że posiada dużą wiedzę.

Wyk. Jak ocenia Pan/i swoją wiedzę na temat niżej wymienionych problemów?

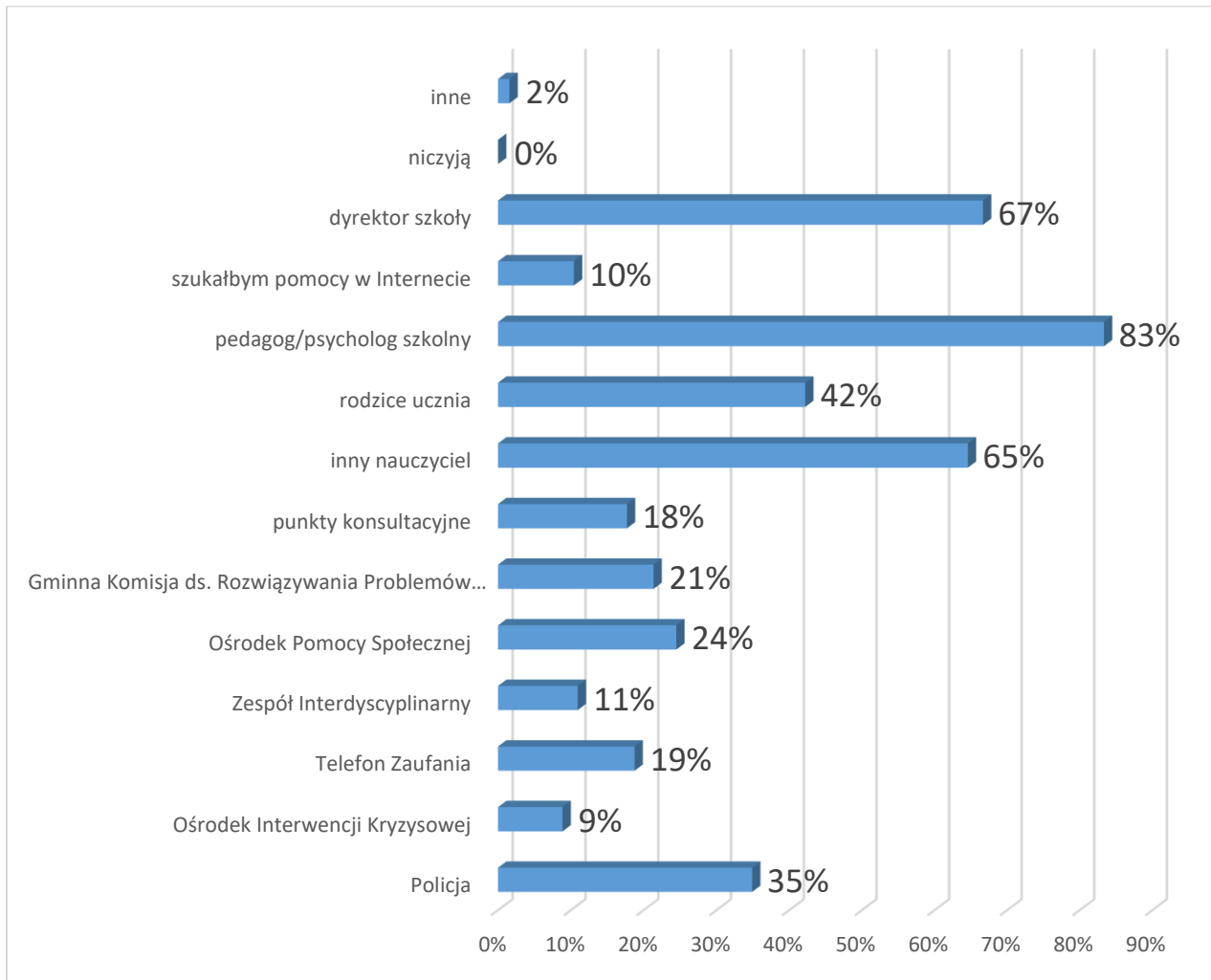

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W przypadku rozwiązywania problemów uzależnień, nauczyciele mogą liczyć na pomoc: pedagoga/psychologa szkolnego (83%), dyrektora szkoły (67%), innego nauczyciela (65%), rodziców (42%), Policji (35%), Ośrodka Pomocy Społecznej (24%), GKRPA (21%), Telefonu

Zaufania (19%), Punktu Konsultacyjnego (18%), Zespołu Interdyscyplinarnego (11%) oraz Ośrodka Interwencji Kryzysowej (9%). Co dziesiąty nauczyciel szukałby pomocy w Internecie, a 2% w innych miejscach.

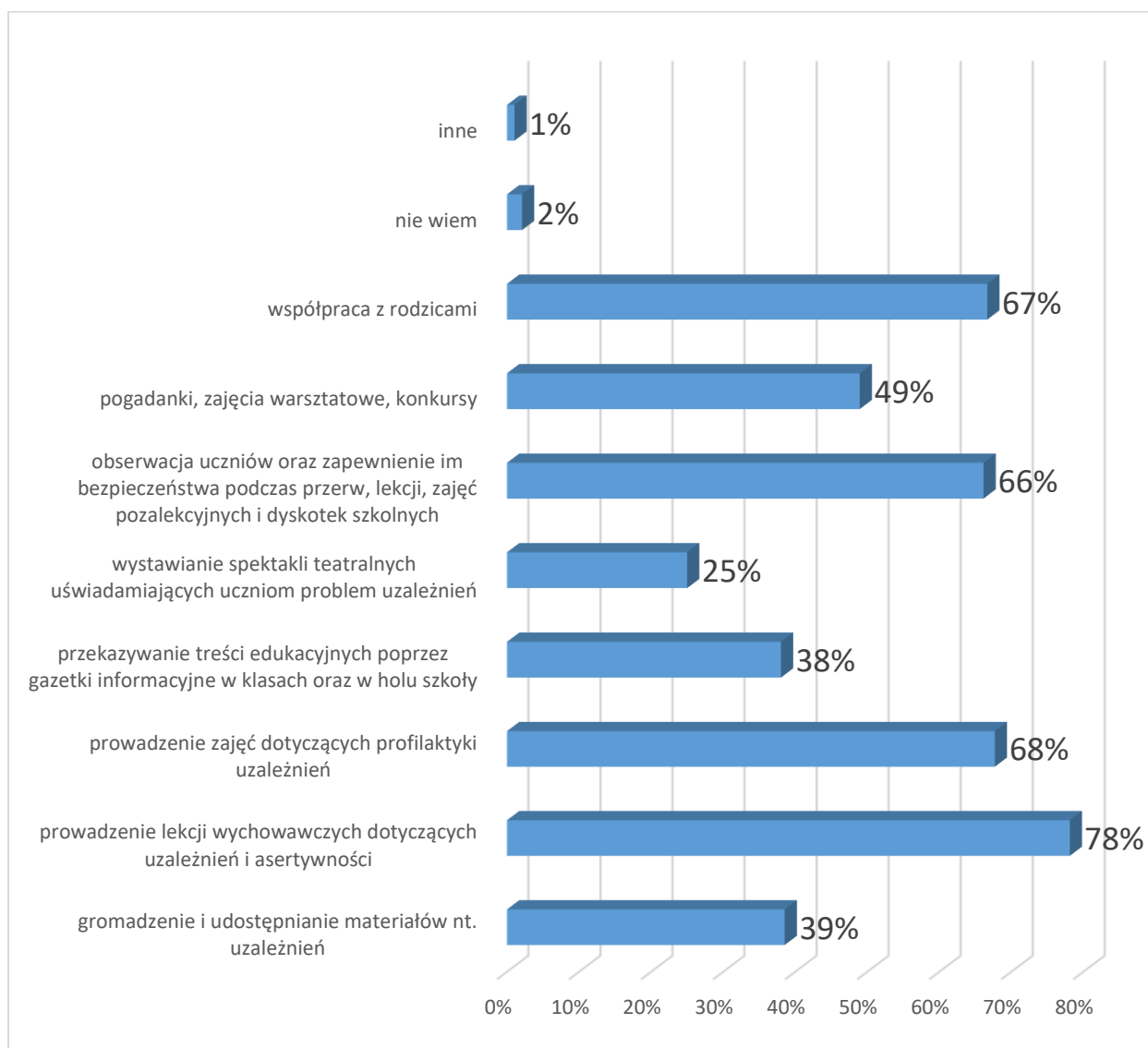
Wyk. Na czyją pomoc może Pan/i liczyć w rozwiązywaniu problemów uzależnień uczniów?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Szkoły, w których pracują ankietowani nauczyciele realizują następujące działania profilaktyczne: prowadzą lekcje wychowawcze dotyczące uzależnień i asertywności (78%), prowadzą zajęcia dotyczące profilaktyki i uzależnień (68%), współpracują z rodzicami (67%), obserwują uczniów i zapewniają im bezpieczeństwo na terenie szkoły (66%), organizują pogadanki, zajęcia warsztatowe i konkursy (49%), gromadzą i udostępniają materiały na temat uzależnień (39%), przekazują treści edukacyjne poprzez gazetki informacyjne w klasach oraz holu szkoły (38%) oraz wystawiają spektakle teatralne uświadamiające uczniom problem uzależnień (25%). 1% nauczycieli wskazało na inne działania, a 2% nie potrafiła udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk. Które z działań profilaktycznych podejmowane są w Pana/i miejscu pracy?

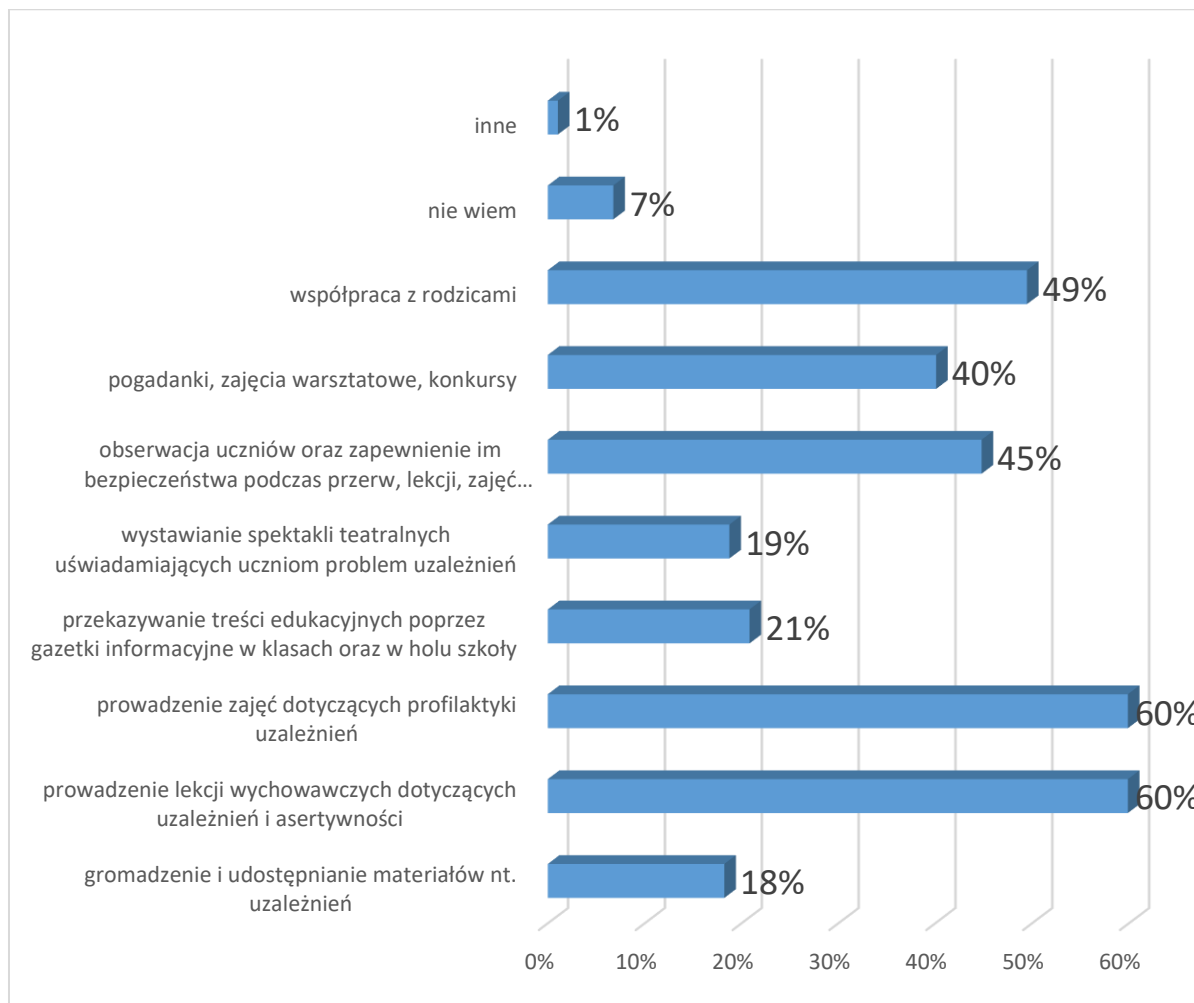

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Za najbardziej skuteczną formę profilaktyki uznano: zajęcia dotyczące profilaktyki i uzależnień (60%) oraz lekcje wychowawcze dotyczące uzależnień i asertywności (60%). W dalszej kolejności nauczyciele wymieniali: współpracę z rodzicami (49%), obserwację uczniów i zapewnienie im bezpieczeństwa na terenie szkoły (45%), organizację pogadanek, zajęć warsztatowych i konkursów (40%), przekazywanie treści profilaktycznych za pomocą gazetek (21%), wystawianie spektakli teatralnych uświadamiających uczniom problem uzależnień oraz gromadzenie i udostępnianie materiałów dotyczących uzależnień. 1% nauczycieli wskazał również na inne działania, a 7% nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wyk. Które z niżej wymienionych działań profilaktycznych są najbardziej skuteczne w Pana/i miejscu pracy?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Podsumowanie badania opinii nauczycieli

Za najistotniejsze problemy w gminie nauczyciele uznali: **problem palenie papierosów przez dzieci i młodzież oraz picie alkoholu przez dzieci i młodzież**. Natomiast za najmniej istotny problem uznano hazard wśród dzieci i młodzieży.

Wśród uczniów nauczyciele obserwują najczęściej zachowania związane z cyberprzemocą oraz uzależnienia od telefonu i komputera i Internetu. **Rzadziej wskazywano natomiast na uzależnienia od alkoholu, papierosów, czy też innych substancji psychoaktywnych.**

- **Problem nikotynowy**

Zdaniem badanych **większą skalę przyjmuje problem nikotynizmu**. 4% respondentów uważa, że duża liczba uczniów pali, zaś 52% sądzi, iż liczba uczniów palących papierosy jest znikoma. Jednak 23% nauczycieli przyznało, że widziało dzieci i młodzież palących papierosy.

- **Problem narkotykowy**

Najmniejszą skalę przyjmuje problem uzależnień narkotykowych wśród uczniów. 19% nauczycieli uważa, że w gminie jest znikoma liczba dzieci i młodzieży, którzy mają kontakt z substancjami psychoaktywnymi, zaś w opinii 35% osób ten problem w ogóle nie istnieje.

Uczniowie w większości przypadków nie kupują alkoholu, papierosów, czy też narkotyków. Nauczyciele uznali, iż są oni nimi częstowane przez inne osoby. **Zażywają je głównie na imprezach.**

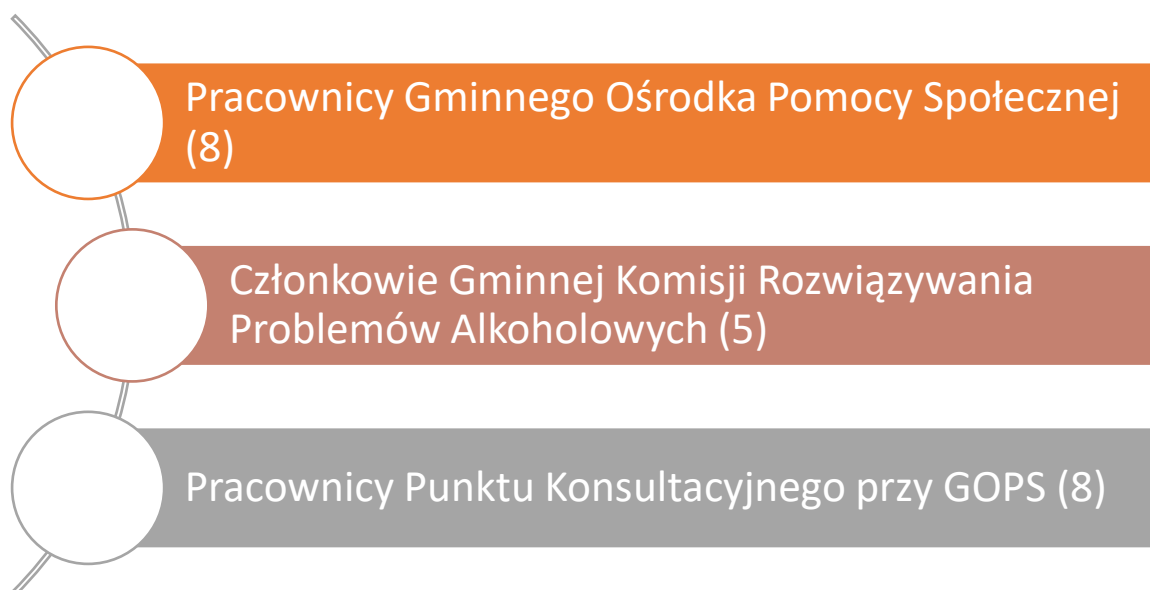
- **Czynniki wywołujące uzależnienia wśród uczniów**

Nauczyciele uważają, że uczniowie sięgają po substancje uzależniające głównie, aby **zaimponować innym oraz pod wpływem znajomych**. Ich zdaniem, na **problem z alkoholem, papierosami oraz narkotykami wśród uczniów ma wpływ atmosfera w domu rodzinnym**.

Uznano również, że trudności w nauce bardzo często (36%) oraz często (63%) mogą mieć wpływ na kontakt uczniów z substancjami uzależniającymi.

1.5. Badanie przedstawicieli służb pomocowych (wywiad)

W badaniu diagnozującym problemy społeczne w Gminie Siechnice wzięli udział również przedstawiciele służb pomocowych. Zostali oni dobrani za pomocą metody dogodnościowej. Zgodnie z przyjętą metodą badawczą, z każdym przedstawicielem służb pomocowych przeprowadzono indywidualny wywiad pogłębiony. Wywiady zostały przeprowadzone według scenariusza rozmowy sporządzonego dla tej grupy. Poniższy wykres przedstawia szczegółowy rozkład próby badawczej:

a. Zjawisko uzależnień narkotykowych w gminie

Zdaniem badanych **problem narkomanii** na pewno jest on obecny w gminie Siechnice, jednak trudno go zidentyfikować i określić dokładnie jego skalę. Najczęściej występuje on jednak **wśród najmłodszych mieszkańców** gminy – dotyczy głównie młodzieży. Większość rozmówców przyznało, iż nie posiada szczegółowej wiedzy dotyczącej skali zjawiska, w związku z tym nie może wypowiedzieć się na ten temat.

Jednak jak zauważa przedstawiciel GKRPA obecnie problem z dopalaczami i narkotykami nie jest obecny w gminie - „*Obecnie o dopalaczach nie słyszę. Wcześniej dopalacze zażywali młodzi ludzie, karani sądownie. Po narkotyki typu marihuana oraz amfetamina sięgali również młodzi ludzie, na ogół uczęszczający do gimnazjum i szkół średnich*”.

Z tą opinią nie zgodził się rozmówca reprezentujący GOPS, który uważa, że problem uzależnień narkotykowych istnieje. Uważa, że na terenie gminy są dilerzy, którzy sprzedają narkotyki i dopalacze. Wspomina on także, że młodzież obecnie może zamówić te środki przez Internet. W związku z czym, ich pozyskanie nie stanowi dużego problemu.

Przedstawiciele Punktu Konsultacyjnego zauważają, że problem z środkami psychoaktywnymi dotyczy głównie młodzieży. Jednak nie zauważają oni na terenie gminy powszechności tego problemu.

b. Problem uzależnień, a dzieci i młodzież

Celem sprawdzenia skali problemu uzależnień wśród dzieci i młodzieży rozmówców zapytano, jak często spotykają się z zażywaniem substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież.

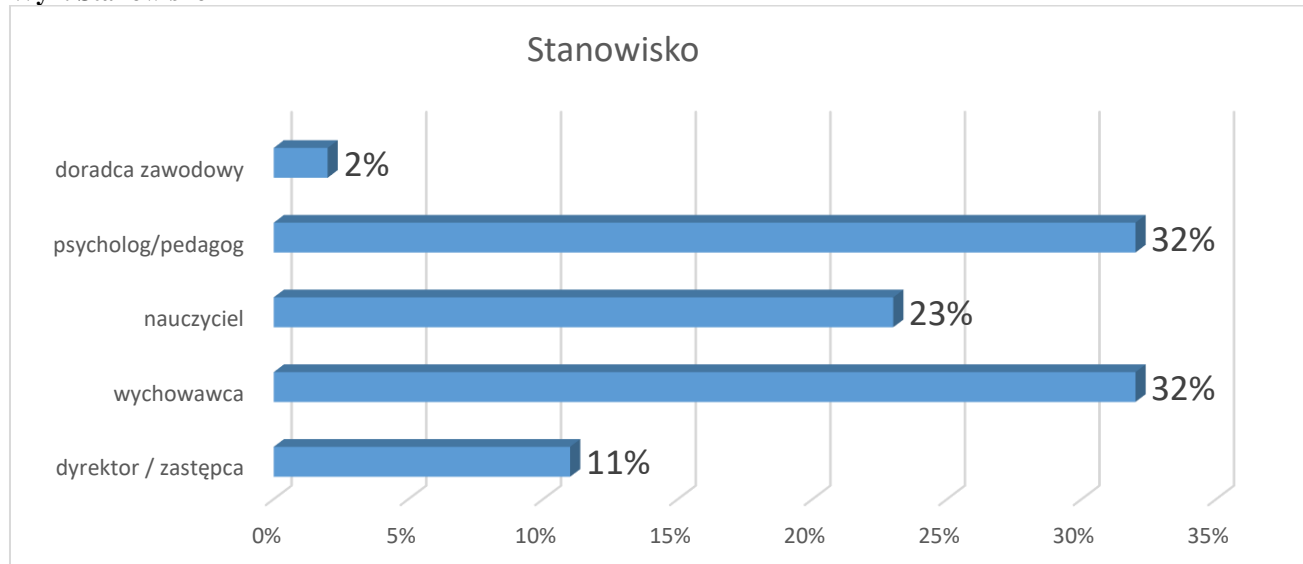
Większość **pracowników GOPS** nie potrafiła udzielić odpowiedzi na to pytanie, ponieważ nie posiadali wiedzy na ten temat. Również pracownicy **Punktu Konsultacyjnego** oraz **GKRPA** na co dzień nie pracują z osobami nieletnimi, w związku z tym, nie byli w stanie wypowiedzieć się na ten temat. Jednak kilku rozmówców przyznało, że spotykają się z młodzieżą sięgającą po alkohol oraz narkotyki. Uważają dodatkowo, iż powodem takiego zachowania może być nie radzenie sobie ze swoimi emocjami, wpływ znajomych, brak kontroli ze strony rodziców oraz łatwy dostęp do używek. Jak zauważa przedstawiciel GKRPA: „*Po narkotyki i alkohol sięgają dzieci z domów, w których rodzice nie poświęcają im uwagi. Są to często dzieci z tzw. dobrych domów*”.

Dzieci, które sięgają po używki wywodzą się z różnych środowisk - „*Każde środowisko stwarza możliwości zażywania alkoholu i substancji psychoaktywnych. Jest to problem wychowawczy, osobowościowy, ale i środowiskowy*” – podkreśla pracownik Punktu Konsultacyjnego. Jak zauważają badani, coraz częściej są to **rodziny dobrze sytuowane**, w których rodzice bardziej niż na dzieciach skupiają się na swojej karierze i pracy. Problem ten widoczny jest również **w rodzinach, w których istnieje problem z uzależnieniami**, rodzinach niewydolnych wychowawczo oraz w rodzinach, w których któryś z domowników zmaga się z chorobą. W tych rodzinach obserwuje się także brak więzi między dziećmi, a rodzicami, który ma ogromny wpływ na kontakt nieletnich z substancjami uzależniającymi.

1.5. Badanie opinii przedstawicieli oświaty (wywiady)

W badaniu wzięli udział: dyrektorzy lub zastępcy szkół (11%), wychowawcy klas (32%), psychologowie i pedagodzy (32%), inni nauczyciele (23%) oraz doradcy zawodowi (2%).

Wyk. Stanowisko

a. Substancje psychoaktywne – ocena sytuacji uczniów

Nauczyciele poproszono o ocenę skali problemu uzależnień wśród uczniów ich szkoły. Przyznają oni zgodnie, iż **w ich szkole problem uzależnień od alkoholu, czy też narkotyków jest raczej mało widoczny.**

Jeden z psychologów zaznacza: *„Nie spożywają. Na podstawie rozmów z uczniami, a także w związku z informacjami od rodziców mogę stwierdzić, że te problemy nie występują w szkole”.* (Psycholog).

Nauczyciele, pedagodzy oraz psychologowie zwracają jednak uwagę na problem **nikotynizmu** wśród dzieci. Jak wynika z ich opinii, **palenie papierosów, a w szczególności e-papierosów pojawiło się ostatnio w szkołach.** Nauczyciele przyznają, iż zdarzyło im się kilka razy przyłapać uczniów na paleniu na terenie szkoły. Jak zauważa jeden z wychowawców: *„Uczniowie naszej szkoły w zasadzie nie mają kontaktu z substancjami psychoaktywnymi, jednak w tym roku szkolnym pojawiła się pierwszy raz od wielu lat sytuacja palenia papierosa elektronicznego”.* (Wychowawca).

Inny nauczyciel dodaje: *„Zauważyłem jak uczniowie palą e-papierosy, zdarzyło się to na terenie szkoły. Myślę jednak, że było to robione na pokaz, jako rodzaj buntu młodzieńczego i chęć zwrócenia na siebie uwagi”* (Nauczyciel).

Wszyscy rozmówcy podkreślali zgodnie, iż nic nie wiedzą na temat problemów z narkotykami lub dopalaczami wśród uczniów. Sami nie spotkali się z takimi przypadkami, nie dostali również zgłoszeń od rodziców. Uczniowie najczęściej po używki sięgają podczas spotkań ze znajomymi i imprez. To przede wszystkim wśród rówieśników uczniowie pierwszy raz je zażywają.

Jak zauważają nauczyciele, grupy rówieśnicze często wywierają presję na jednostki, zmuszając ich do sięgania po substancje psychoaktywne. Poza tym, uczniowie sięgają po używki także: podczas sytuacji stresowych oraz problemów rodzinnych. Jak zauważa jeden z nauczycieli: *„Uczniowie piją alkohol i palą papierosy dla towarzystwa, na imprezach, chcą*

spróbować czegoś nowego, czasem dla zabawy i z nudów oraz żeby nie odstawać od reszty towarzystwa, które to robi. Nie chcą być wyśmiani” (Wychowawca).

b. Konsekwencje zażywania substancji psychoaktywnych przez uczniów

Za **główne konsekwencje** zażywania przez uczniów alkoholu oraz substancji psychoaktywnych, nauczyciele, pedagodzy oraz psychologowie wskazali:

- problemy z koncentracją,
- zmiany zachowania: nadmierną senność lub nadpobudliwość, złe samopoczucie, zmęczenie, rozdrażnienie, a także zaburzenia prawidłowego rozwoju,
- problemy zdrowotne: fizyczne i psychiczne.
- niechęć do nauki, obniżenie wyników w nauce, wagary,
- brak planów na przyszłość oraz zaburzone relacje rówieśnicze.

Poza tym, nauczyciele zwracają uwagę, iż **nie wszyscy uczniowie są świadomi konsekwencji** zażywania środków psychoaktywnych oraz zupełnie je lekceważą, uznając, iż ich na pewno one nie będą dotyczyć.

Zdaniem nauczyciela: „Świadomość zagrożeń jeśli chodzi o wszelkiego rodzaju używki jest dość niska wśród uczniów” (Nauczyciel).

Jednak pojawiały się także opinie potwierdzające fakt, iż uczniowie mają świadomość konsekwencji zażywania środków psychoaktywnych. Jeden z pedagogów zaznaczył: „Podczas wielu lekcji wychowawczych, w czasie uczestnictwa w zajęciach profilaktycznych organizowanych przez GOPS, w ramach realizacji przedmiotu wychowania do życia w rodzinie omawia się konsekwencje i skutki stosowania używek”.

Podkreślono także, że udział w grupie rówieśniczej, złe relacje w rodzinie i dostępność środków psychoaktywnych mogą odsuwać konsekwencje ze świadomości uczniów.

c. Substancje psychoaktywne – ocena zainteresowania uczniów

Nauczycieli poproszono również o **ocenę zainteresowania uczniów używkami**. Ponad połowa badanych nauczycieli uważa, że w przeciągu ostatnich pięciu lat nie można mówić o nagłym wzroście sięgania uczniów po używki. Nauczyciele wskazują także, że są to jedynie ich opinie wynikające z doświadczeń, nie mogą poprzeć tych danych rzetelnymi wynikami badań.

Większość nauczycieli podkreślała, że w szkołach, w których pracują nie można mówić o wzroście zainteresowania uczniów używkami. Dodatkowo nauczyciel zaznacza, iż: „Obecnie największym zagrożeniem jest uzależnienie od gier i telefonów. Używki w szkole podstawowej nie są tak popularne jak kiedyś”.

Natomiast inni nauczyciele sądzą, iż obecnie uczniowie wykazują coraz większe zainteresowanie substancjami psychoaktywnymi. Wynika ono przede wszystkim z łatwego dostępu do tego typu środków, a także mody na palenie, picie oraz zażywanie narkotyków i dopalaczy. Nauczyciel zaznacza: „Wraz z postępowaniem technologicznym zauważalna jest tendencja wzrostowa palenia tytoniu oraz używana e-papierosów oraz obniżona konsumpcja alkoholu wynikająca z braku dostępności” (Nauczyciel). Większość nauczycieli uważa także, iż **odsetek uczniów sięgających po używki** jest raczej niewielki. Jak wskazuje nauczyciel: „Myszę, że sięganie po jakiegokolwiek używki nie jest zjawiskiem powszechnym i nie przekracza 5% ogółu uczniowskiego” (Nauczyciel). Podkreślano także, że od lat nie pojawiały się sygnały potwierdzające problem uzależnień wśród uczniów.

d. Ocena środowiska sprzyjającego sięganiu przez uczniów po środki psychoaktywne

Nauczycieli poproszono również o **wskazanie środowisk**, w których uczniowie najbardziej podatni są na kontakt z używkami.

Zauważono, że środowisko, w którym wychowują się uczniowie ma bardzo duży wpływ na sięganie po używki. „*Spotkania z nieodpowiednią grupą rówieśniczą, nieprawidłowo funkcjonujący dom rodzinny może wpływać na zwiększoną podatność na kontakty z używkami*” (Dyrektor). Zauważono również, iż problem ten jest także widoczny wśród przedstawicieli tzw. klasy średniej i wyższej, w których dzieci nie spełniają ambicji rodziców lub mają zbyt dużo obowiązków.

Rozmówcy w większości przyznali, iż problem uzależnień wśród uczniów dotyczy głównie rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo, w których złym wzorcem postępowania są rodzice lub rodzeństwo. Wpływ na to ma rozpad więzi rodzinnych – w takich rodzinach dziecko ma poczucie osamotnienia, a używki mogą mieć charakter odstresowujący i mogą stanowić ucieczkę od problemów. Zwrócono uwagę także na fakt, iż z jednej strony nadopiekuńczość rodziców, a co za tym idzie obniżenie poczucie własnej wartości dziecka i bunt wobec rodziców, a z drugiej chłód emocjonalny objawiający się odrzuceniem, brakiem zrozumienia, miłości i akceptacji może powodować tendencje do sięgania po używki. Istotnym czynnikiem jest tutaj także występowanie uzależnień i przemocy w rodzinie.

e. Ocena własnych umiejętności w udzielaniu pomocy uczniom sięgającym po używki

W dalszej części wywiadu, nauczycieli poproszono o **ocenę swoich umiejętności i możliwości dotyczących pomocy uczniom zażywającym alkohol lub narkotyki, czy też dopalacze**. Większość nauczycieli przyznała, iż potrafi udzielić uczniom pomocy oraz czuje się kompetentna do świadczenia wsparcia tym osobom.

Nauczyciele przyznają, iż odbywali szkolenie w tym zakresie, znają formy profilaktyki, a także wiedzą co zrobić w sytuacji problemowej. Natomiast rozmówcy, którzy nie czuli się kompetentni w rozwiązywaniu problemów z używkami zawsze podkreślali, że wiedzą kogo wezwać w razie sytuacji problemowej.

Dodatkowo podkreślano, iż **uczniowie wiedzą do kogo mogą zwrócić się z prośbą o pomoc**. W każdej szkole funkcjonuje gabinet pedagoga lub psychologa, gdzie uczniowie mogą przyjść z każdym problemem. Również inni nauczyciele chętnie udzielają wsparcia uczniom w razie potrzeby.

Wszyscy nauczyciele deklarują, iż na lekcjach wychowawczych poświęca się dużo czasu problematyce uzależnień oraz profilaktyce. Lekcje te mają formę przede wszystkim pogadank prowadzonych przez pedagoga lub też zaproszone osoby zajmujące się na co dzień danym problemem.

f. Profilaktyka

Celem sprawdzenia jak wygląda **profilaktyka w szkołach**, poproszono nauczycieli o opisanie programu profilaktycznego stosowanego w placówkach.

Programy profilaktyczne często realizowane są w ramach godzin wychowawczych. Nauczyciele realizują na nich program, który zawiera elementy wykładu, pogadanki, dyskusji, scenek rodzajowych, czy też zadań do wykonania przez uczniów. Jeden z wychowawców zauważył: „Myślę, że poświęca się dużo czasu, choć można by zrobić więcej, ale nie zawsze jest na to czas” (Wychowawca). Rozmówcy podkreślają, że często na poruszanie tych zagadnień brakuje wychowawcom czasu. Zauważono potrzebę wprowadzenia dodatkowych zajęć, które w całości byłyby poświęcone profilaktyce.

W większości szkół profilaktyka przybiera formę przede wszystkim:

- warsztatów, podczas których dzieci uczą się między innymi asertywności, a także zdobywają wiedzę dotyczącą konsekwencji sięgania po używki (jest to najbardziej lubiana i skuteczna forma profilaktyki)
- organizuje się pogadanki, wykłady, prelekcje, wolontariat, zajęcia sportowe oraz spotkania ze specjalistami.
- szkoły współpracują także z instytucjami tj. m.in. GOPS, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Policja, Straż Miejska oraz rodzicami.
- wśród realizowanych programów wymieniano: program „Cukierek” i „Mamo tato nie pal”, „Trzy koła”, „Snajper”, „Falochron”, „Przyjaciel Zippiego”, „Spójrz inaczej”, „Jaś i Małgosia na tropie”.

Zdaniem badanych, **skuteczność programów profilaktycznych jest widoczna**. Uważają oni, że zwiększyła się świadomość uczniów. Mają oni wiedzę dotyczącą konsekwencji stosowania substancji psychoaktywnych oraz zagrożeń wynikających z ich stosowania. Wiedzą także jak pomóc osobie uzależnionej. Co istotne, nauczyciele podkreślają, że coraz więcej uczniów zaczyna mieć świadomość istnienia problemu uzależnień, zaczynają rozumieć istotę problemu, coraz częściej dostrzegają uzależnienia wśród swoich znajomych, czy też bliskich. Zdaniem nauczycieli, to duży sukces programów profilaktycznych.

Jednak co najistotniejsze **problem uzależnień od alkoholu, nikotyny, czy narkotyków i dopalaczy praktycznie nie jest obecny w szkołach co potwierdza skuteczność działań**.

1.6. Wnioski

Badania realizowane na terenie gminy Siechnice pozwoliły na wyciągnięcie następujących wniosków:

- Skala uzależnień chemicznych wśród dzieci i młodzieży nie przybiera dużych rozmiarów.
- płeć nie ma dużego znaczenia, jeśli chodzi o kontakt z substancjami psychoaktywnymi oraz uzależnieniami cyfrowymi.
- wpływ na tendencje do sięgania po środki odurzające mają czynniki osobiste jednostek – cechy charakteru, sytuacja osobista, czy też wzory zachowań wyniesione z domu.
- Bardzo istotnym czynnikiem mającym wpływ na kontakt uczniów ze środkami odurzającymi ma rodzina.
- uczniowie posiadają wiedzę na temat zagrożeń wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych.

Skala uzależnień chemicznych wśród dzieci i młodzieży nie przybiera dużych rozmiarów.

Istotnym problemem wśród dzieci i młodzieży jest problem cyberuzależnień i cyberprzemocy.

Uczniowie posiadają wiedzę na temat zagrożeń wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych.

W przypadku osób dorosłych, przedstawiciele instytucji pomocowych oraz nauczyciele za najistotniejszy problem uznali alkoholizm

Wpływ na tendencje do sięgania po środki odurzające mają czynniki osobiste jednostek.

Bardzo istotnym czynnikiem mającym wpływ na zażywanie środków odurzających ma rodzina.

1.7. Rekomendacje

Profilaktyka uzależnień chemicznych powinna być prowadzona na kilku poziomach, aby spełniała swoją rolę:

- a. **Profilaktyka pierwszorzędowa** powinna być kierowana do grupy niskiego ryzyka, czyli osób zdrowych poprzez edukację, promowanie zdrowego trybu życia i rozwijania umiejętności psychospołecznych
- b. **Profilaktyka drugorzędowa**, skierowana do osób zagrożonych, należących do grupy wysokiego ryzyka, poprzez edukację, informację i specjalistyczne wsparcie rodzin zmagających się z problemem
- c. **Profilaktyka trzeciorzędowa**, skierowana do osób już trwale uzależnionych. Obejmuje ona leczenie skutków zachowań niepożądanych, czyli przeciwdziałanie pogłębianiu się choroby oraz umożliwienie powrotu do normalnego życia, poprzez wprowadzanie leczenia, rehabilitacji i resocjalizacji.

II. Cele Programu

Na podstawie przeprowadzonych badań a także odnosząc się do wykazu zadań służących realizacji celu operacyjnego Narodowego Programu Zdrowia opracowany został **Program Przeciwdziałania Narkomanii** dla gminy Siechnice na rok 2019. Program jest kontynuacją zadań realizowanych w latach poprzednich, a jednocześnie formą systematycznego udoskonalania jakości działań profilaktycznych na rzecz lokalnej społeczności. Założenia Programu są spójne z zadaniami zawartymi w **Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Siechnice na lata 2018 – 2020**, a także z **Programem Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Alkoholizmowi na 2019 r.**

Głównym celem tego programu jest ograniczenie dostępności i używania narkotyków oraz poszerzenie działań edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie uzależnień oraz rozwiązywanie związanych z tym problemów społecznych.

Cel ten realizowany jest przez:

1. ograniczenie przyjmowania środków psychoaktywnych przez młodzież i dorosłych na terenie gminy,
2. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania narkomanii ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
3. budowanie skutecznych form kontroli społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających środki psychoaktywne,
4. motywowanie osób nadużywających środki psychoaktywne do działań zaradczych, w tym do podjęcia terapii odwykowej,
5. monitorowanie problemów narkotycznych na terenie gminy.

III. Zadania do realizacji uwzględniające cele operacyjne określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Zadanie 2.1.1. Działania informacyjne i edukacyjne

Sposób realizacji	Jednostka realizująca	Termin realizacji	Jednostki współdziałające	Wskaźniki
1	2	3	4	5
1. Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych i pomocy dydaktycznych z zakresu problematyki uzależnień od środków psychoaktywnych,	GOPS	według potrzeb	GKRPA	- ilość zakupionych materiałów edukacyjnych
2. Prowadzenie działań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP	GOPS, GKRPA	według potrzeb	Szkoły, Jednostki pomocnicze, Instytucje szkoleniowe	- ilość spotkań edukacyjnych - liczba uczniów objętych działaniami
3. Upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówkach leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków psychoaktywnych	GOPS, GKRPA,	Według potrzeb	Policja, Szkoły, Jednostki pomocnicze	- ilość działań promocyjnych - liczba osób do których skierowano informacje

Zadanie 2.2. *Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii*

Sposób realizacji	Jednostka realizująca	Termin realizacji	Jednostki współdziałające	Wskaźniki
1	2	3	4	5
1. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania narkomanii w tym również do przedstawicieli instytucji pozarządowych	GOPS/GKRPA	według potrzeb	Ośrodki Lecznictwa Uzależnień (terapeuci), uczelnie i instytucje szkoleniowe	- ilość realizowanych szkoleń - liczba uczestników

2. Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków psychoaktywnych	GOPS Przedszkola, Szkoły Podstawowe	według potrzeb	GKRPA, Jednostki Pomocnicze, Placówki oświatowe	- ilość realizowanych szkoleń - liczba uczestników
3. Podnoszenie kwalifikacji osób realizujących programy profilaktyczne na terenie gminy (kursy, szkolenia)	GOPS	według potrzeb	GKRPA	

Cel operacyjny 2.3. Profilaktyka

Zadanie 3.2.1. Profilaktyka uniwersalna

Sposób realizacji	Jednostka realizująca	Termin realizacji	Jednostki współdziałające	Wskaźniki
1	2	3	4	5
1. Realizowanie na terenie jednostek oświatowych gminy edukacyjnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży (w tym edukacja prawna).	GOPS Przedszkola, Szkoły Podstawowe,	programy roczne	GKRPA, Policja, Ośrodki Lecznictwa Uzależnień (terapeuci), instytucje szkoleniowe	- ilość realizowanych programów -liczba uczestników
2. Prowadzenie na terenie jednostek oświatowych gminy programów edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień skierowanych do rodziców (w tym edukacja prawna).	GOPS, Przedszkola, Szkoły Podstawowe,	programy roczne	Ośrodki Lecznictwa Uzależnień (terapeuci), Instytucje szkoleniowe, Policja	- ilość realizowanych programów - ilość spotkań - liczba uczestników
3. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież (m.in. kąciki prawne, mediacje).	GOPS	według potrzeb	GKRPA, Szkoły, Jednostki pomocnicze	- ilość programów - liczba uczestników
4. Organizowanie wypoczynku w czasie ferii i wakacji dla dzieci i młodzieży szkolnej z programem profilaktyczno-wychowawczym.	GOPS	ferie , wakacje	GKRPA, Organizacje pozarządowe, jednostki pomocnicze	- ilość zorganizowanych działań/programów - liczba uczestników

Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019-2021

5. Organizowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, promujących zdrowy tryb życia	GOPS, GKRPA	według potrzeb	Organizacje pozarządowe, jednostki pomocnicze	- ilość zorganizowanych działań/programów - liczba uczestników
6. Organizowanie festynów, imprez sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych, promujących zdrowy tryb życia i integrujących rodziny	GOPS, GKRPA	według potrzeb	Policja, Straż Miejska, CK, Jednostki oświatowe, Jednostki pomocnicze	
7. Realizacja projektów umożliwiających udział w zajęciach rekreacyjno- sportowych promujących zdrowy tryb życia	GOPS	według potrzeb	GKRPA, jednostki oświatowe, jednostki pomocnicze	
8. Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących profilaktyce i które biorą pod uwagę czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych	GOPS	według potrzeb	GKRPA	
9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, w tym przekazanie do realizacji zadań z zakresu profilaktyki, zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz Programu Współpracy Gminy Siechnice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.	Urząd Miejski pełnomocnik ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi	Zgodnie z ustawą o pożytku publicznym i wolontariacie	GKRPA, Urząd Miejski	

Zadanie 2.3.2. Profilaktyka selektywna

Sposób realizacji	Jednostka realizująca	Termin realizacji	Jednostki współdziałające	Wskaźniki
1	2	3	4	5
1. Finansowanie wybranych usług i programów informacyjno-pomocowych profilaktyczno-terapeutycznych mających na celu zapobieganie zjawisku używania substancji psychoaktywnych w środowisku lokalnym, w tym w szczególności	GOPS	według potrzeb	GKRPA, Policja, Straż Miejska, Jednostki pomocnicze, firmy badawcze	- ilość realizowanych programów - liczba osób biorących udział w programach

skierowanym do dzieci i młodzieży zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym				
2. Organizowanie pogadarek, szkoleń, konferencji, debat dotyczących uzależnienia od alkoholu w środowisku lokalnym, w szczególności do jednostek i grup narażonych na czynniki ryzyka	GOPS	według potrzeb	GKRPA, Straż Miejska, Urząd Miejski, Jednostki Pomocnicze	- ilość realizowanych spotkań - liczba uczestników
3. Realizowanie programów służących: zdiagnozowaniu problemu uzależnienia od alkoholu, udzieleniu wsparcia dla rodzin z problemem uzależnień od środków psychoaktywnych.	GOPS	według potrzeb	GKRPA, Straż Miejska, CK Jednostki pomocnicze	- ilość zrealizowanych programów - liczba uczestników

Zadanie 2.4. Redukcja szkód, rehabilitacja, reintegracja społeczna

Sposób realizacji	Jednostka realizująca	Termin realizacji	Jednostki współdziałające	Wskaźniki
1	2	3	4	5
1. Podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działań zmierzających do podjęcia leczenia przez osoby używające środków psychoaktywnych (motywowanie) 2. Motywowanie do podjęcia terapii członków rodzin osób uzależnionych	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siechnicach	cały rok – praca ciągła (spotkania 2 razy w miesiącu)	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Straż Miejska, jednostki oświatowe na terenie gminy, Sąd Rejonowy Wydział III Rodziny i Nieletnich w Oławie	- ilość wniosków o skierowanie na leczenie - liczba osób wyrażających zgodę na podjęcie leczenia
3. Ogólnie dostępna informacja o miejscach udzielania pomocy dla osób uzależnionych i członków ich rodzin, prowadzona przez jednostki zajmujące się problematyką uzależnień na terenie gminy.	GKRPA GOPS	cały rok – praca ciągła	Policja, Straż Miejska, ZOZ, Jednostki pomocnicze, Urząd Miejski	- liczba osób zgłaszających się do GOPS i GKRPA w sprawach dot. uzależnienia - liczba osób zgłaszających

Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019-2021

				się do PK
4. Udzielanie wsparcia i pomocy psychologicznej osobom uzależnionym oraz ich rodzinom	Punkt Konsultacyjny	cały rok – praca ciągła Punkt czynny jest 3 razy w tygodniu	Poradnia Odwykowa we Wrocławiu ul. Pabianicka, ul. Korzeniowskiego,	- liczba osób uczestniczący w spotkaniach z psychologiem w PK
5. Nawiązanie współpracy z ośrodkami specjalistycznymi na terenie województwa, udzielającymi pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniami	GKRPA/GOPS, Punkt Konsultacyjny	cały rok – praca ciągła	Poradnie specjalistyczne	- ilość ośrodków podejmujących współpracę - liczba osób korzystających z pomocy
6. Wspomaganie grup terapeutycznych oraz grup wsparcia dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami	GKRPA/GOPS/ Punkt Konsultacyjny	cały rok – praca ciągła	Poradnie specjalistyczne	- liczba osób uczęszczających na grupę wsparcia

III. Finansowanie

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii finansowany będzie w ramach środków planowanych w budżecie gminy, stanowiących dochody z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

IV. Realizatorzy programu

Jednostką odpowiedzialną za realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019-2021 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach.

V. Ewaluacja programu

Ewaluacja Programu przeprowadzona zostanie w oparciu o założone przy działaniach wskaźniki

VI. Sprawozdanie

1. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019-2021 przygotowuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przedstawia Burmistrzowi Siechnic do 31 marca każdego roku.
2. Burmistrz Siechnic po zatwierdzeniu przedstawia sprawozdanie Radzie Miejskiej w Siechnicach.